



Torsdag den 26. november 2009 (D)

1

## 22. møde

Torsdag den 26. november 2009 kl. 10.00

### Dagsorden

#### 1) Eventuelt: 3. behandling af lovforslag nr. L 49:

Forslag til lov om ændring af straffeloven og lov om politiets virksomhed. (Styrket indsats mod omfattende forstyrrelse af den offentlige orden m.v.).

Af justitsministeren (Brian Mikkelsen).

(Fremsættelse 29.10.2009. 1. behandling 04.11.2009. Betænkning 18.11.2009. 2. behandling 19.11.2009. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling. Tillægsbetænkning 24.11.2009).

#### 2) 2. behandling af lovforslag nr. L 27:

Forslag til lov om Den Europæiske Politienhed (Europol).

Af justitsministeren (Brian Mikkelsen).

(Fremsættelse 07.10.2009. 1. behandling 20.10.2009. Betænkning 18.11.2009).

#### 3) 2. behandling af lovforslag nr. L 31:

Forslag til lov om ændring af lov om miljø og genteknologi. (Beredskabsplaner og aktindsigt i visse oplysninger).

Af miljøministeren (Troels Lund Poulsen).

(Fremsættelse 08.10.2009. 1. behandling 22.10.2009. Betænkning 18.11.2009).

#### 4) 2. behandling af lovforslag nr. L 33:

Forslag til lov om ændring af lov om sommerhuse og camping m.v. og lov om planlægning. (Regler for campinghytter).

Af miljøministeren (Troels Lund Poulsen).

(Fremsættelse 08.10.2009. 1. behandling 22.10.2009. Betænkning 18.11.2009).

#### 5) Spørgsmål om fremme af forespørgsel nr. F 17:

Forespørgsel til ministeren for sundhed og forebyggelse og indenrigs- og socialministeren om økonomisk dårligt stillede helbred.

Af Per Clausen (EL) m.fl.

(Anmeldelse 24.11.2009).

#### 6) 1. behandling af lovforslag nr. L 70:

Forslag til lov om ændring af lov om Lønmodtagernes Garantifond. (Dækning af indestående på frit valg-ordninger og digitalisering af opkrævningsprocedure).

Af beskæftigelsesministeren (Inger Støjberg).

(Fremsættelse 18.11.2009).

#### 7) 1. behandling af lovforslag nr. L 71:

Forslag til lov om ændring af lov om social pension og lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension

m.v. (Forhøjelse af formuegrænsen for den supplerende pensionsydelse og helbrestillæg).

Af beskæftigelsesministeren (Inger Støjberg).

(Fremsættelse 18.11.2009).

#### 8) 1. behandling af lovforslag nr. L 72:

Forslag til lov om overførsel af en del af Arbejdsmarkedets Feriefonds formue til statskassen.

Af beskæftigelsesministeren (Inger Støjberg).

(Fremsættelse 18.11.2009).

#### 9) 1. behandling af lovforslag nr. L 73:

Forslag til lov om forhøjelse af hædersgaver.

Af beskæftigelsesministeren (Inger Støjberg).

(Fremsættelse 18.11.2009).

#### 10) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 59:

Forslag til folketingsbeslutning om dansk militært bidrag til NATO's Operation Ocean Shield som led i den internationale indsats mod pirateri ud for Afrikas Horn.

Af udenrigsministeren (Per Stig Møller).

(Fremsættelse 19.11.2009).

#### 11) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 60:

Forslag til folketingsbeslutning om Danmarks godkendelse af konventionen om klyngeammunition undertegnet den 4. december 2008 i Oslo.

Af udenrigsministeren (Per Stig Møller).

(Fremsættelse 19.11.2009).

#### 12) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 30:

Forslag til folketingsbeslutning om afholdelse af vejledende folkeafstemning i forbindelse med fremtidige udvidelser af EU.

Af Pia Adelsteen (DF) m.fl.

(Fremsættelse 29.10.2009).

Kl. 10:00

### Meddelelser fra formanden

#### Formanden:

Mødet er åbnet.

I dag er der følgende anmeldelser:

Fødevareministeren (Eva Kjer Hansen):

Lovforslag nr. L 82 (Forslag til lov om ændring af lov om jordfordeling og offentligt køb og salg af fast ejendom til jordbrugsmæssige formål m.m. (jordfordelingsloven) og lov om påligningen af ind-

komstskat til staten (ligningsloven). (Forenkling af kendelsessystemet ved jordfordelinger m.v.)).

Miljøministeren (Troels Lund Poulsen):

Lovforslag nr. L 83 (Forslag til lov om udstykning og salg af visse sommerhusgrunde tilhørende staten).

Titler på de fremsatte forslag vil fremgå af [www.folketingstidende.dk](http://www.folketingstidende.dk) (jf. ovenfor).

Kl. 10:00

## Samtykke til behandling

### Formanden:

Den sag, der er opført under punkt 1 på dagsordenen, kan kun med Tingets samtykke behandles i dette møde, men hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg samtykket som givet.

Det er givet.

Det første punkt på dagsordenen er:

### 1) 3. behandling af lovforslag nr. L 49:

**Forslag til lov om ændring af straffeloven og lov om politiets virksomhed. (Styrket indsats mod omfattende forstyrrelse af den offentlige orden m.v.).**

Af justitsministeren (Brian Mikkelsen).

(Fremsættelse 29.10.2009. 1. behandling 04.11.2009. Betænkning 18.11.2009. 2. behandling 19.11.2009. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling. Tillægsbetænkning 24.11.2009).

Kl. 10:00

## Forhandling

### Formanden:

Når der er ro i salen, starter vi forhandlingen, og den drejer sig i første omgang om de stillede ændringsforslag.

Fru Karina Lorentzen Dehnhardt som ordfører.

Kl. 10:01

(Ordfører)

**Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):**

Det er jo ikke så ofte, vi har ændringsforslag, som vi skal stemme om ved en tredje behandling, og jeg skal også beklage, at ændringsforslagene, som en samlet opposition står bag, kommer så sent, men jeg synes også, det vidner lidt om, hvad det er for et tidspres, den her lovgivning har været hastet igennem under.

Vi har i Retsudvalget stillet mere end 200 spørgsmål, og vi har fået meget få klare svar. Det er simpelt hen ikke lykkedes os at få afklaret rækkevidden af det her lovforslag. Vi er rigtig bekymrede for, at vi er i gang med at producere en knivlov nummer to herinde, som rammer skævt og forkert. Vi er rigtig bekymrede, og vi bliver bekymrede, når Dommerforeningen går ud og kritiserer den her lovgivning for at være upræcis og vag. Det synes vi at man skal tage til efterretning. Vi har derfor valgt at stille tre ændringsforslag for at være lidt konstruktive i den her proces.

Vi mener ikke, at arbejdet med den her lovgivning er tilendebragt. Det har simpelt hen ikke været muligt på under en måned at få lavet et godt og gedigent lovarbejde. Det er hastet igennem, det er lovsjusk. Vi synes, at justitsministeren skal have en mulighed for at fortryde det her makværk, som vi ikke finder noget andet sted i

dansk lovgivning og heller ikke blandt lande, som vi sammenligner os med.

Begrundelsen for at fremsætte det her lovforslag har primært været klimatopmødet, og derfor mener vi også, at når klimatopmødet er forbi, bør det her lovforslag bortfalde. Så vi har stillet ændringsforslag om, at det her lovforslag bortfalder pr. 1. januar.

Vi har også prøvet at reparere lidt på de administrative frihedsberøvelser, fordi det er et stort indgreb at anholde nogen, før de har begået noget kriminelt. Vi vil gerne have det rigtig tydeliggjort i lovgivningen, at politiet skal give et påbud om, at man skal flytte sig eller forsvinde, og at det her påbud skal overtrædes, før politiet præventivt kan frihedsberøve den pågældende borger. Jeg synes, at det er oplagt, at man giver borgerne en mulighed for at undgå at blive anholdt. Endelig vil vi gerne have tydeliggjort, at man har retten til at få prøvet en administrativ frihedsberøvelse ved retten.

Vi noterer os, at politiet i dag ingen interne retningslinjer har for administrative frihedsberøvelser. Det synes vi påkalder nogle ændringer, og derfor håber vi, at Folketinget vil stemme for vores ændringsforslag.

Jeg vil gerne til slut understrege, at vi skal skride ind over for uroligheder. Det gør vi også med den lovgivning, der eksisterer, men en retsstat skal også give sine borgere mulighed for at indrette sig på lovgivningen, så de kan tage deres forholdsregler for at undgå at begå ulovligheder. Lovforslaget er uklart og upræcist, og vores ændringsforslag skal ses som en mulighed for at reparere lidt på den her utilstrækkelige lovgivning.

Kl. 10:04

### Formanden:

Tak. Så er det fru Karen Hækkerup som ordfører for Socialdemokratiet.

Kl. 10:04

(Ordfører)

**Karen Hækkerup (S):**

Nu har SF's ordfører redegjort for de ændringsforslag, som vi samlet stiller i oppositionen, så dem vil jeg kun knytte ganske få ord til.

Men jeg vil gerne endnu en gang tage ordet til tredje behandling, fordi jeg synes, at det her lovforslag principielt er vigtigt. Vi skal altså værne om vores ret til at forsamles og til at ytre os. Det er nogle gode borgerlige frihedsidealer, som jeg synes vi burde stå sammen om og værne om, men desværre kan man jo konstatere, at der i dag i Folketinget vil være et flertal, som har tænkt sig alligevel at tromle den her lømmelpakke igennem og dermed knægte nogle af vores frihedsrettigheder.

Når man hører debatten om lømmelpakken og uropakken, får man tit det indtryk, at vi altså nu taler om en lovgivning, der slår hårdt ned. Den slår hårdt ned på de banditter og lømler, der vil sætte København i brand under COP15, som er det store klimatopmøde, vi skal have i december.

Lad mig bare endnu en gang slå fast: Det her lovforslag handler ikke om dem, som sætter byen i brand; det handler ikke om dem, som kaster med sten efter politiet; det handler heller ikke om dem, som på anderledes vis kaster molotovcocktails eller forstyrrer den offentlige orden. Det her lovforslag handler om alle dem, der ikke selv i virkeligheden har gjort noget. Det er et skråplan af den anden verden, når vi hører den ene borgerlige ordfører efter den anden – måske ikke her fra talerstolen, men ude i offentligheden – sige, at vi nu altså rammer dem, som sætter København i brand. Nej, dem, der sætter København i brand, er vi alle sammen enige om skal rammes og skal straffes. De skal selvfølgelig væk. Vi vil ikke have, at vores klimatopmøde havner i ragnarok og i bål og brand i gaderne.

Dem, der bliver ramt med det her forslag, er bare ikke dem, der kaster med sten eller kaster med molotovcocktails; det er ikke dem, der sætter byen i brand; nej, det er dem, der måske bare står ved si-

den af nogle andre, der gør det, og som ikke selv kan dømmes for at have taget aktiv stilling til at være med.

Jeg er meget enig med fru Karina Lorentzen Dehnhardt, som lige før var oppe at redegøre for de tre ændringsforslag, som oppositionen samlet stiller. Der er behov for, at der bliver ryddet op i denne lovpakke. Det er noget sjusk, og det er uhørt, at man må se domstolene selv gå ud og bede om, at lovforslaget bliver lavet om. De siger simpelt hen på forhånd: Kære Folketing, tænk jer nu om, lad nu være med at lave en ny knivlov, hvor vi rammer de forkerte. De paragraffer, vi skal bruge for at ramme de rigtige banditter, har vi jo allerede. Det her er nogle helt, helt andre paragraffer.

Så endnu en gang vil jeg opfordre til, at man i den borgerlige lejr tænker sig om og tænker på, hvad konsekvenserne bliver, hvis det her lovforslag går igennem. Det kommer jo ikke til kun at gælde, når der er klimatopmøde, nej de her nye stramme regler kommer til at gælde, også når der er faglige kampe, og også efter at klimatopmødet er overstået. Derfor har vi bl.a. stillet ændringsforslaget om at få loven til at falde bort igen efter klimatopmødet for dog at virke fremkommelige, ligesom vi også stiller forslag om, at man skal have et påbud, og at man skal have mulighed for at indbringe en afgørelse ved retten.

Man regner jo med, at der vil være flere hundrede, der skal frihedsberøves under klimatopmødet. Man er ved at oprette lagerhaller, hvor man kan stuve de her folk sammen. Vi har fået et meget bekymrende svar fra Kriminalforsorgen, som kommenterer selve det her lovforslag og siger til os: Hvis I vedtager det her lovforslag, vil det betyde for fremtiden, at hidsige sygeplejersker, der kræver mere i løn, urolige unge mennesker og Bedstemødre for Asyl skal stuves ind i vores fængsler.

Nu er det ikke dem, det kommer til at handle om i denne omgang; nej, det er i stedet for dem, som kommer til klimatopmødet, og som måske er i nærheden af nogle andre, der laver uro. De skal altså stuves ind, på trods af at Kriminalforsorgen siger til os: Vi har ikke nogen pladser. Lad mig bare minde om, at man har kendt datoen for det her klimatopmøde i årevis, og alligevel er der stadig ikke, nu ganske få uger før det starter, fuldstændig klarhed over, præcis hvor man har tænkt sig at få sat folk hen.

Jeg har stillet et spørgsmål til lovforslaget, hvor jeg har spurgt til et høringssvar fra Kriminalforsorgen, som siger, at det er muligt, at man bliver nødt til at løslade nogle andre for at få plads til de her klimafanger. Så spørger man sig selv, hvad det egentlig er for nogle andre fanger, vi så skal løslade. Det svar, jeg får fra justitsministeren, er, at det vil Kriminalforsorgen da så vidt muligt sørge for at have bragt i orden – så vidt muligt. Der er altså ingen garantier.

Socialdemokraterne kan ikke anbefale det her lovforslag. Jeg synes nærmest, det er vildledende markedsføring, når man kalder det en lømmelpakke. Det her handler nemlig ikke om lømlerne, det handler om nogle andre mennesker. Når de borgerlige ordførere eksempelvis går op og taler om, at det her vil gøre noget ved dem, som sætter byen i brand, så kan det sammenlignes med, at en slagter siger, han sælger hakket lammekød, men at det, når man kigger på kødet, så viser sig, at det er gris. Det er samme vildledende markedsføring, som vi er udsat for.

Det her lovforslag rammer ikke dem, der sætter byen i brand, og det generer bare en hel masse andre mennesker. Det er sjusk, det er dårligt gennemført, og det risikerer at blive en ny knivlov. Socialdemokraterne kan ikke andet end at anbefale, at man selv i den borgerlige lejr lytter til sine egne ideologiske ligemænd i CEPOS, som også fraråder, at man vedtager det her lovforslag. Når nu man ingen respekt har for Amnesty International og for alle mulige andre humanitære organisationer, så kan man jo lytte eksempelvis til CEPOS, som også fraråder, at man vedtager det her.

Det her er en knægtelse af vores borgerrettigheder, og jeg kan kun anbefale, at man stemmer nej. Bøllerne skal vi nok få fat i, dem

skal vi nok få sat i fængsel, men det bliver ikke med de her regler, for det er nogle helt andre regler, det handler om.

Kl. 10:10

#### Formanden:

Tak. Der er ønske om korte bemærkninger. Det er først hr. Tom Behnke.

Kl. 10:10

#### Tom Behnke (KF):

Jeg kunne ikke lade være med at lægge mærke til, at fru Karen Hækkerup sagde, at det her forslag handler om dem, der ikke har gjort noget. Det her lovforslag handler altså om, at man ønsker at straffe folk, der ikke har gjort noget. Det var det, der blev sagt fra fru Karen Hækkerups side. Lovforslaget her handler om en strafskærpelse, hvis man laver hærværk i forbindelse med omfattende uroligheder. Er det at begå hærværk det samme, som at man ikke gør noget forkert, og at man ikke gør noget kriminelt?

Det andet element i det her handler om, hvis man hindrer politiet i at udføre deres arbejde, f.eks. i at nå frem med forstærkninger, hvis nogle kollegaer er ved at komme i knibe. Hvis man laver den hindring i forbindelse med omfattende uroligheder i byen, ønsker vi at gøre det klart, at det er strafskærpelse. Hvis man forhindrer politi, redningskøretøjer og ambulancer i fysisk at komme frem, er det så, at man ikke gør noget?

Jeg er nødt til at spørge fru Karen Hækkerup, hvordan hun kan stå her og påstå, at det her lovforslag handler om at straffe dem, der ikke har gjort noget.

Kl. 10:11

#### Formanden:

Fru Karen Hækkerup.

Kl. 10:11

#### Karen Hækkerup (S):

Nu havde vi jo en meget lang debat om selve lovforslaget under både første- og andenbehandlingen.

Se, der er jo mange paragraffer i spil i det her lovforslag. Der er § 134 a om forstyrrelse af den offentlige orden, og så er der § 119, stk. 1 og 3, som handler om, når man lægger hindringer i vejen for politiet. Stk. 1, som vi ændrede i sommer – så sent som i juni måned – og hvor vi skærpede straffen, handler om dem, der udøver vold mod politiet og hindrer dem i at udføre deres arbejde. Så har vi stk. 3, og det er der, hvor folk er passive, og det vil sige, at de eventuelt holder sig til hinanden eller på en eller anden måde står i vejen. Det er altså ikke dem, der kaster med sten, det er ikke dem, der sætter byen i brand; det er bare dem, der står i vejen. Og det er dem, der står i vejen, der nu skal have 40 dages fængsel – 40 dage, som man vel at mærke kommer ind og afsoner med det samme, for når der er mulighed for at idømme en fængselsstraf på over 30 dage, går retsplejelovens paragraffer om varetægt i gang, og så vil der være en mulighed for, at folk bliver direkte varetægtsfængslet.

Til det andet spørgsmål, som hr. Tom Behnke stillede, nemlig hvordan det egentlig kan være, at vi er sådan nogle slatne nogle, der ikke har tænkt os at komme efter dem, der forhindrer politiets køretøjer i at komme frem, vil jeg gerne henvise til svaret på spørgsmål nr. 202, som er stillet til lovforslaget, hvor det siges, at der ikke umiddelbart er kendskab til situationer, hvor der er foregået uroligheder i et område, og hvor helt udenforstående har deltaget i urolighederne.

Kl. 10:12

#### Formanden:

Så er det hr. Tom Behnke igen med en kort bemærkning.

Kl. 10:13

**Tom Behnke (KF):**

Jo, men læs nu svaret på spørgsmål 202. Fru Karen Hækkerup sagde jo selv med sine egne ord klart og tydeligt, at den situation, vi taler om, altså er, når man fysisk forhindrer politiet i at udføre deres opgaver, f.eks. ved, at man blokerer vejen ved at sætte sig ned og hægte sig sammen med hinanden. Og når politiet så siger, at man skal flytte sig og man siger, at det vil man ikke, man bliver siddende og spærre vejen, så er det altså ikke nogen tilfældige mennesker, som på et tidspunkt tilfældigt er kommet til at stå i vejen. Man får rigeligt med muligheder for at flytte sig. Det er dem, der aktivt forhindrer politiet i at udføre deres arbejde.

Hvordan kan fru Karen Hækkerup så stå her og sige, at det her forslag handler om de mennesker, som ikke har gjort noget som helst? Hvordan kan man stå og lave propaganda og bilde helt fredelige demonstranter ind, at hvis de intet kriminelt foretager sig, bliver de altså anholdt efter de her regler? Det er simpelt hen så forkert, og det er så urimeligt, at man på den måde prøver på at få almindelige demonstranter til at blive hjemme. Det er simpelt hen så forkert. Det her forslag handler om dem, der aktivt foretager en kriminel handling.

Kl. 10:14

**Formanden:**

Så er det fru Karen Hækkerup.

Kl. 10:14

**Karen Hækkerup (S):**

Jeg må endnu en gang sige til hr. Tom Behnke, at dem, som hr. Tom Behnke omtaler i sit indlæg, jo er dem, der allerede ville kunne få en straf, fordi de ville have overtrådt § 134 a. De ville selv være medskyldige i urolighederne. De, som er ansvarlige for at have forbrudt sig mod § 119, stk. 3, ville ikke nødvendigvis selv have gjort sig ansvarlige eller været deltagere i urolighederne. De vil bare have været i nærheden af nogle af de uroligheder, der har været. Hvis hr. Tom Behnke, efter vi har behandlet det her lovforslag så utrolig mange gange, stadig væk ikke har forstået det, så kan der kun være grund til stor, stor bekymring.

Når hr. Tom Behnke siger, at det næsten er urimeligt, når Socialdemokraterne stiller sig op på talerstolen og siger, at det her vil betyde, at fredelige demonstranter vil blive væk, vil jeg gerne henlede opmærksomheden på, hvad formanden for Institut for Menneskerettigheder, Jonas Christoffersen, sagde. Han sagde nemlig, at det her lovforslag sender ét signal til borgerne, og det er: Bliv væk – også jer, der er fredelige, jer, der gerne vil ud at kæmpe for en bedre jord, der gerne vil ud at kæmpe klimasagens kamp, der er bekymrede for, at mennesker dør af sult, fordi Jorden bliver overophedet, og at lande går til, fordi vandstanden stiger. Signalet til de almindelige mennesker er: Bliv hjemme. Jeg vil sige til hr. Tom Behnke, at det samme i øvrigt vil være gældende for fremtiden, for de her regler gælder jo ikke kun under klimatopmødet; de kommer også til at gælde bagefter.

Kl. 10:15

**Formanden:**

Fru Line Barfod for en kort bemærkning.

Kl. 10:15

**Line Barfod (EL):**

Det glæder mig meget, at Socialdemokraterne er imod det her forslag, men hvis det nu ikke lykkes at overbevise tilstrækkelig mange medlemmer af de borgerlige partier og Dansk Folkeparti om, at de burde stemme imod forslaget og forsvare frihedsrettighederne, sådan at det her forslag faktisk bliver vedtaget, og vi heller ikke får det

tidsbegrænset til kun at gælde under klimatopmødet, vil Socialdemokraterne så være med til at se på at lave det om igen? Ligesom det er gået med knivloven, hvor vi så, at det gik så galt, som folk havde advaret om, vil Socialdemokraterne så også være med til at se på det her forslag igen?

Kl. 10:16

**Formanden:**

Fru Karen Hækkerup.

Kl. 10:16

**Karen Hækkerup (S):**

Ja, man kan jo næsten blive helt ivrig og glæde sig til, at der engang bliver udskrevet folketingsvalg, for der er rigtig mange love i det her land, vi godt kunne tænke os at få lavet om. Det er klart, at når der engang kommer et nyt flertal og en ny regering, vil man jo sætte sig ned og gennemgå landets love, og så vil man spørge: Hvor er der nogen uhensigtsmæssigheder? Hvor er der nogen urimeligheder? Hvor er der noget skidt og møg, som den borgerlige regering har fået indført, og som vi gerne vil have ændret?

Viser det sig, at der, når nu klimatopmødet løber af stabelen, bliver store problemer med det her lovforslag, hvad jeg frygter at der gør, så er det da klart, at det er noget, vi laver om. En ny regering og et nyt flertal vil en anden vej, en mere sikker vej, en mere tryk vej til et bedre Danmark, og der vil vi lave alt det om, regeringen har lavet, der ikke er særlig godt. Så det kan jeg roligt sige ja til.

Kl. 10:17

**Formanden:**

Så er der en kort bemærkning fra hr. Kim Andersen.

Kl. 10:17

**Kim Andersen (V):**

Tak. Jeg synes, det er stærkt foruroligende, at vi her i dag ved tredjebehandlingen af L 49, regeringens uropakke, som skal sørge for, at vi kan afholde COP15 i København på ordentlig og værdig vis og sådan, at almindelige mennesker skal have lov til fredeligt og demokratisk at deltage i demonstrationer og give deres mening til kende mod demonstranter, mod bøller, mod folk, der vil forhindre, at lov og orden kan opretholdes, skal høre, at Socialdemokraterne siger, at vi med det her forslag knægter vores frihedsrettigheder. Aldrig har jeg hørt så meget sludder og vrøvl.

Nu vil jeg så alligevel bringe en tak til den socialdemokratiske ordfører, en stor tak for ren snak og klar tale. Nu ved vi, på trods af hvad Socialdemokratiet i øvrigt har sagt og gjort og indimellem også stemt for de sidste par år, hvor vi har Socialdemokraterne i retspolitikken. Dem har vi, som vi havde dem op igennem 1980'erne og 1990'erne, sammen med Det Radikale Venstre og sammen med Enhedslisten. Alt andet er simpelt hen sniksnak. Det her er ikke en knægtelse af frihedsrettighederne. Tværtimod, det er rettidig omhu fra regeringens side. Det er at sikre, at et arrangement kan foregå ordentligt og værdigt, og at almindelige mennesker kan deltage i en demokratisk proces.

Kl. 10:18

**Formanden:**

Fru Karen Hækkerup.

Kl. 10:18

**Karen Hækkerup (S):**

Allerede i foråret behandlede vi flere lovforslag, som handlede om uro, som handlede om det, at der lægges hindringer i vejen for politiets arbejde, som handlede om udvisninger. Jeg må henlede salens opmærksomhed på, at Socialdemokraterne allerede der sagde til regeringen: Hør nu her, regering, der kommer snart et klimatopmøde;

vi synes, at I skal komme i gang med at se på, hvilke stramninger der er behov for i loven; vi vil gerne være med også til eksempelvis at kunne blive bedre til at udvise folk, der kommer fra andre lande alene for at være klimabøller. Vi sagde altså klart og tydeligt til regeringen, at der var behov for, at man fik kigget på det her, men ingenting skete der.

Hvad er så sandheden om det her lovforslag? Jo, den er, at man i Venstre havde behov for at markere sig i retspolitikken. Man havde behov for lige at stikke næsen ind på den konservative banehalvdel i regeringen, og på trods af at Venstre jo nu er blevet dobbelt så store som De Konservative, har man stadig væk mindreværdskomplekser på det her område. Så hver eneste gang man kan finde en stramning, man kan foreslå, så slår man til. Derfor kom man med det her forslag, hvor man sagde, at vi har behov for at stramme og skærpe lovgivningen. Det endte med, at en hel masse af de ting, man har sagt i offentligheden slet ikke kunne lade sig gøre. Man fandt så det, der var det mindst vidtgående, og som der var færrest problemer med, men alligevel kan vi jo se, at når vi dissekerer det helt og kommer helt ind til essensen, er de lovforslag, man har fremsat, slet, slet ikke holdbare.

KI. 10:20

#### Formanden:

Hr. Kim Andersen for en kort bemærkning til fru Karen Hækkerup.

KI. 10:20

#### Kim Andersen (V):

Jamen det er da fantastisk at høre fru Karen Hækkerups indlæg her med forsøg på analyser af V's og K's måde at føre retspolitik på og af Venstres initiativer på retsområdet. Det her er fuldstændig i pagt med Venstres tradition og politik på det her felt, og det står vi helt klart ved, for det synes vi er fornuftigt og rigtigt. Det er sådan – og det ved fru Karen Hækkerup sådan set også godt – at vi er store og stærke tilhængere af frihedsrettighederne og af forsamlingsfrihed og ytringsfrihed, og det her er bestemt ikke et forsøg på at sige til folk, at de ikke skal komme, og at de ikke skal deltage i legale demonstrationer. Det skal de, og det er faktisk også derfor, at regeringen har bevilget 22 mio. kr. til ngo'er, så det kunne foranstalles.

Der er nogle få, der kommer rejsende hertil, som med en meget, meget stærk vilje og med magt og vold vil forhindre, at myndigheds-personer, herunder politiet, kan udføre deres hverv, og det er for at undgå det, at det her lovforslag er fremsat. Der vil vi sige: Stop, det her accepterer vi ikke i Danmark, det vil medføre stærke sanktioner.

Det her er ikke nye ting, der bliver kriminaliseret, men det er markante strafskærpelser. Det står vi ved, og det tror vi er nødvendigt i den aktuelle situation.

KI. 10:21

#### Formanden:

Fru Karen Hækkerup for en kort bemærkning.

KI. 10:21

#### Karen Hækkerup (S):

Jeg vil gerne sige det, så der ikke skal være nogen tvivl. Hvis der er nogen, der tænker, at Socialdemokraterne er sådan nogle lidt slatne nogen, der kun tænker på, at det nok skal gå alt sammen, og at de der demonstranter nok er nogle uskyldige væsener, som slet ikke vil noget ondt, så vil jeg gerne sige: Dem, der vil noget ondt, kommer vi efter! Det gør vi allerede med de regler, der er der nu. Problemet med det her lovforslag er, at det rammer de andre.

Vi har hos Socialdemokraterne ikke noget imod at slå hårdt ned, vi har ikke noget imod at sende klare signaler om, at det her klimatopmøde skal være et klimatopmøde, som skal afvikles i respekt, i ro og orden, for det, der skal diskuteres i København, er vigtigt. Det handler om klodens overlevelse. Man kan tvivle på selve ambitioner-

ne for klimatopmødet med regeringens retræte, hvor det nu kun handler om at få en aftale, som i øvrigt kan pakkes op og laves om igen hundrede gange, og det ville have været bedre, hvis der havde været en juridisk bindende aftale. Men det ændrer ikke ved, at der er behov for, at der skal være ro til de politikere, der skal mødes til klimatopmødet, og som skal forhandle.

Men når hr. Kim Andersen siger, at det her lovforslag er helt i tråd med Venstres tradition, så vil jeg sige, at det simpelt hen ikke er rigtigt. Venstres tradition er en stolt tradition, hvor man værger frihedsrettighederne, og det er ikke det, det her lovforslag går ud på.

KI. 10:23

#### Formanden:

Så er der korte bemærkninger. Det er hr. Dennis Flydtkjær, og der er også en kort bemærkning fra fru Karen Hækkerup.

KI. 10:23

#### Dennis Flydtkjær (DF):

Jeg kan forstå på fru Karen Hækkerup og resten af oppositionen, at man synes, at der har været en ret dårlig behandling af det her lovforslag. Alligevel har man stillet over 200 spørgsmål og fået svar på dem, hvilket jeg synes tyder på en ret grundig behandling.

Men under andenbehandlingen sagde den samlede opposition, at man ville stille en række ændringsforslag, fordi man var så utilfreds. Det, man så er endt op med, er, at man mener, at en anholdt skal have prøvet sin sag ved en domstol. Jo tak, det kunne man allerede i forvejen. Så uanset om man siger ja eller nej til ændringsforslaget, var der den rettlighed i forvejen.

Så siger man: Politiet skal give påbud, inden de rykker ind. Jo tak, det gjorde de så også i forvejen.

Jeg kunne godt tænke mig at høre, om de nu bare siger velkommen fra Cirkus Oppositions side og siger, at vi nu skal havde skrevet en masse ting ind i det her lovforslag, som man kan i forvejen. Og er det virkelig de eneste ting, man er utilfreds med? Det klinger lidt hult. Man klager over, at det er et virkelig dårligt forslag, og det eneste, man egentlig har at skyde med, er ting, der allerede gælder i forvejen. Det skal man så have indført igen.

KI. 10:24

#### Formanden:

Fru Karen Hækkerup for en kort bemærkning.

KI. 10:24

#### Karen Hækkerup (S):

Et af svarene – nu har jeg ikke lige nummeret ved hånden – siger, at man ikke nødvendigvis giver påbud i forvejen. Så det, vi lægger op til, er en reel ændring.

Men til Dansk Folkepartis ordfører vil jeg gerne sige: Vi mener hos Socialdemokraterne, at vi skal gøre, hvad vi kan, for at klimatopmødet får mulighed for at blive afviklet stille og roligt. Jeg har ikke noget mod, at folk demonstrerer, tværtimod synes jeg, det ville være en fornøjelse, hvis Københavns gader blev fyldt med mennesker, som tog klimasagen alvorligt. Fredelige demonstranter, som ville være der for at lægge pres på de folkevalgte.

Nu taler jeg ikke om bøllerne og banditterne, som vil kaste med molotovcocktails eller sætte byen i brand, men om fredelige folk som mig selv og som alle jer, som vil gå på gaden for at sende et klart signal til politikerne om, at man skal gøre noget alvorligt i København, altså at København ikke kun skal være en ligegyldig trædesten på vejen mod en ny aftale, som skal sikre klodens overlevelse. Der er behov for, at også fredelige demonstranter bakker op om det vigtige budskab, som klimatopmødet har. Men det ødelægger man ved at vedtage den her lov, for det gør, at almindelige fredelige mennesker bl.a. som mig selv vil være nervøse for at deltage i en demonstration, og dermed har man knægtet frihedsrettighederne.

**Formanden:**

Tak. Så er det hr. Dennis Flydtkjær for en kort bemærkning.

Kl. 10:25

**Dennis Flydtkjær (DF):**

Det er også klart Dansk Folkepartis synspunkt, at folk skal have lov til at komme og demonstrere på fredelig vis, det tror jeg ikke der er nogen der er i tvivl om.

Jeg kunne bare godt tænke mig at få ordføreren til at bekræfte, at der overhovedet ikke er nogen nykriminalisering i det her forslag. Alt det, der er lovligt i dag, er også lovligt efter lovforslagets vedtagelse. Alt det, der er lovligt nu, er også lovligt efter lovforslagets vedtagelse. Der er jo ikke nogen ny kriminalisering i det her. Der er jo ikke noget, folk skal være bange for, mere end de var inden det her lovforslag, da der ikke er nogen ny kriminalisering i det.

Kl. 10:25

**Formanden:**

Fru Karen Hækkerup.

Kl. 10:25

**Karen Hækkerup (S):**

Se, nu når vi ind til noget af det, der er kernen i vores problemstilling og måske noget af det, der kan forklare, hvorfor ordføreren for Dansk Folkeparti er uenig med mig. Det er rigtigt, at der ikke ligger noget selvstændigt nykriminaliserende i det her lovforslag, men der ligger en ændring i forhold til, at andres kriminalitet – dvs. det, som andre mennesker går rundt og gør – kan virke skærpende, altså som en ekstra skærpende omstændighed for den straf, jeg får. Det vil sige, at man altså lige pludselig er under indflydelse af andre, og at man skal vide, hvad der foregår inde i hovedet på andre mennesker, som befinder sig langt fra en. Der er ikke tale om, at man skal stå ved siden af den, der laver nogle uroligheder, næh, det gælder, hvis urolighederne bliver begået på en eller anden vej eller på en flugtvej fra vejen, på et torv i området, i nærheden, for så vil der være strafskærpende foranstaltninger for de andre, som ikke har begået forbrydelserne.

Det er altså ikke rimeligt, at en borger skal straffes ekstra hårdt for, hvad andre borgere har gjort, hvis man ikke har haft mulighed for overhovedet at vide, hvad den borger havde gang i, eller hvad den borger ville.

Det, man kan forestille sig kan gå rigtig galt, er, hvis det kommer til uroligheder, og hvis politiet laver knibtangsmåner, og hvis de bageste demonstranter, som er fredelige, ikke kan slippe væk. Så står vi i en situation, hvor vi altså skal sætte mennesker 40 dage i fængsel, helt fredelige folk, som var på vej væk, men som er taget i en mængde. Det synes jeg ikke er rimeligt, og jeg synes, man skal tænke over, hvilke konsekvenser det kan få for de fredelige folk, der eventuelt kan komme i klemme, uskyldige mennesker, som kan ende med at blive dømt, fordi man har lavet noget lovsjusk.

Kl. 10:27

**Formanden:**

Fredelige mennesker overholder taletiden, mener jeg også. Så går vi tilbage til ordførerrækken, og den første, jeg har noteret, er fru Line Barfod.

Kl. 10:27

(Ordfører)

**Line Barfod (EL):**

Man må sige, at det her forslag viser en meget klar skillelinje mellem på den ene side Venstre, Konservative og Dansk Folkeparti og på den anden side en samlet opposition, hvor Venstre, Konservative

og Dansk Folkeparti nok i ord siger, at de bekender sig til forsamlingsfrihed og ytringsfrihed, men reelt jo vil gennemføre et forslag, som kan risikere at skræmme folk væk. Og det er jo tydeligt, at det er det, der er formålet med det: Folk skal ikke deltage i demonstrationer, de skal være bange for, at de får store bøder eller 40 dage i fængsel. Det er en klar indskrænkning af den mulighed, der er for, og den vigtige del af demokratiet, det er, at deltage i demonstrationer, deltage i faglige aktioner osv. Det er et meget stort problem.

Der bliver sagt, at der ikke er nogen nykriminalisering. Det er rigtigt, at det f.eks. også er forbudt at gå over for rødt lys, men hvis man pludselig hævdede straffen for at gå over for rødt lys fra bøde og sagde, at det i stedet skulle give 40 dages fængsel, vil jeg sige, at det er en meget, meget alvorlig, omfattende ny ting – især hvis man oven i købet sagde, at der, hvor det skulle give 40 dages fængsel for at gå over for rødt lys, var, hvor nogle andre et andet sted i nærheden, i en anden gade, havde kørt spirituskørsel. Jeg mener altså, at det er en meget alvorlig udvidelse, man laver her. Det kan være mennesker, der er på vej hjem, som ser, at der er uro i deres boligområde, som stopper op og snakker med deres naboer for at finde ud af, hvad der foregår, som er bange og nervøse, som, når politiet kommer, ikke er hurtige nok til at komme væk og måske trækker sig lidt sammen for ikke at blive anholdt, og som så risikerer at blive taget med og sat i varetægtsfængsel.

Vi så efter ungdomshusurolighederne, at der blev anholdt mange hundrede mennesker. Rigtig mange af dem blev varetægtsfængslet, og langt de fleste endte med at blive frikendt eller at få tiltalefrafald. Her har man altså taget en masse uskyldige med og sat dem i varetægtsfængsel, og vi risikerer, at det bliver langt mere omfattende, når man gennemfører det her forslag. Så vil mange, mange flere mennesker komme i fængsel også med den konsekvens, at de mister deres arbejde.

Hvis det er unge mennesker, risikerer vi altså her at få nogle unge mennesker, der kommer ud af fængsel med en plet på straffeattesten og uden mulighed for arbejde og uddannelse og dermed med en langt større risiko for, at de kommer ud i kriminalitet, end hvis de havde fået lov til at deltage i en demonstration uden at blive anholdt, fordi de faktisk ikke havde gjort andet end ikke at komme hurtigt nok væk.

Jeg synes, det er værd at holde fast i, at det her lovforslag ikke rammer dem, som vi selvfølgelig alle sammen mener skal straffes, nemlig dem, der kaster med sten og sætter ild på osv. De er slet ikke omfattet af det her lovforslag. De, der deltager i uroligheder, er ikke omfattet af det her lovforslag. Og vi har altså fået svar på spørgsmål 202, hvor Københavns Politi har oplyst, at de ikke har kendskab til, at der har været situationer, hvor nogen har lagt hindringer i vejen for politiet, uden at de har været en del af urolighederne og altså dermed ville kunne straffes for overtrædelse af § 134 a. Så der er ikke brug for den her strafskærpselse.

Vi har heller ikke i nogle af alle de andre svar, vi har fået, fået bare et eneste eksempel på, at man i praksis har stået i en situation, hvor man havde nogle mennesker, som man mente skulle straffes hårdere, og som man ikke kunne straffe med de muligheder, man allerede havde. Der er ikke kommet ét eksempel på, at det her lovforslag er nødvendigt.

Oven i de 40 dages fængsel – har vi jo også kunnet se i et af svarene – er det meningen, at man, hvis man ikke er dansk statsborger, skal udvises. Selv om man har boet hele sit liv og også har familie og børn her, skal man kunne udvises, hvis man har fået en fængselsstraf. Det fremgår klart af det svar, vi har fået fra justitsministeren, og som han har indhentet hos integrationsministeren. Det er en meget, meget voldsom optrapning, og det vil være i strid med menneskerettighederne, og derfor vil det nok i mange tilfælde ikke kunne ske. Men det er altså det, regeringen ønsker, det er det, Dansk Folkeparti ønsker skal ske, og det vil klart være en trussel mod mange og

vil kunne afskrække mange fra at deltage i de demonstrationer, der er så vigtig en del af vores demokrati.

Kl. 10:31

Vi har fra oppositionens side stillet tre ændringsforslag. Vi ville gerne have stillet flere, men vi fik at vide, at man ikke kan stille ændringsforslag om en række af de ting, der bliver gennemført, og at der skal være et flertal, der skriver det i en betænkning, f.eks. spørgsmålet om de 40 dages fængsel. Det skal der være et flertal, der skriver i en betænkning, og vi har hverken kunnet få Dansk Folkeparti, Venstre eller De Konservative med på at afskaffe de 40 dages fængsel som minimum. Derfor har det ikke været muligt for os at lave et ændringsforslag om det.

I forhold til ændringsforslagene har vi for det første et ændringsforslag om, at hvis man bliver administrativt frihedsberøvet af politiet, altså bliver præventivt anholdt, altså en situation, hvor man ikke er mistænkt for at have gjort noget som helst strafbart, så siger vi, at der altså dels skal være en klar regel om, at politiet først skal give en et påbud om, at man skal flytte sig, dels skal det stå meget klart i loven, at man kan indbringe det for domstolene. Vi ved godt, at det fremgår af grundloven, at man kan indbringe det for domstolene, men det er ikke alle, der ved det, og det er ikke alle, der får det at vide. Derfor mener vi, det skal stå klart i loven, og vi mener, at der skal være en klar instruktion til politiet om, at de skal oplyse alle om det.

Justitsministeriet har afvist at være med på et sådant ændringsforslag. Vi har så spurgt om, hvordan det ser ud i alle de andre love, hvor man har mulighed for at tilbageholde folk, og vi har fået svar i forbindelse med en lang række love, hvor der er mulighed for administrativt at tilbageholde folk, og i alle de love har man skrevet ind i loven, at det kan indbringes for domstolene. Der er simpelt hen ikke noget sagligt argument for, at man ikke også skulle gøre det her. Jeg tror kun, det er, fordi vi kommer og foreslår det, at man ikke vil være med til det, og det synes jeg simpelt hen er for tåbeligt.

Jeg skal så også sige, at vi under andenbehandlingen havde en debat, hvor De Konservatives ordfører, hr. Tom Behnke, sagde, at man jo også kunne udvide det til 500 timers præventiv anholdelse. Jeg er overbevist om, at hr. Tom Behnke ikke mener det. Men det, man gør med det her forslag, er, at man udvider den tid, politiet kan tilbageholde folk, så det ikke længere er 6 timer som i dag, men 12 timer, og det fremgår af de svar, vi har fået, at der ikke er noget i vejen for i henhold til grundloven, at et flertal i Folketinget vil kunne udvide det. Jeg kan ikke forestille mig, at det vil blive sat helt op til 500 timer, for så ville man også få et problem i forhold til menneskerettighedskonventionen, men det vil sagtens kunne fortsætte ad den vej, så det bliver 2 døgn, 3 døgn, 1 uge. Og det er altså en helt forkert vej at gå, altså at sige, at vi skal tage uskyldige mennesker, der ikke er mistænkt for overhovedet at have gjort noget strafbart, og tilbageholde dem.

Vi ønsker under ingen omstændigheder at være med til at udvide det antal timer, man kan tilbageholde mennesker, der overhovedet ikke er mistænkt for at have gjort noget som helst forkert.

Jeg mener, det er meget vigtigt, at vi arbejder videre med det, og så efter at et flertal skulle have vedtaget det her, og at vi får det ændret, sådan at vi kommer tilbage til, at vi ikke har de 12 timer, som der lægges op til. Det gælder både i forhold til demonstrationer, i forhold til fodboldfans, i forhold til faglige aktioner og meget andet, at det er et skråplan at gå ind og sige, at politiet bare kan tage folk, der ikke er mistænkt for at gøre noget som helst forkert. Det forhindrer jo folk i at kunne bruge deres grundlovssikrede forsamlingsfrihed, hvis politiet bare kan tilbageholde dem præventivt. Derfor mener vi, det er rigtig vigtigt, at man ikke vedtager det og i hvert fald som minimum, hvis man holder fast i, at man vil udvide det til 12 timer, at der så skal være givet et påbud fra politiet først, så folk har mulighed for at undgå at blive præventivt anholdt.

Endelig har vi jo stillet et ændringsforslag om, at vi mener, at det her lovforslag kun skal have virkning under klimatopmødet. Vi mener heller ikke, det burde virke under klimatopmødet, men det ville i hvert fald begrænse skadevirkningerne. For vi er utrolig bange for, hvad det kan komme til at have af konsekvenser, både for demonstrationer fremover og i høj grad også på det faglige område, hvor vi jo har fået meget klar besked fra mange af de faglige, der står og løfter det arbejde, som regeringen siger er fagbevægelsens, nemlig at forhindre, at mennesker bliver groft udnyttet af arbejdsgivere i dette land. Vi oplever, at masser af mennesker kommer hertil, især fra Østeuropa, og bliver virkelig slemt udnyttet, får en elendig løn, har nogle elendige arbejdsvilkår, og der har regeringen sagt at det er fagbevægelsens opgave at forhindre, at det sker. Så skal fagbevægelsen også have mulighed for at lave faglige aktioner uden at risikere at blive tilbageholdt præventivt af politiet og uden at risikere store bøder eller 40 dages fængsel. Derfor mener vi, at det her lovforslag skal afskaffes så hurtigt som overhovedet muligt.

Kl. 10:36

#### Formanden:

Tak. Der er en kort bemærkning til fru Line Barfod, og den er fra hr. Tom Behnke.

Kl. 10:36

#### Tom Behnke (KF):

Det er ganske ubehageligt at blive udsat for demagogiske overgreb, som fru Line Barfod er en mester i. Jeg har aldrig foreslået, at grænsen skulle sættes op til 500 timer. Jeg sagde, at om man så gjorde det, skulle man være opmærksom på, at der stadig væk er en grundsatning, der lyder: Man kan dog ikke tilbageholde folk længere end højst nødvendigt. Jeg sagde »at om man så gjorde det«. Det betyder ikke, at jeg vil sætte grænsen op til 500 timer, og det er et demagogisk overgreb at beskyldte mig for, at jeg vil gøre det. At sige, at jeg har stillet forslag om det, er helt uhørt.

Det andet, der er helt uhørt, er, at fru Line Barfod står og siger, at det her lovforslag skader vores frihedsrettigheder, for folk tør ikke gå ud at demonstrere på grund af lovforslaget. Hvem er det, der render alle mulige steder, hvor man kan få ørenlyd, og råber: Pas på, pas på, bliv væk, bliv hjemme, det her er frygtelig farligt, I må endelig ikke gå ud og demonstrere? Det er den ene socialist efter den anden i det her land. Det er det ene socialistiske parti efter det andet i det her parlament. Hvad er det, Venstre, Konservative og Dansk Folkeparti tværtimod siger? Vi siger, at det her lovforslag er lavet for at sikre, at dem, der gerne vil demonstrere i fred og ro, kan gøre det, og vi opfordrer alle til at gå ud at demonstrere, medmindre man vil lave ballade. Så skal man blive hjemme. Det er forskellen på os og socialisterne.

Kl. 10:38

#### Formanden:

Fru Line Barfod.

Kl. 10:38

#### Line Barfod (EL):

Først vil jeg sige til hr. Tom Behnke, at jeg netop meget klart sagde, at jeg hverken tror, at den konservative ordfører eller andre ønsker at indføre 500 timers frihedsberøvelse, men at det gjorde, at vi stillede spørgsmål til det og fik klart svar på, at grundloven ikke forhindrer, at man udvider muligheden for præventiv anholdelse, og at man sågar kunne gå op på de 500 timer. Jeg håber ikke, at man har nogen som helst planer om at gå længere end de 12 timer, og jeg ville ønske, at man heller ikke satte det op til 12 timer.

Så siger hr. Tom Behnke, at jeg og andre skulle råbe ud, at man skal blive væk fra demonstrationerne. Vi gør tværtimod det modsatte. Vi siger, at regeringen og Dansk Folkeparti ikke skal få lov til at

forhindre os i at bruge vores grundlovssikrede ret til at vise, at vi gerne vil have, at der bliver en god klimaaftale, at der skal gøres en række ting på verdensplan for at forhindre klimaforandringerne. Det mener vi er afgørende. Men det er altså regeringen og Dansk Folkeparti, der gennemfører det her lovforslag, som ikke rammer ballademagerne, for de kan rammes i forvejen af nogle helt andre bestemmelser. Det rammer dem, der ikke laver ballade. Det er jo netop ikke dem, der deltager i uroligheder, der bliver udsat for strafskærpelsen her.

Kl. 10:39

**Formanden:**

Tak. Hr. Tom Behnke.

Kl. 10:39

**Tom Behnke (KF):**

Altså, det, der er sagen, er, at det, vi hører igen og igen fra venstrefløjen, er, at de kører en skræmmekampagne. Der bliver man nødt til at spørge sig selv: Hvem er det, man skræmmer væk med sin retorik? Er det ballademagerne, som venstrefløjen skræmmer væk, eller er det almindelige fredelige borgere, som gerne vil have lov til at demonstrere? Jeg tror desværre, at den skræmmekampagne, man prøver på at lave, og det indtryk, man prøver på at give af, hvad det her forslag indeholder, måske kunne få nogle fredelige demonstranter til at lade være med at demonstrere. Det er derfor, vi fra Venstres side, fra De Konservatives side, fra Dansk Folkepartis side i den grad opfordrer til, at alle, der vil den fredelige demonstration, går ud og demonstrerer.

For hvis venstrefløjen her i parlamentet får sin vilje og almindelige mennesker bliver hjemme, hvem er det så, der står tilbage derude og laver demonstrationerne? Jamen det er jo det, der er konsekvensen af, at man laver en skræmmekampagne, som er helt ude af proportioner, og hvor vi hører den ene ordfører efter den anden sige, at uskyldige mennesker bliver dømt. Thi kendes for ret: 10 dages fængsel for ikke at have gjort noget. Nej, det kommer da aldrig nogen sinde til at ske. Man bliver da kun dømt, hvis det er sådan, at man har begået en forbrydelse. Vi har ikke ændret på, hvad der er lovligt og ulovligt. Vi har alene skærpet straffene for det, der i forvejen er ulovligt.

Kl. 10:40

**Formanden:**

Fru Line Barfod for en kort bemærkning.

Kl. 10:40

**Line Barfod (EL):**

Jeg vil sige til hr. Tom Behnke, at det ikke er oppositionen, der har fremsat det her lovforslag. Det er regeringen og Dansk Folkeparti, der gang på gang har stået her og fremmanet billederne af en by i brand og har sagt, at folk skal kunne straffes. Det er regeringen og Dansk Folkeparti, som kommer med det her forslag, som jo ikke er møntet på dem, der sætter byen i brand og kaster med sten. Dem er der rigeligt med bestemmelser i forvejen til at straffe, og vi ønsker alle sammen, at man skal bruge de bestemmelser. Det sker også.

I det her lovforslag er problemet lige præcis, at det rammer dem, der ikke deltager i uroligheder. Det fremgår klart og tydeligt af lovforslaget. Vi har sagt meget klart alle de steder, vi overhovedet kan, og vi har sagt igen og igen også her på talerstolen, at vi opfordrer alle til at deltage i de store, fredelige demonstrationer. Det synes vi er rigtig vigtigt. Men vi vil altså ikke finde os i, at regeringen prøver at skræmme os væk med de her meget voldsomme strafskærpselser, som man kommer med.

Kl. 10:41

**Formanden:**

Tak. Så er der en kort bemærkning fra fru Karina Lorentzen Dehnhardt, og det er en kort bemærkning til fru Line Barfod.

Kl. 10:42

**Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):**

Jeg kan jo ikke bare sidde her og lytte, og jeg må spørge fru Line Barfod, om hun ikke undrer sig over, at regeringspartierne og Dansk Folkeparti ikke er gået på som ordførere, så vi kan få en ordentlig, lang, sober og redelig debat om de her ændringsforslag, vi stiller i dag. Jeg synes, fru Line Barfod må sidde og undre sig og tænke, at det da er nogle gevaldig tøsedrenge, siden de ikke vil gå på som ordførere, og jeg håber da ærlig talt, at vi får lov at se dem her om et øjeblik.

Jeg kan ikke lade være med at tage fat i det, hr. Tom Behnke sagde, hvor han opfordrer til, at man går ud og demonstrerer. Jeg vil bare sige, at der jo ligger et klart svar fra ministeren – eller klart og klart, men der ligger et svar fra ministeren – på det, vi har spurgt ind til, nemlig: Hvornår er man straffri i forhold til at deltage i demonstrationer? Og det eneste svar, ministeren har kunnet give os, har været: Når man ikke overtræder bestemmelserne. Ja, goddag mand økseskaft, det kan vi da godt regne ud.

Problemet er, at man med det her lovforslag pludselig kan blive straffet for noget, andre gør. Man kan blive straffet, selv om man ikke er deltager i urolighederne, og dermed er det nemlig rigtig, rigtig svært at vide, hvornår man gør sig skyldig i at begå en overtrædelse.

Kl. 10:43

**Formanden:**

Fru Line Barfod.

Kl. 10:43

**Line Barfod (EL):**

Jeg går da ud fra, at både Venstre, De Konservative og Dansk Folkeparti går op og forsvarer, hvorfor man vil gennemføre det her forslag. Man er ikke kommet med nogen som helst politiske bemærkninger i tillægsbetænkningen, der forklarer, hvorfor man fastholder forslaget. Der er endnu ikke blevet sagt et ord af ordførerne fra de borgerlige partier om, hvordan man vil stemme til ændringsforslagene.

Jeg går da ud fra, at man fra både Venstres, De Konservatives og Dansk Folkepartis side vil gå op at forklare, hvordan man stiller sig til ændringsforslagene, hvad man har tænkt sig at stemme. Alt andet ville da være højst besynderligt, hvis man virkelig går ind for demokrati, som jeg kan forstå at man siger at man gør. Og jeg går da også ud fra, at ministeren går på talerstolen og kommer med sin holdning og svarer på nogle af de ting, der har været oppe i debatten.

Kl. 10:44

**Formanden:**

Tak. Næste ordfører er hr. Kim Andersen, som har været noteret hele tiden, må jeg sige. Og jeg har også noteret, at justitsministeren ønsker at få ordet. Det er bare til orientering.

Kl. 10:44

**(Ordfører)****Kim Andersen (V):**

Tak hr. formand. Det er nemlig fuldstændig rigtigt, men vi er jo nogle, der også herinde forsøger at være disciplinerede og holde rækkefølgen, som vi bliver skrevet op til. Det kunne jo så være, at der var andre ordførere, der skulle respektere det, før man angriber os for ikke at ville stå ved vores ting. For det vil vi.



Hvorfor skulle vi begrunde, hvorfor vi ikke trækker forslaget, når vi står bag dets fremsættelse? Det fremgår fuldstændig klart i forslaget, hvad det er, vi vil, og vi har der argumenteret for, hvorfor vi vil, og vi har også helt tydeligt i diskussionen både her i salen tidligere og i den offentlige meningstilkendegivelse argumenteret for forslaget og de synspunkter, der er i det.

Jeg vil gerne fra Venstres side sige, at der ikke er nogen som helst, der skal være i tvivl om, og det har de heller ikke grund til, at vi er hundrede procent tilhængere af og står vagt om frihedsrettighederne. Vi værner i den grad om den personlige frihed, forsamlingsfriheden og ytringsfriheden, men vi er lige så stærke håndhævere af retsbevidsthed og retsorden. Vi er ikke tilhængere af, og vi kan faktisk slet ikke acceptere, at nogle få med magt og ved at lægge myndighedspersoner hindringer i vejen i udførelsen af deres arbejde kan komme til at genere andre fredelige mennesker i at bruge netop deres frihedsrettighed, deres mulighed for at demonstrere, deres mulighed for at tilkendegive, hvad de mener i en politisk diskussion om et lovforslag.

Når vi nu f.eks. skærper § 119 om at lægge hindringer i vejen for politiets arbejde, og når vi der – modsat i dag – i stedet for frihedsstraf gerne vil være med til, at man kan få en alvorlig fængselsstraf også i førstegangstilfælde, er det, fordi det for os at se er noget meget, meget voldsomt netop i forhold til frihedsrettighederne, hvis man viljefast, helt bevidst og fysisk med sin egen krop går ind hæfter sig fast i hinanden, 5, 10, 15 personer, for bevidst at spærre politiet, brandvæsen, ambulancefolk i at komme frem til et sted, hvor der er en nødsituation, og hvor der er brug for disse myndighedspersoner. Tænk sig, hvis vi er i en situation, hvor der er en alvorlig hændelse i Bella Center midt under klimatopmødet eksempelvis, der er politierude, der er brandvæsen, der er også ambulancefolk, men der er måske bombetrusler, der er måske attentatforsøg, og lige pludselig er der brug for markante forstærkninger andre steder fra i byen. Men de kan ikke komme frem, fordi sådan nogle personer her er vidende om, hvad der foregår, og vil lade det ulykkelige ske og derfor hæfter sig fast og er med til at hindre, at politi og brandbiler kan komme frem.

Det er for mig at se meget, meget alvorligt. Det skal for mig at se kunne give en alvorlig straf, også fængselsstraf, og det skal, når det kommer dertil, hvis det er udenlandske statsborgere – det er ikke det, vi behandler nu – medføre, at man med det samme ryger ud af dette land, hvis ikke man er dansk statsborger. Det her land er for fredelige folk, for demokratisk sindede mennesker, der vil diskutere, træffe beslutninger. Det er ikke et land for bøller og ballademagere, urostiftere, professionelle voldsaktivister her fra landet eller nogle, der kommer tilrejsende udefra. De skal vide, at det vil vi ikke acceptere i vores Danmark. De skal vide, at det får konsekvens med det samme. Det har konsekvens i dag. Det er forbudt i dag, men det er for milde sanktioner, der er hjemlet i lovgivningen for den slags folk, og derfor er vi meget stærke tilhængere af de markante straffeskærpelser, der er regeringens forslag.

Det er et meget, meget fornuftigt forslag. Det er rettidig omhu, som jeg har sagt flere gange, og det er klart, at klimatopmødet i København i december er anledningen, fordi vi jo må være bevidste om og på vagt over for, at der ved et så stort internationalt møde med en sådan dagsorden kan ske alvorlige hændelser, som vi ikke tidligere har set her i vores land, men vi har set lignende ting andre steder i verden, og nu er det altså os, der har et så stort og vigtigt værtskab for det internationale samfund. Derfor må vi også frygte, at der kan ske noget lignende her, og derfor skal de danske myndigheder naturligvis have sanktionsmuligheder for at kunne imødegå det.

Kl. 10:49

Jeg vil også godt sige, at der ikke er nogen retsprincipper, der bliver knægtet med det her forslag, tværtimod. Der er ikke noget i dag, der ikke er ulovligt, som med det her forslag bliver gjort ulovligt.

Der er alene tale om sanktioner og skærpelser og om konsekvens og rettidig omhu. Det er også sådan, at det er muligt også med den her lovgivning at få en afgørelse eller en anholdelse eller såmænd også blot en tilbageholdelse indbragt for domstolene og der få sin sag vurderet. Det princip er der på ingen måde ændret ved med det her lovforslag.

Vi har ikke behov for at trække forslaget tilbage. Vi er helt klar over, hvad det er, der er fremsat. Vi står bag det. Vi tror, at det i den grad er i overensstemmelse med, hvad et retssamfund, der hylder retsprincipper og står værn om frihedsrettighederne, skal være parat til at have som værktøjskasse for sine myndigheder.

Det her er i virkeligheden et værn for alle de fredelige, ordentlige mennesker, som gerne vil deltage i alle de forskellige arrangementer, der er under COP15, herunder også de legale demonstrationer. Jeg tror, at der er mange almindelige danskere, som gerne vil være med i en tilkendegivelse af og demonstration for et bedre klima i verden, men som vil holde sig tilbage, hvis de er bange for at blive involveret i noget, der er forbundet med uroligheder, optøjer og ballade. Det her er i virkeligheden en sikkerhed for, at de almindelige mennesker, som vil demokratiet, som vil ytringsfriheden, tør komme frem og deltage og være aktive. Det er sådan, det skal være.

Det er også derfor, at regeringen har givet en stor bevilling på 22 mio. kr. til ngo'er og andre, så de netop kan lave arrangementer, arrangere møder og demonstrationer i forbindelse med klimatopmødet. Det er derfor ikke rigtigt at sige, at vi med det her forslag vil holde folk væk, at vi vil forhindre folk i at diskutere og i at demonstrere. Alene det, at der er bevilget 22 mio. kr., beviser jo det stik modsatte.

Men vi ser også med de seneste ting, der er kommet frem, de rapporter, der kommer fra politiets møder med ngo'er, det, der er lagt ud på nettet, hvor folk viser, at der bliver lagt op til brand og ballade, at der i den grad er brug for, at Folketinget og regeringen forudser, hvad der kan risikere at ske på decembertopmødet. Det er jo ganske skræmmende; det er helt forfærdeligt; det er udansk. Tænk sig, at man kan være så naiv, at man ikke vil se det i øjnene.

Tænk, at vi kan have et Socialdemokrati, der i mange år har været regeringsbærende i det her land, som stikker hovedet i busken, som vil straffeskærpelser den ene dag, og den anden dag vil de lade bøller og ballademagere få frit lejde og lade dem tumle rundt med bål og brand i Københavns gader. Det er sandelig til at blive forvirret af på et højere plan, og man må sige, at Socialdemokratiet virkelig har meldt sig ind i det selskab, hvor de er til at identificere, nemlig selskabet for aktivistisk retspolitik bestående af Enhedslisten og De Radikale. De er fuldstændig der, hvor vi kender dem fra 1980'erne og 1990'erne. Men det er skuffende, og det er trist, og det er ikke til gavn og glæde for retsstaten og frihedsrettighederne, tværtimod. Det gør, at fredelige, almindelige og fornuftige mennesker, der gerne vil bruge disse rettigheder, bliver bange for at deltage, fordi nogle få vil ødelægge det for de mange.

Jeg vil gerne sige, at det jo står helt klart med det, vi her har sagt, og med det, der står i betækningsbidraget, at vi naturligvis ikke kan støtte de stillede ændringsforslag. Det siger sig selv. Den her lovgivning skal selvfølgelig også gælde efter den 1. januar. Der kunne jo opstå lignende situationer, hvor det vil være nødvendigt at have de værktøjer.

Så vil jeg gerne sige, at hvis man ikke bringer sig selv i den situation, i den ekstreme situation, det ville være at komme i konflikt med de her paragraffer, er det jo lige meget, at loven opretholdes, for så generer den jo ikke nogen. Man kommer ikke i konflikt med loven, og man mærker ikke de her straffeskærpelser, hvis man ikke virkelig som person har en vilje til det og et ønske om det og er meget, meget vedholdende. Det er jeg ret overbevist om. Man skal virkelig både ville det og være fysisk meget engageret.

Jeg er sikker på, at både politi, anklagemyndighed og domstole vil vide at bruge disse nye paragraffer om straffeskærpelserne med

nøjagtighed og præcision. Vi ønsker naturligvis, at de skal bruges fra dag et, når det overhovedet er relevant. Modsat ønsker vi jo heller ikke, at de skal bruges i flæng, hvis der ikke er behov for det. Vi håber ikke, at der bliver behov for det, men bliver der behov for det, har politi, anklagemyndighed og domstole her nogle værktøjer, som vi forventer bliver brugt med samme.

Kl. 10:54

#### Formanden:

Jeg har noteret tre ønsker om korte bemærkninger. Det er fru Karen Hækkerup, det er fru Karina Lorentzen Dehnhardt, og det er fru Line Barfod.

Det er først fru Karen Hækkerup for en kort bemærkning til hr. Kim Andersen.

Kl. 10:54

#### Karen Hækkerup (S):

Jeg skal ellers love for, at hr. Kim Andersen fik hevet fortidens spørgsmål frem, fik rystet lidt med dem og fik vist befolkningen: Se nu her, se nu Socialdemokraterne, de er blevet slatne, de er blevet sådan nogle slatne socialistiske ballademagere, der sidder i rundkreds.

Men så må jeg skuffe hr. Kim Andersen og sige: Næh, vi er, hvor vi har været. Vi går ind for at straffe, hvor det virker. Vi går også ind for, at man ikke skal straffe dem, der er uskyldige. Det synes jeg egentlig også er et ret godt princip, som også hr. Kim Andersen burde gå ind for.

Det er rigtigt, at der er forskel på Socialdemokraternes retspolitik og på regeringens. Vi er enige langt hen ad vejen i en lang række skærper, der har været af straffene, men vi er uenige, når det drejer sig om antallet af politibetjente. Der vil Socialdemokraterne jo gerne i gang med en mere vidtgående udvidelse af politistyrken, noget, som Venstre siger nej til. Så der er selvfølgelig forskelle.

Vi vil også have en straf, der virker, og hvor man langt bedre går ind og giver en bedre behandling i Kriminalforsorgen, giver dem flere penge, så der både er mulighed for at uddanne og behandle indsatte i vores fængsler, så de ikke bare kommer ud til ny kriminalitet.

Hr. Kim Andersens indlæg var meget langt, men det får mig til at sige: Tænk, hvis månen var lavet af grøn ost. For det er nogenlunde samme konsistens, der var i det indlæg, som hr. Kim Andersen kom med. Hvor er logikken, vil jeg spørge hr. Kim Andersen, i at stå og tale om bål og brand, når det, som det her forslag handler om, er nogle helt andre paragraffer?

Kl. 10:55

#### Formanden:

Hr. Kim Andersen.

Kl. 10:56

#### Kim Andersen (V):

Det var jo så en gang til alt godt fra havet fra den socialdemokratiske ordfører, ikke særlig præcist, synes jeg. Der var lidt om den generelle retspolitik, lidt om flere politibetjente, lidt om Kriminalforsorgen osv. Det har vi jo diskuteret i forespørgsler og under andre behandlinger af lovforslag her i salen så ofte. Det er jo også noget, som den socialdemokratiske ordfører er med til at diskutere konkret ved det runde bord hos justitsministeren som en del af en forligskreds, og der ved ordføreren jo godt, hvad det drejer sig om.

Det her er et spørgsmål om at skærpe nogle straffe for nogle personer, som vil lægge myndighedspersoner hindringer i vejen for udførelse af deres arbejde, og det er et spørgsmål om at skærpe nogle straffe for nogle folk, som involverer sig i ballade i forbindelse med klimatopmødet, hvor der er et højt aktivitetsniveau og risici i København.

Det er for mig at se stadig væk meget, meget skuffende, at Socialdemokratiet ikke er sig et større ansvar bevidst, erkender det og

kan støtte sådan et forslag, for det er alene rettidig omhu i en situation, hvor vi står over for et meget stort arrangement.

Kl. 10:57

#### Formanden:

Fru Karen Hækkerup for en kort bemærkning.

Kl. 10:57

#### Karen Hækkerup (S):

Nu bad hr. Kim Andersen mig om at være mere konkret. Så vil jeg sige til hr. Kim Andersen, at jeg vil kommentere det eksempel, som ordføreren nævnte, nemlig det med at der sker et eller andet meget alvorligt ude ved Bella Center, og at der er behov for, at man får sendt udrykningskøretøjer af sted. Og at der så står nogle og kaster molotovcocktails mod brandmænd og politifolk. Jeg vil sige til hr. Kim Andersen, at de folk ikke vil blive straffet efter de her bestemmelser. Hvis man er skyld i den forbrydelse, som hr. Kim Andersen skitserede, vil man overtræde straffelovens § 252, som handler om at bringe andre mennesker i alvorlig fare. Der er en strafferamme på mange, mange år. Man har vel ikke tænkt sig, at man, hvis der står nogle og kaster med molotovcocktails efter politibetjente, skal straffe dem med 40 dage? Nej, de skal da have en ordentlig straf. Det vil da være en så alvorlig forbrydelse, at de virkelig skal have en ordentlig straf.

Det er det, hr. Kim Andersen ikke har forstået endnu. Det her lovforslag handler om dem, der er i nærheden af nogle andre, som laver en passiv modstand. Det handler ikke om dem, der sætter byen i brand.

Kan hr. Kim Andersen ikke bekræfte, at det eksempel, han skitserede, vil medføre en overtrædelse af straffelovens § 252 eller af en af de øvrige bestemmelser og slet ikke vil have noget at gøre med det her forslag?

Kl. 10:58

#### Formanden:

Hr. Kim Andersen.

Kl. 10:58

#### Kim Andersen (V):

Jeg tror, at det er den socialdemokratiske ordfører, som ikke vil forstå, hvad forslaget indeholder. Jeg tror, at det er den socialdemokratiske ordfører, som prøver at manipulere en lille smule og lægger mig nogle ord i munden, som jeg ikke har sagt. Jeg har jo ikke sagt, at der står nogle og smider molotovcocktails i hovedet på politibetjentene, og at det er derfor, vi skal have de her strafskærper. Jeg har sagt i mit eksempel før heroppefra i forhold til § 119, stk. 3, om at lægge hindringer i vejen for f.eks. politiet, at det er, når man gør det ved en passiv handling, f.eks. ved at hægte sig fast og spærre en vej, så politiet bliver forsinket eller ikke kan komme videre. Når politiet beder folk om at flytte sig, hægter de sig fast i hinanden og bliver siddende på vejen, så politi og ambulancer ikke kan komme frem til et ulykkessted.

Det er sådan en situation, som i mine øjne er meget alvorlig. Man smider ikke molotovcocktails i hovedet på betjentene, men man forhindrer ved fysisk viljestærk passivitet, at de kan komme frem, og det kan være lige så alvorligt, og det kan være skæbnsvangert for de mennesker, der ikke får hjælpen i tide.

Kl. 10:59

#### Formanden:

Der er en kort bemærkning fra fru Karina Lorentzen Dehnhardt.

Kl. 11:00

Kl. 11:03

**Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):**

Hr. Kim Andersen nævner, at han har lige præcis den tillid, der skal til, til at politi og domstole vil bruge det her rigtig, rigtig nøjagtigt. Sidste gang, vi hørte det fra en Venstreordfører, var, da vi behandlede knivloven. Da havde Venstres ordfører også tillid til, at politi og domstole ville bruge det ret nøjagtigt og ville kunne finde ud af at håndtere det her. Vi har alle sammen set, hvad der skete, vi har set, at det ramte skævt, det ramte uskyldige.

Denne gang har Dommerforeningen også været ude med en skarp kritik. Det er regeringen tilsyneladende fuldstændig ligeglad med, men man har jo også kørt sagkundskaben over i årevis – vi så det sidst med Ungdomskommissionen. Jeg må konstatere, at den her regering har haft det fornødne flertal på det retspolitiske område til at gøre lige præcis, hvad den ville. Det har ikke virket; vi har aldrig haft så mange bander og så meget uro, som vi har på nuværende tidspunkt.

Jeg vil bare høre, om det slet ikke gør indtryk på hr. Kim Andersen, at Dommerforeningen har været ude at sige, at det her lovfor-  
slag giver problemer.

Kl. 11:01

**Formanden:**

Hr. Kim Andersen.

Kl. 11:01

**Kim Andersen (V):**

Altså, man kan vel sige, at ethvert forslag vedrørende straffeloven og domstolene jo et eller andet sted giver problemer, fordi domstolene er født til at skulle håndtere problemer og derfor er omfattet af problemer. Det tror jeg da sådan set at Dommerforeningen har ret i, og vi har dygtige, kompetente og uvildige domstole netop for, at de skal kunne håndtere de problemer og gøre det individuelt fra sag til sag.

Jeg ser også i lige så høj grad eller rettere sagt, jeg ser faktisk ene og alene henvendelsen fra dommerne som en påpegning af, at det her er forbundet med anvendelse af nogle ressourcer, med noget kapacitet og med risiko for nogle flaskehalse. Det vil jeg ikke afvise kan være rigtigt. Men retssamfundet, værnet for frihedsrettighederne, skal jo ikke lide skade på grund af et spørgsmål om nogle kapacitetsproblemer ved nogle domstole. Så må det løses, og det er det jo også blevet i finansloven.

Kl. 11:02

**Formanden:**

Så er det fru Karina Lorentzen Dehnhardt for en kort bemærkning.

Kl. 11:02

**Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):**

Men, vil jeg sige til hr. Kim Andersen, jeg taler ikke om kapacitetsproblemer. Jeg taler om, at Dommerforeningen har været ude at efterlyse et bedre grundlag end det, den her lovgivning hviler på. Det er trods alt de mennesker, som skal sidde og dømme efter det her i fremtiden. Det synes jeg vi skulle tage ret alvorligt. Det er jeg ked af at regeringen ikke gør.

Hr. Kim Andersen mener, at folk ikke har nogen grund til at blive hjemme; folk skal bare tage ud at demonstrere. Når det eneste eksempel, ministeren kan give på, hvornår man er straffri, er, hvis man ikke overtræder bestemmelserne, og det så i øvrigt afhænger af noget, andre gør, af, at andre laver uroligheder, hvad vil så være det sikreste at gøre? Ja, det sikreste at gøre ville jo være at blive hjemme, så er man i hvert fald sikker på, at når andre laver uroligheder, resulterer det ikke i en strafskærpelse til en selv. Synes hr. Kim Andersen, at det er rimeligt?

**Formanden:**

Hr. Kim Andersen.

Kl. 11:03

**Kim Andersen (V):**

Jeg synes, det er rimeligt, og jeg synes, det er rigtig, rigtig godt, at vi har en handlekraftig og forudseende regering, som tager hånd om de her problemer, og som handler, før det er for sent. Det er det her forslag i den grad udtryk for.

Jeg oplever høringsvarene fra dommerne, Dommerforeningen og retterne derhen, at man siger, at det her kan give nogle kapacitetsproblemer, og at det er forbundet med en ressourceanvendelse. Javel, det er enhver aktivitet naturligvis. Det er også enhver aktivitet ved domstolene, og det giver naturligvis grundlag for prioriteringer, hvis man lige pludselig har en større sagstilgang, end man er vant til. Så må man enten prioritere, eller også må man have nogle flere ressourcer. Nu er der kommet flere ressourcer til domstolene i forbindelse med finansloven.

Jeg ser ikke, at dommerne siger, at der er noget juridisk forkert i det lovforslag, der er lagt frem.

Med hensyn til udmåling af straffen, altså skærpelserne, må jeg bare sige, at det er et politisk anliggende og ikke et anliggende for Dommerforeningen. I øvrigt er det jo sådan, at domstolenes forhold også her i landet reguleres ved lov. Dommerne kan have politiske meninger om det som alle mulige andre, men det er altså her i Folketinget og i det politiske flertal, at beslutningerne tages. Vi medvirker gerne i det flertal, som står bag skærpelser på det her område.

Kl. 11:04

**Formanden:**

Ja, så er der en kort bemærkning fra fru Line Barfod, og det er stadig væk en kort bemærkning til hr. Kim Andersen.

Kl. 11:04

**Line Barfod (EL):**

Det er noget absurd at høre hr. Kim Andersen påstå, at man er forudseende med det her forslag, som skal hastes igennem Folketinget, fordi man gerne vil have det vedtaget inden klimatopmødet, når alle andre i flere år har vidst, hvornår det klimatopmøde lå.

Men det, jeg ikke kan forstå, er, at hr. Kim Andersen og Venstre ikke stoler på Københavns Politi og den strategi, de har lagt. Vi har to gange inden for de senere år haft store topmøder i København, det sociale topmøde i 1995 og EU-topmødet i 2002. Da formåede Københavns Politi med en god strategi sammen med ngo'erne at have en fredelig dialog og sikre, at vi havde en ordentlig afvikling, og at man havde mulighed for at demonstrere. Københavns Politi er i fuld gang med at gøre det samme denne gang. Hvorfor ikke bakke op om den strategi i stedet for at være sikker på, at der skulle være masser af ballademagere, som man så af en eller anden grund ikke synes skal straffes efter de meget alvorlige bestemmelser, der er i forhold til det, men åbenbart kun have 40 dages fængsel?

Kl. 11:05

**Formanden:**

Hr. Kim Andersen for en kort bemærkning.

Kl. 11:06

**Kim Andersen (V):**

Vi går ind for dialog, også med ngo'erne og andre grupper, som ønsker at demonstrere og arrangere møder og andet i forbindelse med COP15. Det er jo også møder og dialog, som politiet har og har haft længe. Politiet er også tilfredse med den dialog og har erfaring for at komme langt med det. Det er vi glade for, og det støtter vi op om.

Politiet siger også, at man så også har en fornemmelse af, at der er nogle, man ikke har helt så let ved at være i dialog med som tidligere. Jeg hører også, at man siger, at der er nogle, der ikke er helt så åbne, som en god dialog ligesom forudsætter. Det må vi ligesom have med i betragtningen, og derfor er det jo så godt, at vi giver vores myndigheder det her værktøj, som de kan benytte sig af, hvis der er nogen, der har mindre fredelige hensigter end det, de giver udtryk for. Og hvis ikke de har trang til at udfordre lovgivningen, ja, så bliver der jo ikke brug for den.

Må jeg så lige ... Nej, det må jeg så ikke, for nu er lampen rød. Undskyld.

Kl. 11:07

#### Formanden:

Det er nemlig rigtigt. Så er det fru Line Barfod.

Kl. 11:07

#### Line Barfod (EL):

Hr. Kim Andersen taler om dem, der har mindre fredelige hensigter, men hvis der er nogen, der vil lave vold og ballade, og som ikke har fredelige hensigter, så rammes de ikke med det her lovforslag, så er det nogle helt andre bestemmelser med en langt alvorligere straf, vi er ovre i.

Det her forslag er målrettet dem, der er fredelige, dem, der ikke bruger vold. Det er dem, man vil sætte 40 dage i fængsel og give alvorlige bøder, og det er det, vi siger er problemet.

Hr. Kim Andersen bliver nødt til på et eller andet tidspunkt at forholde sig til, at det her lovforslag rammer dem, der *ikke* laver ballade. Det rammer dem, der f.eks. er på vej hjem og oplever, at der er uro i deres boligområde, og så stimler de sammen med nogle naboer og skal måske igennem for at komme hen og hente deres børn, og derfor vil de ikke lige følge med politiet, når politiet kommer. Eller det rammer dem, der går i en demonstration, og så er der uro oppe foran, men de har ikke selv gjort noget galt, og så får de ikke flyttet sig hurtigt nok for politiet. Det er det, der er problemet, nemlig at lovforslaget er rettet mod dem i stedet for at være rettet mod dem, der laver ballade.

Kl. 11:08

#### Formanden:

Hr. Kim Andersen, kort bemærkning.

Kl. 11:08

#### Kim Andersen (V):

Det er simpelt hen demagogi og manipulation af værste skuffe, hvad vi her hører. Det klassificerer i den grad Enhedslisten der, hvor Enhedslisten hører hjemme: Venner af de autonome, beskytter af de kriminelle i en helt utrolig grad. At sige at det her forslag vil ramme de fredelige, at det er vendt mod de fredelige. 40 dage i fængsel til folk, der ikke laver ballade, folk, der er på vej hjem fra et fredeligt arrangement, og som tilfældigvis bliver vidner til en eller anden hændelse, hvor der er en ambulance til stede eller en politimand, der står og er ved at vise en ældre dame over vejen, og så standser man op og vil lige se det og har ikke mulighed for sådan lige at komme af banen. Og når politiet så kommer, så går man ikke, det har man ikke sådan lige lyst til, men man er fredelig, og så kommer man 40 dage i fængsel.

Det er jo noget forfærdeligt vrøvl. Det er jo så useriøst og demagogisk, så det faktisk er til at græde over.

Det er bestemt ikke tilfældet, at man gør det. Er det virkelig fredeligt, hvis man bevidst hægter sig sammen, 5-10 mennesker, på vej ud til Bella Centeret i en krisesituation, hvor der er indtruffet en stor ulykke? Hvis man hægter sig fast der og fysisk bevirker, at politi og brandvæsen ikke kan komme til stede, fordi vejen er blokeret, er det

så virkelig fredeligt? Det er en besynderlig definition af fred, det må jeg sige.

Kl. 11:10

#### Formanden:

Så er det hr. Tom Behnke som ordfører.

Kl. 11:10

(Ordfører)

#### Tom Behnke (KF):

Det Konservative Folkeparti kan ikke støtte de ændringsforslag, der er stillet her til tredjebehandlingen i tillægsbetænkningen, og det kan vi ikke dels af den simple grund, at vi mener, at der er taget højde for de pågældende ting i den eksisterende lovgivning, og dels på grund af det ændringsforslag, der går på, at det her kun skal gælde for klimatopmødet.

Næh, det mener vi bestemt ikke. Det er ikke sådan, at vi laver en lovgivning, der kun er møntet på én begivenhed. Det er det ikke. Det, vi laver med lovforslaget her, er faktisk nogle ændringer, som vi mener alvorligt, og som vi også mener skal gælde i en tilsvarende situation om et halvt år, om et helt år, om 5 år eller om 50 år. Det her er ikke alene rettet mod klimatopmødet. Det har været en udmærket anledning til lige at få støvet paragrafferne af, men det er ikke kun rettet mod klimatopmødet. Det ville også være lidt besynderligt, hvis man besluttede sig for, at det her kun skulle gælde for klimatopmødet. Hvornår ville man så komme i en ny situation, hvor man så vil sige: Hov, skulle vi ikke sætte den der midlertidige lov, vi havde engang, i kraft igen? Det ville i virkeligheden være en mærkelig retstilstand.

Jeg tror desværre, at det, at der er nogle ekstremister, der vil lave ballade, det, at nogle vil forsøge at forhindre politiet, redningskøretøjer osv. i at komme frem, det, at nogle vil benytte lejligheden til, når der alligevel er bål i gaden, lige at lave lidt ekstra hærværk, også er noget, vi har om et år. Det har vi nok også om 5 år. Jeg tror desværre, at der er nogle mennesker i det her samfund – heldigvis meget få, men desværre nogle – som bare sidder og venter på, at der bliver en mulighed for, en lejlighed til, at man kan komme ud og slås lidt på gader og stræder og tænde bål og få gang i den. Når den situation opstår, er det meget vigtigt, at lovgivningen når hele vejen rundt om situationen.

For hvad er det, der gør sig gældende? Det, der gør sig gældende, er, at når der er bål i gaden, når der er omfattende uroligheder, har politi, brandvæsen og ambulancer rigeligt at se til i forhold til den konkrete begivenhed. Derfor bør det være særlig strafskærpende, hvis andre mennesker benytter lejligheden til at lægge hindringer i vejen for politiet, så de ikke kan komme frem til dem, der laver balladen.

Alle har fra Folketingets talerstol tilkendegivet, at man har et fælles ønske om, at dem, der laver ballade, dem, der tænder bål i gaden, dem, der laver hærværk, dem, der begår vold, dem, der kaster sten, skal politiet selvfølgelig anholde, sigte og tiltale, og de skal dømmes. Men forudsætningen for, at politiet kan nå frem til dem, er jo ikke, at der er 30-40 mennesker, der lige sætter sig ned på asfalten, hægter sig sammen og forhindrer politiet i at gribe ind i de uroligheder, der er.

Det er det, som det her lovforslag handler om. Lovforslaget handler om dem, der i forbindelse med omfattende uroligheder forhindrer politiet i at udføre deres arbejde. Politiets arbejde kan være at rydde gaden, det kan også være at komme frem og få fat i de mennesker, der har begået kriminelle handlinger, og som skal anholdes og stilles til ansvar. Det er det, forslaget går ud på. Det er vigtigt at forstå, når man har den evige diskussion, der kører frem og tilbage, om, at ballademagernes – altså dem der virkelig brænder bål i gaden – handlinger allerede er strafbare.

Ja, men når København nærmest ligner noget, der er i undtagelsestilstand, så er samfundet så sårbart, at selv det, at nogle laver den fysiske blokade mod, at politiet kan løse den opgave, ikke bare er strafbart, for det er der allerede i forvejen. Næh, det er efter vores opfattelse straffeskærpende. For så udnytter man en situation, hvor samfundet er presset. For det er det jo. Det er jo almindelige mennesker, der får smadret og ødelagt deres biler. Det er i virkeligheden lidt barokt, at dem, der vil kæmpe for miljøet, brænder biler af i gaderne. Det er en mærkelig måde at kæmpe for klimaet på, kan man sige. Men det er jo det, de gør, og det er det, de vil.

Derfor gælder det med det her lovforslag om, at vi ikke bare i dag og ikke bare til klimatopmødet, men for så vidt til evig tid kommer hele vejen rundt om problemstillingen. For det, at der er gang i gaden, at der er omfattende uroligheder, skyldes ikke kun den ene person, der kaster én sten eller én molotovcocktail eller noget andet. Det er jo ikke bare det, der er kriminelt i situationen. Det er hele situationsbilledet, som er så alvorligt, at vi bliver nødt til at gribe ind og få fat i alle, som på den ene eller den anden måde medvirker til, at det finder sted.

Se, når det er sådan, at man deltager i en demonstration og der så af en eller anden årsag opstår en situation, hvor politiet siger, at nu skal man flytte sig, så skal man flytte sig. Det er jo ikke sådan, at politiet hvisker det eller bare sådan siger det til hinanden. Det bliver jo meddelt højt, klart og tydeligt, at man skal flytte sig, og det bliver meddelt flere gange. Hvis man ikke flytter sig, er det strafbart. Det var det i går, det er det i dag, og det vil det også være i fremtiden. Det er der sådan set ikke noget som helst anderledes i. Jeg har ikke hørt nogen stille ændringsforslag om, at man skal ophæve straffelovens § 119, stk. 3, så det er hele Folketinget altså enige om. Når politiet siger, at man skal flytte sig, så skal man flytte sig.

Kl. 11:15

Så det, vi diskuterer, er alene, om det skal være straffeskærpende, hvis man modsætter sig, hvis man gør modstand imod at flytte sig, hvis man hindrer politiet i at udføre sit arbejde eller ambulancer i at komme frem. Skal det så være straffeskærpende, hvis hele byen brænder? Ja, det mener vi fra konservativ side, og det står vi fast på, og derfor er vi ikke til sinds at støtte nogen af ændringsforslagene.

Det andet er, at hærværk var strafbart i går, hærværk er også strafbart i dag, og hærværk vil også være strafbart i fremtiden. Det er der sådan set overhovedet heller ikke ændret på. Men det, vi siger, er, at hvis der er nogle, der lige synes, at når politiet er hårdt presset af, at byen brænder, og er hårdt optaget af andre opgaver, kan man lige nå at smyge noget hærværk med ind ad bagdøren, for så kan man måske slippe for straf. Når man udnytter den situation, mener vi, at det skal være straffeskærpende, og det står vi fast på. Og det er den anden del af det her forslag.

Så er der de præventive anholdelser. Det, at politiet for at afværge fare præventivt anholder nogle personer, synes jeg faktisk er en ganske udmærket ordning. Altså, jeg ved ikke, om man forestiller sig, at vi skal have et samfund, hvor politiet skal stå og se passivt til, indtil forbrydelsen er sket. Det har nogle ret alvorlige konsekvenser med hensyn til en lang række andre paragraffer i straffeloven. Altså, skal man til den, der er på vej til at begå et røveri, sige: Nej, rolig nu, det gør vi ikke noget ved. For man kan jo aldrig vide, om vedkommende har tænkt sig at gøre det. Nej, politiet skal selvfølgelig gribe ind, når man er klar over, at der her er ved at kunne ske noget kriminelt, og politiet skal selvfølgelig gribe ind, hvis det er sådan, at der er ved at opstå en faresituation, og hvis det er for at afværge fare. Selvfølgelig skal man det.

Jeg har egentlig også indtryk af, at den mulighed for at foretage præventive anholdelser er Folketinget sådan set enig i, for ved andenbehandlingen så vi jo et ændringsforslag, som alene gik på, at det, som vi foreslår, nemlig at man udvider fra muligheden for 6 timer til 12 timer, pilles ud, altså at man ruller tilbage til de 6 timer.

Der er ingen, der har stillet ændringsforslag om, at ordningen skal forsvinde.

Derfor regner jeg med, at Folketinget som sådan står bag, at den mulighed selvfølgelig skal være til stede. Det, vi så diskuterer, er, om det skal være i 6 timer eller i 12 timer. Og der er det altså hensigtsmæssigt, at vi har en grundsætning, der hedder ikke længere end højst nødvendigt, men det er samtidig også hensigtsmæssigt, at man kan tilbageholde personen i 8 timer, hvis det er nødvendigt, og at man ikke er fanget af en regel, der hedder, at man højst må holde dem i 6 timer.

For det, der kan ske, er jo, at mens balladen stadig væk kører ude i byen, er man på grund af den 6-timers-regel nødt til at løslade nogle personer, som så kan gå ud og deltage i urolighederne og balladen igen, hvorefter politiet en gang til skal ud og anholde de pågældende personer. Det er der sådan set ingen grund til. Derfor synes vi sådan set, at det er ganske hensigtsmæssigt med en mulighed for at udvide.

På bundlinjen står der altså, at det kriminelle stadig væk er det samme, at det strafbare stadig væk er det samme. Der er alene tale om at skærpe straffene under visse omstændigheder, og under disse visse omstændigheder – altså omfattende uroligheder – er det jo anklagemyndighedens opgave at løfte bevisbyrden i retten over for den, der er tiltalt. Hvis man nægter, at der var tale om det, skal anklagemyndigheden løfte bevisbyrden. Og hvis der er tvivl, har vi en retsgrundsætning i det her land: Tvivlen kommer tiltalte til gode.

Så det er altså ikke noget med, at man bare kan påstå det. Det skal dokumenteres, det skal bevises, at det er tilfældet. Så forudsætningen for den skærpede straf er altså: 1) at man har begået noget kriminelt, og 2) at anklagemyndigheden kan løfte bevisbyrden for, at det foregik under omfattende uroligheder. For ellers er der ikke tale om straffeskærpende, og det skal man huske på.

Derfor er jeg også helt overbevist om, at den måde, som politiet vil agere på på stedet, vil være den samme fremover, som den har været hidtil, for det er der sådan set intet ændret i. Straffeskærpelsen kommer jo alene ind bagefter, når det hele er overstået og man skal finde ud af: Hvad skal straffen så være? Det er på det tidspunkt, man begynder at diskutere, om vedkommende skal have en straf efter de nugældende bestemmelser, eller om vedkommende skal have en særlig skærpet straf efter de regler, vi nu foreslår.

Det er forandringen, det er forskellen på det her. Og derfor er det jo ulideligt at skulle stå her og høre både Socialdemokratiets ordfører og Socialistisk Folkepartis ordfører igen og igen sige, at lovforslaget vil medvirke til, at uskyldige mennesker bliver straffet. Der er ingen i det her land, der bliver straffet, hvis man er uskyldig.

Kl. 11:20

#### Formanden:

Jeg har noteret følgende til korte bemærkninger: Line Barfod, Karen Hækkerup og Karina Lorentzen Dehnhardt.

Fru Line Barfod, kort bemærkning – nu tager vi dem i den rækkefølge, så vi varierer det lidt.

Kl. 11:20

#### Line Barfod (EL):

Det er muligt, at hr. Tom Behnke mener, at man bare skal tage det som en omkostning, hvis man uskyldigt bliver fanget ind af politiet og sat i varetægtsfængsel i måske 30 dage, fordi man er blevet sigtet for at overtræde den her bestemmelse i § 119, stk. 3, med de straffeskærpelser, der er, og man så flere år efter måske bliver frikendt. Det er altså for mange mennesker en ganske stor omkostning, som jeg mener at vi som politikere skal gøre hvad vi kan for at undgå. Og det er jo det, der er problemet: Når man laver minimumsstraffen på 40 dage, er der mulighed for varetægtsfængsling, og så er der langt flere, der kan blive omfattet.

Jeg vil gerne sige tak til hr. Tom Behnke for, at han klart siger, at den her bestemmelse rammer dem, der ikke flytter sig hurtigt nok for

politiet. De, der tænder bål og sætter brand i gaden, er ikke omfattet af de her bestemmelser; det siger hr. Tom Behnke også. Hvis man medvirker til det, f.eks. ved at man forhindrer politiet i at nå frem, så medvirker man, og så vil man også kunne straffes. Vi har et klart svar på spørgsmål 202 om, at Københavns Politi ikke har kendskab til nogen episoder, hvor der er nogle, der har forsøgt at lægge politiet hindringer i vejen uden at være en del af urolighederne.

Kl. 11:22

**Formanden:**

Hr. Tom Behnke.

Kl. 11:22

**Tom Behnke (KF):**

Vi har i dag ganske omfattende bestemmelser og regler om varetægtsfængsling. De regler og bestemmelser skal være opfyldt. Anklagemyndigheden skal kunne sandsynliggøre, at vedkommende har gjort noget strafbart. Derudover skal der være en grund til, at man varetægtsfængsles. Altså, det er ikke nok, at vedkommende har gjort noget ulovligt eller er mistænkt for at have gjort noget ulovligt, der skal også derudover være en særlig grund til, at man gør det: sikre vedkommendes tilstedeværelse, forhindre yderligere kriminalitet – og der er vist et par stykker mere, som jeg ikke kan stå her og remse op udenad.

Men der er altså spilleregler, der handler om, hvordan varetægtsfængsling foregår. Og det er jo ikke politiet, der står på gaden og siger: »Du er varetægtsfængslet«. Det er domstolene. Der sidder en dommer, der sidder lægdommere, der sidder folk og vurderer, om der skal foretages en varetægtsfængsling, eller om der ikke skal foretages en varetægtsfængsling. Og der skal man altså til en vis grad løfte en bevisbyrde for, at vedkommende har gjort noget strafbart. Så det er der sådan set ikke blevet ændret på med det her. Det, man ændrer her, er, at man udvider kredsen, og siger: Hvem ville kunne blive varetægtsfængslet, altså hvilke kriminalitetstyper vil man kunne blive varetægtsfængslet for?

Kl. 11:23

**Formanden:**

Fru Line Barfod.

Kl. 11:23

**Line Barfod (EL):**

Man udvider ganske kraftigt kredsen af, hvem der kan blive varetægtsfængslet. Og det er rigtigt, at dommeren tager stilling, men det gør dommere jo på et meget, meget foreløbigt grundlag, hvor de slet ikke har overblik over sagen og forsvaret slet ikke har mulighed for at nå at sætte sig ordentligt ind i det osv. – og slet ikke, hvis det er flere hundrede, der skal varetægtsfængsles på en gang, som man lægger op til i forhold til klimatopmødet.

Men det, der er det afgørende, er jo, at vi snakker om, at den forbrydelse, folk har begået, er, at de ikke har flyttet sig hurtigt nok for politiet. Dels har vi jo i praksis set situationer, hvor politiet ikke i forvejen har meddelt, at man skulle flytte sig – hvor folk er blevet fanget i knibtangsmanøvrer og andet – dels har vi set, at de er begyndt at anholde folk, samtidig med at en af dem har sagt, at man nu skulle flytte sig.

Det er altså muligt, at hr. Tom Behnke mener, at alle bare kan se at komme væk, og at der ikke er nogen, der bliver forvirret eller står tilbage, men hr. Tom Behnke bliver altså nødt til at forholde sig til, at der sådan er mange mennesker, der ikke lige reagerer rationelt altid. Og de risikerer altså at blive varetægtsfængslet og eventuelt også at komme 40 dage i fængsel.

Kl. 11:24

**Formanden:**

Hr. Tom Behnke.

Kl. 11:24

**Tom Behnke (KF):**

Der skal ikke være nogen tvivl om, at hvis man ikke flytter sig, når man bliver bedt om det, har man da selv bedt om, at der bliver problemer. Det er indlysende og logisk, at hvis politiet i en sådan situation, hvor der er omfattende uro i byen, beder nogle om at flytte sig, så er det ikke en diskussionsklub. Så skal man ikke sætte sig ned og ligesom have en rundkredssamtale om, hvorvidt det er rimeligt, at politiet siger det. Nej, så flytter man sig, og så må man bagefter diskutere, om det var en rimelig beslutning eller ej.

I forhold til muligheden for at varetægtsfængsle skal vi huske, at et element i den her pakke altså handler om, at vi har bedt politiet om i højere grad at lave videodokumentation af det, der foregår. Og det vil sige, at når man når i retten, vil der med stor sandsynlighed foreligge videodokumentation for, om personer tilfældigvis lige var på vej væk eller slet ikke var en del af det osv., som vi har set det ved andre begivenheder. Og det er klart, at hvis man ikke har noget med det at gøre, hvis man ikke fysisk har hindret politiet i at udføre deres opgave, skal man hverken tiltales eller dømmes.

Kl. 11:25

**Formanden:**

Så er der en kort bemærkning fra fru Karen Hækkerup.

Kl. 11:25

**Karen Hækkerup (S):**

Det var næsten morsomt at høre på, at man skal bruge videoudstyr. Jeg går ud fra, at mange af de her sager skal behandles af Københavns Byret, og må jeg ikke minde om, at sidst Retsudvalget var på besøg der, var et af de store ønsker fra domstolene, at de skulle have AV-udstyr. De har simpelt hen ikke det udstyr til rådighed, som hr. Tom Behnke står og mener er en forudsætning for, at det her kan ske. Vores domstole lever i det forrige århundrede, når det handler om teknologi.

Jeg vil egentlig gerne sige tillykke til hr. Tom Behnke. Det må være en ønskesituation for regeringen på den måde at stå her og have et lovforslag, hvor man kan mane oppositionen op i et hjørne og sige: Se nu der, de er sådan nogle, der ikke vil komme efter dem, der vil smadre byen. I virkeligheden er det jo bare løgn. Det svarer til, at hr. Tom Behnke er en slagter, der stiller sig frem og vil sælge hakket lam, mens det, der er i pakken, er det rene gris.

De her bestemmelser, som vi hele tiden taler om, handler jo netop ikke om dem, der selv begår ulovligheder. Må jeg ikke bede hr. Tom Behnke bekræfte ordlyden af § 119, stk. 3, nemlig at det her kan finde anvendelse, selv om den pågældende ikke har været en egentlig deltager i urolighederne?

Kl. 11:26

**Formanden:**

Hr. Tom Behnke.

Kl. 11:26

**Tom Behnke (KF):**

Flere gange undervejs er ordførerne fra Venstre og De Konservative blevet opfordret til at gå på talerstolen med et egentlig ordførerindlæg, for så kunne der være mulighed for at stille spørgsmål og komme med bemærkninger. Jeg havde så forventet, at der her ved tredjebehandling var kommet noget nyt frem. Men det er der jo ikke.

Vi har taget den her diskussion ved førstebehandling, vi har taget den her diskussion ved andenbehandling, og vi har også taget

den her diskussion ved tredjebehandlingen. Og fru Karen Hækkerups fantasi rækker ikke længere end til at gå op og spørge om præcis det samme, som der er blevet spurgt om et hav af gange tidligere, og som der er svaret på et hav af gange tidligere – undtagen en lille forskel, og det var, da fru Karen Hækkerup sagde, at Københavns Byret ikke har videokommunikationsudstyr. Se, det er heller ikke det, der er behov for i en sådan situation. Det er bare, at man har et ganske almindeligt fjernsynsapparat og en videomaskine, man kan proppe et videobånd ind i, og så kan man se optagelsen i rettens lokale. Det har retten til rådighed, og derudover har politiet også et hav af den form for apparatur, så det kan man bare tage med op i retten.

Der skal vi igen huske på, at det er politiets og anklagemyndighedens opgave at dokumentere tingene, så hvis de ved videooptagelser ønsker at dokumentere noget, har de også pligten til at sørge for, at udstyret er til stede. Så selvfølgelig kan det lade sig gøre.

Kl. 11:28

#### Formanden:

Så er det fru Karen Hækkerup for en kort bemærkning.

Kl. 11:28

#### Karen Hækkerup (S):

Jeg er simpelt hen ikke enig med hr. Tom Behnke i hans vurdering af, hvilket AV-udstyr der er til rådighed i Københavns Byret. Retsudvalget var netop på besøg og fik forevist de elendige forhold, der er.

Jeg vil gerne bede ministeren, når han går på talerstolen om lidt, at redegøre for, hvilke muligheder der er i Københavns Byret, hvis man skal anvende de her datamuligheder. Min påstand vil være, at de forhold simpelt hen ikke findes. Man har slet ikke det udstyr, der er behov for. Det mener jeg bestemt vi fik dokumenteret, da Retsudvalget var på besøg. Jeg synes, det vil være fint, hvis justitsministeren vil forholde sig til, om ikke det er sandt, at det er sådan, det forholder sig.

Så siger hr. Tom Behnke: Hvorfor kommer der ikke noget nyt frem? Hvorfor bliver vi ved med at skulle høre om det samme? Lige nu er kl. 11.30, det er torsdag. Hvis nu der var nogen herinde, der troede, at vi havde haft god tid til at forberede det her lovforslag, må man tro om igen, for da vi gik ned i salen og skulle starte mødet kl. 10.00, var de sidste svar tikket ind ganske få minutter forinden.

Det her lovforslag har Folketinget givet tilladelse til kunne hastebehandles. Vi har stillet en masse spørgsmål, og svarene på dem er kommet meget, meget sent. Det her har været noget sjusk, og jeg skal beklage, at hr. Kim Andersen synes, at vi spilder Tingets tid, men det er faktisk borgernes rettigheder, som vi kæmper for, og det er ikke rimeligt, at Folketinget skal vedtage en lov på så sjusket et grundlag, at selv domstolene går ud og advarer imod det.

Kl. 11:29

#### Formanden:

Så er det hr. Tom Behnke.

Kl. 11:29

#### Tom Behnke (KF):

Det må jeg selvfølgelig klart tilbagevise, det er der overhovedet ikke tale om. Der har i den grad være mulighed for at stille spørgsmål, og antallet af spørgsmål og svar viser jo også, at det har man i den grad forstået at gøre brug af. Det synes jeg er fint, og det er flot, og det er godt, for sådan er parlamentarismen, nemlig at man får mulighed for at spørge ind til tingene og få en diskussion om tingene.

Jeg har heller intet imod, at vi får en lang, lang debat og diskussion her ved tredjebehandlingen. Men det, jeg havde håbet på, var dog, at man var kommet frem med noget nyt. Når nu man afæskede ordførerne fra Venstre og Konservative at gå på talerstolen, troede

jeg, det var, fordi man ville spørge om noget nyt. Det har der altså ikke været tale om.

Tilbage til Københavns Byret: Det er sådan, at ved enhver domsforhandling er det politi og anklagemyndighed, der møder op med en sag. Hvis de har noget dokumentation med, som de ønsker at fremlægge for retten, er det anklagemyndighedens pligt at sikre, at det kan ske. Det vil sige, at hvis anklagemyndigheden har nogle videooptagelser, der skal fremføres i retten, er det anklagemyndighedens pligt og opgave at sikre, at udstyret er til stede. Så enkelt er det.

Det, vi taler om, er altså ikke så meget et fjernsynsapparat, for det har man også i Københavns Byret; det, vi diskuterer meget mere, er muligheden for videokommunikation, videofremstilling osv. Det er en helt anden samtale.

Kl. 11:30

#### Formanden:

Så er der en kort bemærkning fra fru Karina Lorentzen Dehnhardt.

Kl. 11:30

#### Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):

Jeg kan konstatere, at vi er uenige om, hvorvidt det sker en udvidelse eller ikke sker en udvidelse på det her område. Jeg må bare sige, at vi ikke har noget lignende fortilfælde i dansk lovgivning, hvor man sammenstiller paragraffer på den her måde, og man har det heller ikke i lande, som vi sammenligner os med. Så der er en klar udvidelse og et klart skred på det her område.

Men hr. Tom Behnke efterlyser en ny diskussion, vil gerne tale om noget nyt. Så kunne jeg da godt tænke mig, at hr. Tom Behnke gjorde rede for, hvad han kan have imod, at der bliver indsat en hjemmel, som siger, at der skal være et tydeligt påbud til de mennesker, som står over for en administrativ frihedsberøvelse. Hvordan kan man have noget imod, at det er tydeligt, at folk først får at vide, at de skal flytte sig eller gå væk, forsvinde, og at der ellers skrives til en præventiv anholdelse? Hvordan kan man have noget imod det? Hvordan kan man have noget imod, at det bliver tydeligt, at man har retten til at få indbragt en administrativ frihedsberøvelse for retten? Det vil jeg gerne have en god forklaring på.

Kl. 11:32

#### Formanden:

Hr. Tom Behnke.

Kl. 11:32

#### Tom Behnke (KF):

Den administrative frihedsberøvelse finder jo sted på det tidspunkt, hvor nogle mennesker er på vej til en begivenhed, hvor de ønsker, eller hvor der er mistanke om, eller hvor der er efterretninger om, at det her kan betyde, at der opstår fare for andre mennesker eller for bygninger for den sags skyld. For at afværge den fare kan politiet skride ind og sige: Vi laver lige en timeout her. I dag er det i 6 timer højst, dog ikke længere end nødvendigt, og det ønsker vi at udvide til 12 timer højst, dog ikke længere end nødvendigt. For der skal være mulighed for, at man her og nu kan pille nogle ud af spillet, inden det går galt – også i forhold til alle de fredelige mennesker, der gerne vil have lov til at demonstrere i fred og ro, som gerne vil have lov til at slippe for ballademagerne, og som gerne vil have lov til at demonstrere for et bedre klima i det her land. Det synes vi de skal have lov til, og derfor skal der være en mulighed for, at man på et så tidligt tidspunkt som muligt piller dem ud, der ikke ønsker det, og derfor bestemmelsen.

Kl. 11:33

#### Formanden:

En sidste kort bemærkning fra fru Karina Lorentzen Dehnhardt.

Kl. 11:33

**Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):**

Er det ikke meget rimeligt, selv om man griber ind, inden det går galt, at folk får mulighed for at forsvinde af sig selv, får en mulighed for at unddrage sig en administrativ frihedsberøvelse? Det ville da være et rigtig, rigtig godt princip, og det kan jeg simpelt hen ikke forstå at hr. Tom Behnke har noget imod. Jeg bliver rigtig, rigtig bekymret, når vi i flere svar har fået at vide, at det slet ikke er en betingelse, at man skal have mulighed for at flytte sig. Det er slet ikke en betingelse, at man skal have mulighed for at flytte sig, og det vil sige, at man ingen mulighed har i forhold til de her strafskærpselser for rent faktisk at liste væk og undgå at blive draget til ansvar for, at der er andre, der deltager i uroligheder i området, selv om man ikke selv gør det. Man har faktisk ingen mulighed for at undslippe det her. Det er ikke rimeligt. Jeg synes, at hr. Tom Behnke skal redegøre for, om han synes, det er det.

Kl. 11:34

**Formanden:**

Hr. Tom Behnke.

Kl. 11:34

**Tom Behnke (KF):**

Jeg tror simpelt hen ikke, at SF's ordfører har oplevet det her ret ofte. Det har jeg. Det er forskellige stadier af en udvikling i, at der bliver omfattende uro i en by. Når først man er nået frem, når først der er gang i den, så er det, at man lægger politiet hindringer i vejen osv., § 119, stk. 3. Det har ikke noget med det her at gøre, det har ikke noget at gøre med de præventive anholdelser. De præventive anholdelser sker på et langt tidligere tidspunkt, nemlig når nogle er på vej til et sted. Når der f.eks. er anmeldt en demonstration et sted og der så kommer en moddemonstration, og hvor man har efterretninger om, at det her kan ende rivende galt, er der altså mulighed for at standse denne moddemonstration, inden den når frem, inden balladen opstår, inden volden opstår, inden omfattende uroligheder opstår. Skulle man så i den situation sige til de pågældende: Nu får I chancen for at forsvinde? Hvorhen? Altså, hvis man er på vej herfra til Næstved og man bliver standset i Roskilde, så skal vi sige: Nu kan I bare forsvinde, nu får I chancen for at forsvinde. Det gør jo ikke, at disse mennesker, der virkelig ønsker, at der skal være ballade, så ikke på en anden måde finder frem til Næstved. Derfor er man altså nødt til i den situation at lave den præventive anholdelse forud for det. Det er det, den er beregnet til.

Kl. 11:35

**Formanden:**

Tak. Vi er tilbage i ordførerrækken, og den næste ordfører, jeg har noteret, er fru Lone Dybkjær, Det Radikale Venstre.

Kl. 11:36

(Ordfører)

**Lone Dybkjær (RV):**

Tak, formand. Jeg har i virkeligheden to overordnede bemærkninger. Den første er en formel, praktisk bemærkning vedrørende optrykningen af nogle af de svar, som vi har fået ret sent ind. Som nogle allerede har sagt, er de sidste kommet her til morgen. Den anden drejer sig bare om en enkelt ting, jeg trækker ud fra selve lovforslaget og ændringsforslagene.

Om det første, altså den formelle betragtning, vil jeg sige, at de, der har fulgt med i arbejdet med det her forslag, ved, at der har været mange spørgsmål og svar, og det er fint, som også hr. Tom Behnke har været inde på. Problemet for nogle af os har været, at de svar er kommet rimelig sent. Det er også naturligt nok, jeg er helt overbevist om, at ministeriet har arbejdet på højtryk. Men det har så betydet, at

man ikke har kunnet nå at optrykke nogle af de spørgsmål, som navnlig oppositionen har stillet, og svarene på dem. Derfor har vi prøvet at finde en formel løsning på, hvordan man klarer det her, så man undgår at afbryde mødet. Og ved hjælp af bistand fra Folketingets administration har vi fundet frem til, at det er muligt at afgive et bilag til tillægsbetænkningen med de sidste svar, hvis Folketingets partier accepterer det.

Jeg har været rundt og spørge, om Folketingets partier gør det, og jeg har talt med alle, undtagen Liberal Alliance, som ikke er her i øjeblikket. Jeg vil for en ordens skyld, om jeg så må sige, også sige, at jeg har talt med ministeren. Det bliver så løsningen. Så medmindre der er nogle, der pludselig får en anden mening, bliver løsningen, at vi laver et bilag til tillægsbetænkningen, så vi er sikre på, at vi får alle de relevante svar optrykt.

Det har jo også vist sig i denne debat, at det er meget vigtigt, at vi har de der svar med, for det er jo i virkeligheden en stor del af lovforslaget, ikke bare i forbindelse med hvordan det kommer til at virke i praksis, men også i forbindelse med den videre politiske diskussion. Det var det formelle. Jeg har forstået, at det var i orden, og det bliver så proceduren.

Det andet er omkring selve lovforslaget. Det Radikale Venstre står jo bag de ændringsforslag, der er, og i den sidste ende stemmer vi ikke for lovforslaget, men imod lovforslaget.

Jeg har faktisk så kun en ting, jeg vil tage frem, for at diskussionen ikke bliver ved med at løbe, så regeringspartierne kan sige, at der jo ikke kommer noget nyt frem. Jeg synes, det store problem er, hvis uskyldige mennesker er interesseret i en demonstration og er henne i nærheden af en demonstration, som så udvikler sig, og disse mennesker så ikke kan komme derfra i tide. I de der situationer er der jo ikke sådan helt normale tilstande, så er der jo sket et eller andet et sted et stykke vej derfra. Man har altså stået der og været part i en almindelig demonstration, og så sker der et eller andet, og så er spørgsmålet, om man kan nå at komme væk, og om man opfatter, at man kan nå at komme væk. Jeg tror, det gælder for alle aldersklasser, og jeg melder mig gerne som repræsentant for en af dem, at det jo kan være en forvirret situation, hvor det kan være svært at finde ud af, hvad man egentlig gør. Så klar, så sort/hvid er situationen jo ikke. Der er der jo bare sket det, at der altså er risiko for i værste tilfælde, at man kan blive varetægtsfængslet i 40 dage, fordi man ikke er kommet væk i tide.

Det er jo et hovedproblem, og derfor er der ikke bare tale om, at vi laver strafskærpselse, vi udvider den eksisterende lovgivning med en mulighed for at varetægtsfængsle en række uskyldige mennesker, der ikke i tide har kunnet komme væk. Det kan også være mennesker, der af forskellige andre grunde ikke kan komme så hurtigt væk; det kan være handicappede, eller det kan være folk, der har svarere ved at opfatte den her slags budskaber, som jeg gerne vil sige ikke er så enkle. Det har jo vist sig, at det ikke er så enkelt, som man gør det til. Derfor er det også en hovedbegrundelse for, at Det Radikale Venstre ikke støtter forslaget. Men selvfølgelig er vi heller ikke tilhængere af det af de andre grunde, altså udvidelsen fra 6 til 12 timer, bødestraffene osv. Tak, formand.

Kl. 11:40

**Formanden:**

Tak. Så er det justitsministeren.

Kl. 11:40

**Justitsministeren (Brian Mikkelsen):**

Regeringen lægger afgørende vægt på, at man kan demonstrere i fred og ro, uden at man bliver slået i hartkorn med ulovlige aktiviteter, som laver aktiviststreger, som handler om hærværk, som handler om at genere politiets arbejde. Vi har fra regeringens side sagt, at vi vil gøre alt, hvad vi kan, for at hjælpe dem, der hjælper os. Vi vil hjælpe politiet med deres arbejde, vi vil hjælpe redningsfolkene med



deres arbejde, og vi vil hjælpe ambulancefolkene med deres arbejde. Og derfor vil jeg godt slå fast, at det, som vi vil fra regeringens side, er at sikre, at politiet kan passe deres arbejde, at ambulancefolkene kan passe deres arbejde, at brandfolkene kan passe deres arbejde. Vi vil ikke have hærværk i byen, vi vil ikke have, at ulovlige aktivister saboterer og ødelægger byen og forhindrer politiet i at passe deres arbejde. Så derfor handler forslaget i al sin enkelthed om, at vi vil sikre en stærk og konsekvent retshåndhævelse i sager om grove forstyrrelser af den offentlige ro og orden.

I dag gælder der allerede meget strenge strafbestemmelser for dem, som deltager i omfattende uroligheder. Lovforslaget her tager sigte på dem, der er med til at optrappe en sådan tilspidset situation ved på et område, hvor der foregår omfattende uroligheder, at begå hærværk eller lægge hindringer i vejen for, at politi eller redningsfolk kan passe deres arbejde. Så forslaget her lægger op til, at vi skærper straffen for forhold, som i dag allerede er strafbare. Der lægges ikke op til at nykriminalisere handlinger, der i dag er lovlige – der tror jeg at nogle af ordførerne fra oppositionen har misforstået forslaget; ærgerligt nok, for det har ligesom afsporet debatten – der foregår ingen nykriminalisering af handlinger, der i dag er lovlige. Det, vi sikrer med forslaget her, er, at handlinger, der i dag er ulovlige og strafbare, også fremover er ulovlige og strafbare.

Hvorfor er forslaget her så relevant? Ja, vi har i de sidste par dage i aviserne jo kunnet se, at aktivisterne planlægger ulovligheder, at de udsender manualer, som bevidst handler om, at man undgår at snakke med politiet, bevidst handler om, hvordan man f.eks. ikke skal bruge sin telefon, bevidst handler om, hvordan man så at sige kan ødelægge den gode stemning, der er ved et klimatopmøde, som jo handler om at redde vores miljø og redde verden. Så derfor handler det altså om, at vi vil give politiet de redskaber, der skal til, for at man kan sikre ro og orden. Der lægges altså ikke op til at gøre handlinger strafbare, som i dag er lovlige; de handlinger, som i givet fald vil blive omfattet af de foreslåede strafskærpelser, er allerede strafbare efter de gældende regler.

Så summa summarum: Regeringen har et ansvar for at gå hårdt efter hærværksmænd, gå hårdt efter folk, som ødelægger og saboterer politiets og redningsfolkenes arbejde. Vi påtager os det ansvar; vi fremsætter det her lovforslag, som der heldigvis er et flertal for i det danske Folketing. Venstrefløjen har et problem, for den taler bevidst om nogle forhold, som ikke er omfattet af det her lovforslag, og det vil jo sige, at man selv må føle, at man har en relativt dårlig sag. Der er ingenting, som bliver nykriminaliseret i forhold til de handlinger, der i dag er strafbare og ulovlige. Det er rigtigt, at vi er hårde, men vi er hårde, fordi vi ikke vil finde os i, at ulovlige aktioner forhindrer politi og redningsfolk og ambulancefolk i at passe deres arbejde.

Så derfor afviser vi oppositionens ændringsforslag og står fast på regeringens forslag, som vi med tilfredshed kan se får et flertal i dag. Tak.

Kl. 11:44

#### Formanden:

Tak. Jeg har noteret to ønsker om korte bemærkninger. Det er først fru Karen Hækkerup og så er det fru Karina Lorentzen Dehnhardt. Det er fru Karen Hækkerup, der får ordet først til en kort bemærkning.

Kl. 11:44

#### Karen Hækkerup (S):

Først vil jeg sige, at jeg tror, vi alle sammen er enige om, at København står over for en kæmpe udfordring. Vi skal meget gerne have en god aftale i stand, når klimatopmødet løber af stabelen. Jeg tror, at alle partier herinde bakker op om, at man skal nå så vidt, man overhovedet kan. Vi er mange, der er ærgerlige over, at regeringen har opgivet at nå at lave en juridisk bindende aftale, men at man nu kun går efter en politisk aftale, fordi den jo kan genforhandles. Men

ikke desto mindre er hele Folketinget enige om, at vi skal bakke op om regeringen i dens forsøg på at nå så langt, man kan.

Nu siger justitsministeren, at regeringen har fremsat det her lovforslag, fordi man gerne vil hjælpe dem, der hjælper en, underforstået at regeringen gerne vil hjælpe politiet. Man kan så udlede deraf, at vi, som ikke støtter lovforslaget, ikke vil hjælpe hverken politiet, brandfolkene eller ambulancefolkene, at vi nærmest er ligeglade. Til det må jeg sige, at det jo ikke er sådan, at Danmark i dag er uden for straffeloven. Laver man uroligheder, har vi en lovgivning, der kan bruges, hvis man skal dømme folk for at have begået de uroligheder. Det eneste nye, der er i lømmelpakken, som vi nu har haft en lang, lang debat om, er, at folk, der ikke selv har været aktive i urolighederne, kan risikere at blive dømt.

Jeg vil gerne spørge ministeren: Er ministeren overhovedet ikke bekymret, når selv domstolene advarer imod det her lovforslag?

Kl. 11:46

#### Formanden:

Justitsministeren.

Kl. 11:46

#### Justitsministeren (Brian Mikkelsen):

Regeringens lovforslag er blevet til i et tæt samarbejde med politiet og med Rigsadvokaten. Vi lytter nemlig til de folk, som arbejder med problematikkerne. Derfor har der været en tæt dialog og en procedure, som sikrer, at det forslag, der bliver stillet nu, er et effektivt forslag, der giver politiet de nødvendige redskaber til at sørge for, at der kommer ro i gaderne, at der ikke bliver begået hærværk, at vi hjælper dem, der hjælper os.

Jeg må opfordre til, at man læser alle de 212 svar, vi har givet, og også alle de høringssvar, der er, for når man sådan misbruger nogle af svarene til i den ene og den anden retning at konkludere forskellige ting, uden at der er baggrund for det i den virkelige verden, så synes jeg også, det er vigtigt lige at holde fast i, hvad Dommerforeningen ved Østre og Vestre Landsret siger.

De nævner tre konkrete ting. De nævner, at de godt vil have et klarere retsgrundlag, for at vi udvider den administrative frihedsberøvelse fra 6 til 12 timer. Det mener vi ikke der er grundlag for. Vi mener, at der er den politilov, der er, og at det her forslag ikke ændrer ved den.

Så vil de have, at man skal informere de frihedsberøvede om deres adgang til at få frihedsberøvelsens lovlighed prøvet ved domstolene. Det giver vi mulighed for.

For det tredje mener man der skal være en indberettningsordning, og det giver vi også mulighed for. Det er sådan set det, Dommerforeningen siger, og det følger vi altså også op på.

Kl. 11:47

#### Formanden:

Fru Karen Hækkerup.

Kl. 11:47

#### Karen Hækkerup (S):

Jeg kan forstå, at regeringen ikke er bekymret, men det er vi mange andre der er, ikke kun politikere herinde, men også rigtig mange i det ganske, ganske land.

Vi vil også gerne være med til at hjælpe dem, der hjælper os. Når politiet melder ud, at de har behov for nye værktøjer i deres værktøjskasse, så melder Socialdemokraterne sig altid parat til at kigge lovgivningen igennem og finde ud af, om der er behov for nye værktøjer. Vi vil utrolig gerne hjælpe politiet.

Det eneste, der er det store problem med det her forslag, er, at det her ønske jo ikke er et, der udspringer fra politiets behov, men det er et ønske, der er opstået, fordi der var nogle Venstrefolk, der meldte

ud, at man ville komme med en stramning, og så blev regeringen nødt til at sætte det i gang.

Når man læser svarene igennem – og nu må jeg igen henvise til svar 202 – kan man jo rent faktisk se, at der aldrig har været behov for den ændring, som der lægges op til. Københavns Politi har simpelt hen ikke nogen eksempler.

Ministeren glemte at svare mig på en enkelt ting, og det vedrører videoudstyr. Det blev under debatten nævnt, at man ville kunne få mulighed for at fremvise sine videooptagelser, når man skal tage stilling til, om folk skal varetægtsfængsles. Jeg vil gerne bede ministeren gå på talerstolen og fortælle, om Københavns Byret har det udstyr til rådighed, som vil være nødvendigt.

Kl. 11:48

#### Formanden:

(*Formanden ringer med klokken på grund af støj i salen*). Jeg må lige sige til Folketinget, at forhandlingerne pågår. Så er det justitsministeren.

Kl. 11:49

#### Justitsministeren (Brian Mikkelsen):

Forslaget her er blevet til i et tæt samarbejde med politiet og anklagemyndigheden, så hvis Socialdemokratiet har den holdning, at man skal bruge de værktøjer, som politiet foreslår man bruger, ja, så burde de jo stemme for det her forslag. Det er et forslag, som er blevet til i en dialog med politiet og Rigsadvokaten, fordi vi vil sikre os, at vi gør alt, hvad vi kan, for at hjælpe dem, der hjælper os.

Hvis politiet mener, de har brug for nogle flere redskaber, så giver vi det. Hvis ambulancefolk og redningsfolk mener, at der er brug for nogle flere ting, så sørger vi også for det.

Med hensyn til det konkrete spørgsmål er det altid anklagemyndighedens opgave at sørge for, at man kan bevise sine påstande, og hvis det skal gøres ved, at man fremviser videooptagelser, så må anklagemyndigheden sørge for, at man kan vise de videooptagelser i retten. Sådan er lovgivningen nu engang indrettet.

Kl. 11:50

#### Formanden:

Den sidste, der har bedt om korte bemærkninger, er fru Karina Lorentzen Dehnhardt. Jeg vil gerne gentage over for Folketingets medlemmer, at vi er i gang med forhandlinger, så man bedes dæmpe støjniveauet. Værsgo.

Kl. 11:50

#### Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):

Jeg vil gerne indlede med et eksempel, som vi sikkert alle sammen kender til, for det har nemlig været beskrevet i aviserne for nylig. Det handler om en dansk journaliststuderende, som rejste til Iran. Han stillede sig op og kiggede på uroligheder. Han var ikke taget derned for at deltage i uroligheder. Han var ikke taget derned for at ytre sin mening. Alligevel skete der det, at den unge mand blev anholdt og tilbageholdt i flere dage.

Det synes jeg er et meget klart eksempel på, at der somme tider sker fejl. De fejl kan også ske i Danmark, og det må være vores opgave at beskytte borgerne mod vilkårligheder, at beskytte borgerne mod fejl og beskytte borgerne mod fejlagtigt at blive anholdt.

Det fører mig videre til de administrative frihedsberøvelser. Vil ministeren ikke godt redegøre for, hvorfor han ikke kan stemme for, at der skal være et klart påbud fra politiet, så folk kan få mulighed for at undgå at blive administrativt frihedsberøvet?

Kl. 11:51

#### Formanden:

Justitsministeren for en kort bemærkning.

Kl. 11:51

#### Justitsministeren (Brian Mikkelsen):

Vi vil ikke have, at autonome aktivister hærger Danmark. Det vil vi ikke have under topmødet til december, hvor vi påtager os et ansvar for at redde verdens klima, og vi vil heller ikke have det i fremtiden. Derfor står vi ved det her forslag, der giver politiet nogle bedre redskaber til at stoppe uroligheder og hærværk og forhindre, at politiets og redningspersonalets arbejde bliver generet. Sammenligningen med Iran er dog noget af det værste sludder, jeg har hørt heroppefra længe, for vi bor netop i et retssamfund, hvor man kan få prøvet sin sag ved domstolene, og hvor politiet opererer ud fra nogle fastsatte love og regler, som man selvfølgelig skal overholde.

Med hensyn til den administrative frihedsberøvelse er det sådan i dag, og det har vi også skrevet i svaret på et spørgsmål fra Retsudvalget, at politiet skal give en melding om, hvorfor man administrativt vil frihedsberøve folk, og man skal give folk en mulighed for at køre væk igen. Men vi gør altså det her, fordi vi vil hjælpe dem, der hjælper os. Politiet, ambulancefolkene og redningspersonalet har regeringens opbakning, og derfor fremsætter vi det her forslag.

Kl. 11:52

#### Formanden:

Fru Karina Lorentzen Dehnhardt for en kort bemærkning, værsgo.

Kl. 11:52

#### Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):

Jeg tror ikke, der er nogen, der er uenig med ministeren i, at vi bor i et retssamfund, og til et retssamfund hører efter min bedste overbevisning også klare og forståelige regler, som giver borgeren mulighed for at indrette sig på at undgå at blive lovovertræder. Og det mener jeg med min bedste forståelse ikke at det her forslag lægger op til.

Jeg synes, det er ærgerligt at skulle konstatere, at regeringen kører sig meget, meget lidt om at lave klare og tydelige love og regler, og når Dommerforeningen – dem, som rent faktisk skal sidde og administrere det her efterfølgende – siger, at det her hviler på et usikkert grundlag, synes jeg, at ministeren skulle lytte.

Kl. 11:53

#### Formanden:

Justitsministeren for den sidste korte bemærkning inden afstemningen.

Kl. 11:53

#### Justitsministeren (Brian Mikkelsen):

Det er vigtigt at slå fast, at alle de ting, der i dag er ulovlige, også er ulovlige i morgen. De ting, som er straffbare i dag, er også straffbare i morgen. Der er ingen lovlige ting i dag, som bliver ulovlige i morgen, så der sker altså ikke nogen nykriminalisering af de aktiviteter, der foregår. Derfor er der ikke brug for, at man eksempelvis ændrer ved politiloven. Det handler forslaget ikke om.

Forslaget handler om, at vi giver politiet nogle bedre muligheder for at tilbageholde ulovlige aktivister, som vi jo ved – det har vi kunnet se i aviserne i det sidste par dage – planlægger egentlige sabotageaktioner, at genere politiets arbejde, at lægge hindringer i vejen for offentlig ro og orden, og det vil vi simpelt hen ikke finde os i. Derfor giver vi mulighed for, at man administrativt kan frihedsberøve nogle af de her folk fra 6 til 12 timer, og inden da skal politiet selvfølgelig sikre sig, at alle regler og procedurer er overholdt.

Så vi lever i et retssamfund, det fastholder vi, vi skærper blot straffene på de ting, som i dag er ulovlige, og som fortsat vil være ulovlige, for vi vil ikke finde os i, at ulovlige aktivisters handlinger skal ødelægge byen og Danmark fremover.

Kl. 11:54 Jeg skal her udsætte mødet. Det genoptages i dag kl. 13.00.  
Mødet er udsat. (Kl. 11:57).

#### Formanden:

Tak til justitsministeren.

Der er ikke flere, der ønsker at udtale sig. Dermed er forhandlingen sluttet, og vi går til afstemning.

Kl. 11:55

#### Afstemning

#### Formanden:

Det drejer sig om de stillede ændringsforslag, og der stemmes fra medlemmernes pladser.

Der stemmes først om ændringsforslag nr. 1 af S, SF, Det Radikale Venstre og Enhedslisten tiltrådt af Liberal Alliance, og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte: 50 (S, SF, RV, EL og LA), imod stemte: 61 (V, DF og KF), hverken for eller imod stemte: 0.

Ændringsforslaget er forkastet.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 2 af S, SF, Det Radikale Venstre og Enhedslisten tiltrådt af Liberal Alliance, og der kan stemmes. Afstemningen slutter.

For stemte: 50 (S, SF, RV, EL og LA), imod stemte: 59 (V, DF og KF), hverken for eller imod stemte: 0.

Ændringsforslaget er forkastet.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 3 af S, SF, Det Radikale Venstre og Enhedslisten tiltrådt af Liberal Alliance, og der kan stemmes. Afstemningen slutter.

For stemte: 50 (S, SF, RV, EL og LA), imod stemte: 58 (V, DF og KF), hverken for eller imod stemte: 0.

Ændringsforslaget er forkastet.

Kl. 11:56

#### Forhandling

#### Formanden:

Forhandlingen drejer sig herefter om lovforslaget som helhed.

Ønsker nogen at udtale sig om lovforslaget?

Det er ikke tilfældet, og så går vi til afstemning.

Kl. 11:57

#### Afstemning

#### Formanden:

Der stemmes om lovforslagets endelige vedtagelse, og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte: 58 (V, DF og KF), imod stemte: 50 (S, SF, RV, EL og LA), hverken for eller imod stemte: 0.

Lovforslaget er vedtaget og vil nu blive sendt til statsministeren.

Det næste punkt på dagsordenen er:

#### 2) 2. behandling af lovforslag nr. L 27:

#### Forslag til lov om Den Europæiske Politienhed (Europol).

Af justitsministeren (Brian Mikkelsen).

(Fremsættelse 07.10.2009. 1. behandling 20.10.2009. Betænkning 18.11.2009).

Kl. 13:00

#### Forhandling

#### Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Mødet er genoptaget.

Der ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

#### 3) 2. behandling af lovforslag nr. L 31:

#### Forslag til lov om ændring af lov om miljø og genteknologi. (Beredskabsplaner og aktindsigt i visse oplysninger).

Af miljøministeren (Troels Lund Poulsen).

(Fremsættelse 08.10.2009. 1. behandling 22.10.2009. Betænkning 18.11.2009).

Kl. 13:01

#### Forhandling

#### Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Er der nogen, der ønsker at udtale sig?

Det er der ikke, og dermed er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling, og hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

**4) 2. behandling af lovforslag nr. L 33:**

**Forslag til lov om ændring af lov om sommerhuse og camping m.v. og lov om planlægning. (Regler for campinghytter).**

Af miljøministeren (Troels Lund Poulsen).

(Fremsættelse 08.10.2009. 1. behandling 22.10.2009. Betænkning 18.11.2009).

Kl. 13:01

**Forhandling**

**Fjerde næstformand** (Helge Adam Møller):

Er der nogen, der ønsker at udtale sig?

Det er ikke tilfældet. Vi skulle gå til afstemning nu, men vi tæn- der først klokken nu, så mødet bliver genoptaget om 7 minutter.

Mødet er udsat. (Kl. 13:02).

Kl. 13:08

**Forhandling**

**Fjerde næstformand** (Helge Adam Møller):

Mødet er genoptaget.

Som nævnt er vi i gang med anden behandling af lovforslag nr. L 33. Forhandlingen er sluttet, og vi går til afstemning.

Kl. 13:09

**Afstemning**

**Fjerde næstformand** (Helge Adam Møller):

Ønskes der afstemning om ændringsforslag nr. 2 og 3, som er tiltrådt af udvalget?

De er vedtaget.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 4 af et mindretal (S, SF og EL), tiltrådt af et mindretal (RV og IA), og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte: 49 (S, SF, RV, EL og LA), imod stemte: 55 (V, DF og KF), hverken for eller imod stemte: 0.

Ændringsforslaget er forkastet.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 5 af et mindretal (S, SF og EL), tiltrådt af et mindretal (RV og IA), og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte: 50 (S, SF, RV, EL og LA), imod stemte: 56 (V, DF og KF), hverken for eller imod stemte: 0.

Ændringsforslaget er forkastet.

Ændringsforslag nr. 1 stillet og tiltrådt af de samme mindretal er her- efter bortfaldet.

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling, og hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

**5) Spørgsmål om fremme af forespørgsel nr. F 17:**

**Forespørgsel til ministeren for sundhed og forebyggelse og in- denrigs- og socialministeren om økonomisk dårligt stillede hel- bred.**

Af Per Clausen (EL) m.fl.

(Anmeldelse 24.11.2009).

Kl. 13:10

**Fjerde næstformand** (Helge Adam Møller):

Hvis ingen gør indsigelse mod fremme af denne forespørgsel, be- trakter jeg Tingets samtykke som givet.

Det er givet.

Det næste punkt på dagsordenen er:

**6) 1. behandling af lovforslag nr. L 70:**

**Forslag til lov om ændring af lov om Lønmodtagernes Garanti- fond. (Dækning af indeståender på frit valg-ordninger og digita- lisering af opkrævningsprocedure).**

Af beskæftigelsesministeren (Inger Støjberg).

(Fremsættelse 18.11.2009).

Kl. 13:11

**Forhandling**

**Fjerde næstformand** (Helge Adam Møller):

Forhandlingen er åbnet. Den første, der får ordet, er Venstres ordfø- rer, fru Louise Schack Elholm.

Kl. 13:11

(Ordfører)

**Louise Schack Elholm** (V):

Dette lovforslag følger en indstilling fra Lønmodtagernes Garanti- fonds bestyrelse, der består af LO og DA. Lovforslaget består af to dele. Den første del omhandler frit valg-ordningen i Lønmodtager- nes Garantifond, den anden del giver mulighed for at udvikle et digi- talt boanmeldelsessystem. I den første del sikres, at opsparinger i frit valg-ordningen under Lønmodtagernes Garantifond ikke er omfattet af fondens udbetalingsloft ved konkurs. Lovforslaget sikrer altså lønmodtagerne bedre vilkår. Lovforslagets anden del giver mulighed for, at Lønmodtagernes Garantifond kan udvikle et digitalt boanmel- delsessystem, og systemet skal være obligatorisk.

Venstre støtter lovforslaget.

Kl. 13:12

**Fjerde næstformand** (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Den næste ordfører er hr. Leif Lahn Jensen som ordfører for Socialdemokraterne.

Kl. 13:12

(Ordfører)

**Leif Lahn Jensen** (S):

Ja tak. Jeg kan ikke sige ret meget til det her forslag, ud over at det selvfølgelig er noget, som jeg kan se LO og DA i fællesskab har øn- sket. Mange ønsker sikkert, at de her penge, lønmodtageren har spa- ret op i frit valg-ordningen, ikke går tabt i en eventuel konkurs eller andet. Jeg synes, det er godt, at man med dette forslag også støtter op om de aftaler med fleksible rammer, som man aftaler omkring overenskomsten.

Der er ikke noget i høringssvarene, der peger på nogen problemer, og da det for mig ser ud til at være ganske fornuftigt, støtter vi forslaget.

Kl. 13:13

**Fjerde næstformand** (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Den næste ordfører er hr. Bent Bøgsted fra Dansk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 13:13

(Ordfører)

**Bent Bøgsted** (DF):

Tak, hr. formand. Som de tidligere ordførere har redegjort for, er det et forholdsvis enkelt forslag, der tilgodeser lønmodtagerne, og det er på opfordring af Lønmodtagernes Garantifond, LO og DA, at de her ændringer bliver lavet.

Så Dansk Folkeparti kan støtte forslaget.

Kl. 13:13

**Fjerde næstformand** (Helge Adam Møller):

Tak for det. Så er det SF's ordfører, og det er hr. Eigil Andersen.

Kl. 13:13

(Ordfører)

**Eigil Andersen** (SF):

Det er jo forholdsvis nyt, at der er en del overenskomster, som har fået de her fritvalgsordninger, som jo betyder, at man kan spare en del af sin løn op til senere brug. Man kunne også kalde det en form for udskudt løn. Det er selvfølgelig klart, at man ikke skal straffes for at bruge den mulighed, heller ikke hvis arbejdsgiveren går konkurs. Derfor støtter vi også det her forslag, som så indebærer, at de beløb, der er indbetalt til en fritvalgsordning, er sikrede og kan udbetales af garantifonden oven i det maksimumbeløb, som ellers er gældende.

Med hensyn til digitaliseringen af det her boanmeldelsessystem, som så kan gøres obligatorisk for arbejdsgivere, bobestyrere og kuratorer, støtter vi selvfølgelig også det. Det er da en af vejene til at undgå et papirvælde.

Kl. 13:14

**Fjerde næstformand** (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Så er det den konservative ordfører, og det er hr. Per Ørum Jørgensen.

Kl. 13:14

(Ordfører)

**Per Ørum Jørgensen** (KF):

Tak for det, formand. Da den konservative ordfører, hr. Knud Kristensen, ikke har mulighed for at være til stede, skal jeg på vegne af Det Konservative Folkeparti give udtryk for følgende:

Vi Konservative synes, det er rigtig positivt, at beskæftigelsesministeren nu har fremsat dette lovforslag, og vi kan derfor til fulde støtte lovforslaget. Det er der to gode grunde til.

For det første er det jo rigtig ærgerligt at have hensat sine penge til senere gennem fritvalgsordningen, og at det så ved en konkurs viser sig, at ikke alle pengene kan blive udbetalt på grund af Lønmodtagernes Garantifonds udbetalingsloft. Det er selvfølgelig ikke rimeligt over for lønmodtageren, og derfor er det kun godt, at vi nu vedtager, at alle indestående skal dækkes ved en konkurs.

For det andet støtter vi selvfølgelig også en digitalisering af fondens opkrævningsprocedure over for arbejdsgiveren eller arbejdsgiverens bo. Vi skal forsøge at lette administrationen, hvor vi kan, så vi ikke bruger borgernes penge på overflødig administration. Hvis en digitalisering kan gøre det mindre administrativt tungt for brugerne

og Lønmodtagernes Garantifond, bakker vi selvfølgelig op om dette. Tak.

Kl. 13:15

**Fjerde næstformand** (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Så er det den radikale ordfører, og det er fru Anne Marie Geisler Andersen.

Kl. 13:16

(Ordfører)

**Anne Marie Geisler Andersen** (RV):

Da vores ordfører, hr. Morten Østergaard, ikke kan være til stede, vil jeg redegøre for Det Radikale Venstres holdning til dette forslag:

Det Radikale Venstre finder lovforslaget helt uproblematisk og konstaterer, at der ikke er en eneste indvending i høringssvarene. Vi kan derfor tilslutte os lovforslaget.

Kl. 13:16

**Fjerde næstformand** (Helge Adam Møller):

Det går noget hurtigere end i formiddag, kan jeg konstatere. Så er det beskæftigelsesministeren.

Kl. 13:16

**Beskæftigelsesministeren** (Inger Støjberg):

Jeg vil gerne takke ordførerne for den positive modtagelse, det her lovforslag har fået her i Folketinget. Ændringen af LG-loven har jo to formål, som det også er blevet nævnt, nemlig at sikre, at Lønmodtagernes Garantifond fremover skal kunne dække lønmodtagerens krav ifølge en fritvalgsordning, uden at lønmodtageren bliver ramt af det udbetalingsloft, der gælder for fondens udbetalinger.

Forslaget skal endvidere sikre, at Lønmodtagernes Garantifond kan videreudvikle et digitaliseret boanmeldersystem, som skal gøres obligatorisk at bruge i forhold til arbejdsgivere, bobestyrere og kuratorer. Fritvalgsordningen blev jo som bekendt introduceret i forbindelse med fornyelsen af overenskomsterne på LO's og DA's område i 2007. Ordningen bygger på, at der indgås en aftale mellem lønmodtageren og arbejdsgiveren om fleksibel eller udsat udbetaling af løn.

Lovforslaget skal ses i sammenhæng med, at justitsministeren også har fremsat lovforslag om at ændre konkursloven. Formålet med dette lovforslag er at slå fast, at en opsparring på en sådan fritvalgsordning er omfattet af konkurslovens såkaldte lønprivilegium.

Uanset at der er aftalt en udskudt udbetaling, er der også tale om sædvanlig løn, og lønmodtageren får konkurslovens fortrinsret til at få opsparringen udbetalt, hvis virksomheden går konkurs. Lønmodtageren vil dermed få dækket sit krav på den opsparede løn, inden virksomhedens almindelige kreditorer får del i virksomhedens midler.

LG-loven henviser til konkursloven. Med ændringen i konkursloven står det dermed også klart, at opsparring på en fritvalgsordning er omfattet af lov om Lønmodtagernes Garantifond, der yderligere sikrer lønmodtageren dækning for sit lønkrav, uanset om der er midler i konkursboet til at dække kravet.

Lønmodtagernes Garantifond sikrer også en tidlig udbetaling, hvor lønmodtageren ikke behøver at vente på, at hele konkursboet er gjort op. En yderligere garanti er nu, at vi med det her lovforslag ophæver betalingsgrænsen for LG's dækning af opsparet løn på en fritvalgsordning. I dag kan LG kun dække et beløb op til 160.000 kr. Selv om det kan menes, at det er ganske få, der på grund af en fritvalgsordning vil ramme LG's udbetalingsloft, er det vigtigt, at der bliver skabt sikkerhed omkring dette nye løninstrument, som parterne har aftalt som et vigtigt led i overenskomstforhandlingerne.

Hertil kommer, at indestående på fritvalgskonti kan overføres fra år til år. Der vil altså med tiden blive tale om betydelige overskud, hvor det ikke er rimeligt, at lønmodtageren må gå i usikkerhed om,

hvorvidt lønkravet bliver dækket ved virksomhedens konkurs. Dernæst er der tale om, at vi med det her lovforslag indsætter en bemyndigelse til, at der administrativt efter indstilling fra Lønmodtagernes Garantifond kan fastsættes regler for fremgangsmåden, når fonden opkræver garantimidler fra arbejdsgiveren eller dennes bo.

Særlig skal der kunne fastsættes krav om, at kuratorer, bobestyrere og insolvente arbejdsgivere fremover skal benytte et digitalt selvbetjeningsystem. Allerede i dag gør LG forsøg med en digitaliseret selvbetjeningsløsning, som fonden har udviklet sammen med Advokatrådet og Kuratorforeningen. Selvbetjeningen betyder administrative og økonomiske fordele for såvel brugere som LG. Ved at gøre systemet obligatorisk kan LG spare omkostninger ved ikke at skulle opretholde to systemer. Det giver en mere smidig sagsbehandling og frem for alt en kortere ekspedition, som i sidste ende kommer brugerne til gavn.

Jeg ser frem til en forhåbentlig hurtig behandling i Arbejdsmarkedsudvalget, og det er klart, at Beskæftigelsesministeriet vil bistå i de spørgsmål, der måtte være af sådan mere lovteknisk karakter.

Kl. 13:21

**Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):**

Tak til ministeren. Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Arbejdsmarkedsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

#### **7) 1. behandling af lovforslag nr. L 71:**

**Forslag til lov om ændring af lov om social pension og lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v. (Forhøjelse af formuegrænsen for den supplerende pensionsydelse og helbredstillæg).**

Af beskæftigelsesministeren (Inger Støjberg).  
(Fremsættelse 18.11.2009).

Kl. 13:21

#### **Forhandling**

**Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):**

Forhandlingen er åbnet. Den første, der får ordet, er Venstres ordfører, og det er hr. Erling Bonnesen.

Kl. 13:21

(Ordfører)

**Erling Bonnesen (V):**

Tak for det. Ældrechecken er et supplement til den almindelige folkepension for de pensionister, der har mindst til rådighed i hverdagen. Jeg mener, det er vigtigt, at vi hjælper de ældre, der har færrest penge mellem hænderne.

I finansloven har vi vist, at vi prioriterer ældreområdet. Et prisloft på den udbragte mad betyder, at ældre i de dyreste kommuner kan spare 700-800 kr. om måneden på maden, når reglerne træder i kraft efter nytår. Og med den nye formuegrænse kan 10.000-15.000 flere ældre få den fulde ældrecheck, og cirka det samme antal kan få helbredstillæg.

Forbedringen af den supplerende pensionsydelse, også kaldet ældrechecken, bygger videre på det permanente og mærkbare økonomiske løft, som de svagest stillede ældre har fået siden 2003. Samlet

har det medført, at rådighedsbeløbet for en typisk enlig pensionist i lejebolig uden supplerende indkomster er forhøjet med knap 10 pct. Det er medregnet den forhøjelse af pensioniststillægget på 2.000 kr. årligt, som blev gennemført med forårspakke 2.0 – en forhøjelse, som også vil komme modtagere af ældrechecken til gode.

Vi er glade for, at vi med dette forslag er med til at forbedre vilkårene for pensionister og førtidspensionister med de laveste indkomster. Venstre støtter derfor naturligvis forslaget.

Kl. 13:23

**Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):**

Der er en enkelt kort bemærkning, det er fra hr. Per Clausen.

Kl. 13:23

**Per Clausen (EL):**

Det er jo hr. Erling Bonnesens betragtninger om det klare løft, der er sket for pensionisterne siden 2003, som jeg synes kræver en lille uddybning. For er hr. Erling Bonnesen ikke enig med mig i, at hvis pensionister i dag skulle have det samme beløb udbetalt eller have haft den samme stigning, som man kan se på de timelønninger, der er steget siden 1994, mangler vi sådan set 20.000-30.000 kr. til pensionisterne?

Så det her er et lille plaster på et meget stort sår. Det er det, som er kendsgerningen, og ikke nogen gavmildhed over for pensionisterne.

Kl. 13:23

**Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):**

Så er det ordføreren.

Kl. 13:23

**Erling Bonnesen (V):**

Jeg er meget glad for og tilfreds med, at vi, præcis som jeg har markeret i ordførertalen, har lavet et klart løft, en klar forbedring for vores pensionister. Det har vi sagt hele vejen igennem er et prioriteret område. Så kan man naturligvis kaste sig ud i en masse tekniske beregninger for at prøve at få det til at se anderledes ud.

Fakta er bare, at vi har foretaget en forbedring, som lige præcis er målrettet de pensionister, som har færrest penge mellem hænderne. Så vi kan sige, at det er en klar økonomisk håndsrækning.

Kl. 13:24

**Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):**

Det er hr. Per Clausen for yderligere en kort bemærkning.

Kl. 13:24

**Per Clausen (EL):**

Der er jo ikke nogen tvivl om, at ældrechecken er en forbedring, men jeg tror da nok, at de pensionister, som, hvis de havde fulgt den almindelige lønudvikling, i dag ville have mellem 30.000 og 40.000 kr. mere om året, synes, at det her er lidt småt.

Jeg synes bare, hr. Erling Bonnesen skal erkende, at det er Venstres politik, at der skal være større forskel på det, man får i pension, og det, man får i løn, og den politik har man forfulgt lige siden 1994 – desværre i en lang periode i samarbejde med Socialdemokraterne og Det Radikale Venstre.

Kl. 13:24

**Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):**

Så er det ordføreren.

Kl. 13:25

**Erling Bonnesen (V):**

Jeg kan høre, at alt er, som det plejer at være, for Enhedslisten. Man er for en sikkerheds skyld stort set imod alt. Fakta er bare, at vi her har givet en klar forbedring til pensionisterne – primært til dem, der

har færrest penge mellem hænderne. Det burde man da være glad for.

Kl. 13:25

**Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):**

Tak til ordføreren. Den næste ordfører er den socialdemokratiske ordfører, fru Lise von Seelen.

Kl. 13:25

(Ordfører)

**Lise von Seelen (S):**

Vi Socialdemokrater er altid meget optaget af, når vi kan lave nogle ting, som støtter de pensionister, det være sig folkepensionister eller førtidspensionister, som har det økonomisk allerdårligst. Det her lovforslag er en forbedring, men det er en meget, meget lille forbedring. Det er et meget, meget lille plaster på et meget, meget stort sår. Det er, fordi de grupper af borgere, vi taler om her, slet ikke har fået andel i det opsving, som der har været, inden krisen satte ind. De vil heller ikke få andel i den skattelettelse, som træder i kraft for vellønnede den 1. januar.

Det at have 74.100 kr. i banken vil vi ikke betragte som nogen egentlig formue, og derfor synes vi, at det er godt nok, at beløbet nu stiger til den grænse i stedet for de 10.000 kr. lavere. Vi opfatter faktisk, at det er en opsparring, som rigtig mange mennesker synes giver dem en god sikkerhed i hverdagen, og som gør, at uforudsete udgifter også kan overkommes, uden at man får helt voldsomme, store problemer. Derfor finder vi, at det er helt rimeligt, at folkepensionister med en opsparring i en sådan størrelsesorden også kan få andel i ældrechecken. Vi opfatter også, at det er helt rimeligt, at førtidspensionister kan komme i betragtning til et helbredstillæg, hvis man har det beløb på bankbogen.

Der er i dag folkepensionister, som ikke har andre indkomster end folkepensionen og en lille ATP. Det er ikke så stor en gruppe, men den gruppe har det til gengæld rigtig, rigtig svært økonomisk. Det ved vi godt fra undersøgelser. Vi havde senest en undersøgelse i foråret, der viste, at 120.000 pensionister har så dårlig en økonomi, at de faktisk ikke ser sig i stand til at købe nyt fodtøj, når det bliver efterår, og overtøj, når det bliver vinter. Det er altså i vores velfærds-samfund. Vi ved også, at der er rigtig mange i den gruppe, som ikke har råd til at betale kontingentet til deres bridgeklub eller til deres badmintonklub. Derfor kan man sige, at enhver håndsrækning, der bliver givet til den her gruppe, skal man selvfølgelig tage imod.

Der er rigtig mange undersøgelser, der peger på, at det især er kvinder, der rammer ind i den gruppe af lavtlønnede her blandt pensionisterne, så der er sådan set også her et spørgsmål for ligestillingsfolkene at tage fat på. Samtidig ved vi jo godt, at de kvindelige folkepensionister faktisk er dem, der er mest motiveret til at være aktive i deres lokale område, og derfor er det rigtig, rigtig ærgerligt, når de så ikke har råd til at deltage i det sociale liv, der er omkring dem.

Vi ved jo, at det er meget vigtigt for det forebyggende arbejde, at de ældre og også førtidspensionister lever aktive liv. Vi ved faktisk, at det betyder rigtig meget for livskvaliteten, det betyder rigtig meget for sygdomsforebyggelsen, og derfor er det afgørende, at mennesker har en økonomi, der gør, at de kan leve aktive liv.

Derfor synes vi, at man skulle gøre brug af mange af de ting, som vi bl.a. har nævnt i vores finanslovforslag, og som helt konkret går ind og letter med hensyn til støtte til tandbehandling og fornuftige priser på madordninger. Det har vi også et forslag om, der dukker op nu. Det er udmærket. Men der er flere konkrete ting, som vi synes man bør støtte.

Vi vil støtte det her lovforslag, men vi gør det samtidig på den måde, at vi siger, at nu skal vi altså ikke tro, at vi har løst problemerne for de dårligst stillede folkepensionister. Vi skal heller ikke tro, at vi har løst problemerne for de dårligst stillede førtidspensionister.

Så vil jeg godt sige, at vi undrer os noget over, at nu står vi socialordførere her, og vi har en minister siddende i stolen, som ikke tilhører det sociale område. Vi synes faktisk, at det har været kendetegnende for de sidste år, at vores socialpolitik mere og mere er blevet omdefineret til en form for arbejdsmarkedspolitik, og det bekommer os ikke særlig godt. Vores socialpolitik er over en årrække blevet udhulet, og nu står vi her og behandler et lovforslag, som handler om folkepensionister og førtidspensionister, og vi har ikke en socialminister i salen her, som kan være med til behandlingen. Det synes vi ikke så godt om. Vi ved godt, at det har været drøftet, at det her punkt skulle flyttes til socialområdet, og det kan jo også ses på os, der er til stede her i salen, at vi kommer fra Socialudvalget, og derfor er det altså enormt mystisk, at vi ikke har socialministeren iblandt os. Tak.

Kl. 13:30

**Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):**

Tak til ordføreren. Vi går videre i ordførerrækken, og så er det Dansk Folkepartis ordfører, og det er hr. Martin Henriksen.

Kl. 13:30

(Ordfører)

**Martin Henriksen (DF):**

Tak for det. Det er jo altid en sand fornøjelse og en stor ære at stå på Folketingets talerstol, og det skal man være glad for at man har fået mulighed for. Nogle gange er fornøjelsen lidt større end andre gange, og det her er altså en af de gange, for selv om vi behandler et lovforslag, som ikke fylder så meget – bare fylder et par sider – er det et lovforslag, som vil betyde noget for mennesker ude i den virkelige verden.

Det vil det, fordi vi udvider målgruppen for de folkepensionister, som kan modtage ældrechecken og få tilskud til forskellig medicinbehandling og tandlægebehandling. Vi har altså på forskellig vis igennem årene fra Dansk Folkepartis side og også fra regeringens side gjort en indsats for de mennesker, som har bidraget til det danske samfund, og det er selvfølgelig ret og rimeligt, at man kan have en forventning om, at nogle af dem, der sidder herinde, også løbende sætter fokus på det her område.

Jeg synes selvfølgelig godt, at man kan sige – som Socialdemokraterne var inde på, og andre vil ganske givet også komme ind på det – at man altid kan gøre mere. Jeg synes, det er rigtig godt, at man har den indgangsvinkel til det. Det er jo også derfor, at Dansk Folkeparti igennem årene siden den første finanslovaftale, vi var med i, så vidt jeg husker i 2002, løbende har forbedret det her område omkring ældrechecken og modtagerne af ældrechecken. Det arbejde fortsætter vi så med her.

Den højere formuegrænse vil betyde, at ca. 13.000 flere folkepensionister vil modtage ydelsen – altså, ca. 13.000 flere vil få gavn af det her lovforslag på det her område, og det er da noget, man kan tage at føle på. Endvidere vil ca. 14.000 flere folkepensionister og førtidspensionister, der er tilkendt førtidspension efter reglerne fra før den 1. januar 2003, kunne søge om og modtage helbredstillæg, som er et tilskud til bl.a. medicin og tandlægebehandling. Samtidig er der jo også med forårspakke 2.0 gennemført en forhøjelse af pensionstillægget på 2.000 kr. årligt fra 2010, som alle modtagere af ældrechecken også vil få glæde af. Så det er jo noget, der kommer oveni.

Så har der jo igennem årene været forskellig kritik af ældrechecken. Der har været kritik af, at den ikke går til dem, som rent faktisk har allermindst, og der synes jeg at det er relevant at pege på den analyse, som Ældre Sagen har lavet på området, som jo rent faktisk klart viser, at modtagerne af ældrechecken ikke alene har lavere indkomster end andre folkepensionister, de har også langt mindre formuer, og det synes jeg jo sådan set påpeger, at den gør gavn der,

hvor den skal gøre gavn. Den betyder lidt ude i virkeligheden, men den betyder noget, og det er utrolig vigtigt.

Der skønnes i 2010 at være ca. 225.000-230.000 modtagere af ældrechecken, og med forhøjelsen af formuegrænsen på 10.000 kr. vil det altså blive forøget med cirka 13.000 modtagere. Jeg skal også sige, at det i Dansk Folkeparti altså er et grundprincip, at vi skal gøre os umage for at give lidt til dem, der igennem tilværelsen har bidraget til det danske samfund på forskellig vis, og det her er så Dansk Folkepartis beskedne bidrag på den front. Og vi kvitterer selvfølgelig for, at regeringen i forbindelse med finanslovaftalen har været lydhør over for Dansk Folkepartis ønsker. Det er vi selvfølgelig glade for, og vi håber, at pengene kommer ud at gøre god gavn.

Kl. 13:33

**Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):**

Der er en enkelt kort bemærkning fra hr. Per Clausen.

Kl. 13:34

**Per Clausen (EL):**

Jeg vil bare spørge hr. Martin Henriksen, om det ikke er rigtigt forstået, at Dansk Folkeparti vil stemme for en finanslov, som slår fast, at pensionisterne siden 1994 har tabt 30.000-40.000 kr. om året i forhold til at skulle have fulgt med den almindelige lønudvikling. Kan hr. Martin Henriksen ikke også bekræfte, at Dansk Folkeparti ved finanslofstemningerne vil stemme imod det ændringsforslag, Enhedslisten stiller, om et løft til folkepensionisterne og førtidspensionisterne?

Kl. 13:34

**Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):**

Så er det ordføreren.

Kl. 13:34

**Martin Henriksen (DF):**

Jeg kan bekræfte, at Dansk Folkeparti vil stemme for finansloven. Der er jo mange forskellige grunde til, at man bør stemme for finansloven, og det bør Enhedslisten og alle andre partier i Folketinget også gøre, for Danmark skal jo have et budget. Det går ikke, hvis man ikke har det. Sådan er det også i en husholdning: Hvis ikke man har et budget, kan det godt være, at tingene løber lidt løbsk, og at man så skal ud og have gældsrådgivning efterfølgende. Så det gør vi.

Men jeg vil også bare sige, at vi jo altså stemmer for en finanslov, som indebærer forbedringer på ældreområdet, og som indebærer forbedringer for folkepensionister. Hvis man dengang, man havde magt og indflydelse på venstrefløj, havde indført de forbedringer, havde det selvfølgelig ikke været nødvendigt så at bruge arbejdskraft på det nu, så kunne vi jo bruge den på at gennemføre mange andre forbedringer. Men vi stemmer jo for en finanslov, hvor der på en lang række områder er lagt elementer og forslag ind, som vil blive gennemført, og som alt andet lige vil lette økonomien for en række af de folkepensionister og førtidspensionister, som rent faktisk har mindst. Det kan være det her konkrete lovforslag, vi står med i dag, men det kan også være det her med, at man lægger et loft over prisen på den mad, som bliver udbragt til folk, som er blevet visiteret til madservice i kommunen. Det er jo alt andet lige, og uanset hvordan man vender og drejer det, en forbedring.

Kl. 13:35

**Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):**

Så er det hr. Per Clausen for en sidste kort bemærkning.

Kl. 13:35

**Per Clausen (EL):**

Hr. Martin Henriksen svarede jo lidt indirekte på mine spørgsmål og bekræftede, at Dansk Folkeparti stemmer for en finanslov, som fast-

fryser den kendsgerning, at pensionisterne i forhold til den almindelige lønudvikling i samfundet mangler 30.000-40.000 kr. om året, og han bekræftede, at Dansk Folkeparti også i år, som man har gjort det, lige siden Dansk Folkeparti blev dannet, vil stemme imod de ændringsforslag, Enhedslisten stiller til finansloven, og som ville give et løft til pensionisterne. Og det er jo rart at få det gjort helt klart, inden vi vedtager det her lille plaster på såret.

Kl. 13:36

**Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):**

Så er det ordføreren.

Kl. 13:36

**Martin Henriksen (DF):**

Man kan jo også gøre det helt klart, at Enhedslisten i 1990'erne støttede en socialdemokratisk-radikal regering ved at afskaffe efterlevelsspensionen for de ægtefæller, som var folkepensionister, og som lige havde mistet deres ægtefælle. Man kan jo også gøre klart, at Enhedslisten i 1990'erne bakkede en sådan regering op. Så kan man spørge sig selv, hvad det er for et menneskesyn, der ligger til grund for, at man kan finde på at støtte en regering, der kan gå ind og afskaffe efterlevelsspensioner. Så når en ægtefælle mistede sin ægtefælle, som også er folkepensionist, blev den anden folkepensionists pension fjernet lige med det samme, så man, ud over at man skulle opleve den usikkerhed, der var omkring, at man mistede en, man holdt af, oven i det også skulle have økonomisk usikkerhed. Så kan man jo så ud fra det vurdere, hvem man mener har den bedste ældrepolitik. Jeg kan i øvrigt bare oplyse til hr. Per Clausens orientering, at Dansk Folkeparti sammen med regeringen sådan set har genindført den efterlevelsspension.

Kl. 13:37

**Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):**

Der er en kort bemærkning fra fru Meta Fuglsang.

Kl. 13:37

**Meta Fuglsang (SF):**

Ja tak. Det, der fik mig til at komme med en bemærkning eller et spørgsmål til ordføreren, var et spørgsmål om, hvad man kunne have gjort, hvis man havde siddet i regering, eller hvad man kunne have gjort tidligere.

Vi kender jo de historier om de økonomisk svære vilkår for pensionister og for førtidspensionister, og Socialdemokraternes ordfører var i ordførertalen inde på den her tendens til, at ældre har problemer med at købe fodtøj, har problemer med at kunne give gaver til børn og børnebørn på grund af en økonomi, der er meget, meget dårlig. Og jeg hører sådan set også fortællinger, der går ud på, at det bliver værre og værre.

Så jeg vil gerne spørge ordføreren, om det er ordførerens oplevelse, at de ældre i Danmark er værre eller bedre stillet økonomisk nu, end da den nuværende regering, som ordførerens parti støtter, kom til. Er pensionister og førtidspensionister økonomisk dårligere eller bedre stillet nu, end da den nuværende regering kom til?

Kl. 13:38

**Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):**

Så er det ordføreren.

Kl. 13:38

**Martin Henriksen (DF):**

For de førtidspensionister, som eksempelvis har fået et løft via Dansk Folkepartis indsats i de forskellige finanslove, gælder, at økonomien er blevet forbedret. Det betyder ikke, at det er godt nok, det betyder ikke, at man har meget at gøre godt med, men det betyder, at man har lidt mere, i forhold til hvad man havde under SR-regerin-



gen. Vedrørende de dårligst stillede folkepensionister er det jo relevant at henvise til – som jeg også gjorde i min ordførertale – den analyse, som Ældre Sagen, som, så vidt jeg lige husker, har 500.000 medlemmer, har lavet. Den viser rent faktisk, at ældrechecken, som blev indført af Dansk Folkeparti, faktisk går til dem, der har aller-mindst.

Så vidt jeg husker, modtog ældrechecken ikke ligefrem stående klapsalver fra venstrefløjen, da vi foreslog den første gang, da man faktisk var lidt kritisk over for at indføre den, fordi man ikke mente den gjorde, hvad den skulle gøre. Men nu har vi jo rent faktisk en stor organisation på området, som repræsenterer rigtig mange mennesker i samfundet, og som siger, at den faktisk går til dem, der har allermindst, så ja, det, vi laver, har da selvfølgelig haft en positiv effekt, ellers ville vi ikke lave det. Så kan man diskutere, om det er nok.

Kl. 13:39

**Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):**

Tak til ordføreren. Så er det fru Meta Fuglsang for yderligere en kort bemærkning.

Kl. 13:39

**Meta Fuglsang (SF):**

Mit spørgsmål gik sådan set på, om det samlet set var blevet bedre at være pensionist i den tid, Dansk Folkeparti har støttet den her regering og gjort det til sin mærkesag at komme med de her små lunser forskellige steder. For jeg synes, at udviklingen viser, at pensionen bliver udhulet, og at den almindelige skattepolitik, der bliver ført, ikke er til gavn for dem, der er de lavestlønnede, dvs. heller ikke for de folkepensionister, der har mindst.

Så spørgsmålet er sådan set, om man samlet set synes, at det er blevet bedre, eller om det ordvalg, der er blevet brugt, nemlig et »plaster på såret«, måske i virkeligheden ikke er en mere dækkende betegnelse for det forslag, vi ser her, på baggrund af den politik, der er ført af netop regeringen og Dansk Folkeparti.

Kl. 13:40

**Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):**

Så er det ordføreren.

Kl. 13:40

**Martin Henriksen (DF):**

Jeg synes, at det, der bliver sagt, er så afslørende og så sigende at høre, når man står her med et lovforslag, som bygger oven på noget, der er blevet bragt ind i finanslovforhandlingerne år efter år af Dansk Folkeparti, og som jo har betydet en forbedring for de folkepensionister, der har mindst. Det kunne være interessant at høre, om fru Meta Fuglsang mener, at det ikke har været en forbedring. Det kunne være interessant at vide, om fru Meta Fuglsang mener det, og om Socialistisk Folkeparti måske vil gå tilbage til den kritiske holdning, som man engang havde til ældrechecken. Det kunne være interessant at vide.

Det synes jeg også er klar tale over for de folkepensionister, som har mindst at gøre godt med, dem, som får gavn af det her, som vi forhåbentlig vedtager med et bredt flertal i Folketinget i dag. Det kunne også være interessant at få at vide. Men jeg vil bare sige, at den højere formuegrænse vil betyde, at ca. 13.000 flere folkepensionister vil modtage ydelsen, og oven i det kommer så også, at når man hæver formuegrænsen for ældrechecken, hæver man også, hvad der skal til for at modtage helbredstillæg, som er tilskud til bl.a. medicin og tandlægebehandling. Det er en forbedring.

Kl. 13:41

**Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):**

Så er der en kort bemærkning fra fru Anne Marie Geisler Andersen.

Kl. 13:41

**Anne Marie Geisler Andersen (RV):**

Finder hr. Martin Henriksen, at et loft på 45 kr. for udbragt mad er den bedste måde at hjælpe de mest økonomisk trængte ældre på?

Kl. 13:41

**Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):**

Så er det ordføreren.

Kl. 13:41

**Martin Henriksen (DF):**

Det er en af måderne, ligesom en af måderne er at kigge på, hvordan man kan forbedre ældrechecken, ligesom en af måderne er, at man i forbindelse med denne skatteomlægning, der er aftalt med regeringen, forhøjer pensionstillægget, som jo også vil komme en lang række folkepensionister og førtidspensionister, som fik førtidspension tildelt før 2003, til gavn.

Så der er mange måder, hvorpå man kan gøre det. Og hvis man kigger på det, som Dansk Folkeparti har fået gennemført over årene i forbindelse med finanslovaftalerne og andre aftaler, hvor vi har haft mulighed for at gå ind og påvirke tingene, så kan man jo godt tage de enkelte tiltag ud og sige om hver især, at det da var et lille tiltag. Men hvis man lige pludselig lægger alle de tiltag sammen, så begynder det faktisk at ligne noget. Det betyder ikke, at det er godt nok, det betyder bare, at vi faktisk har bevæget os i den rigtige retning, og man kan jo være ganske sikker på, at når Dansk Folkeparti har mulighed for igen at tage et spørgsmål op på det her område, så gør vi det også.

Kl. 13:42

**Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):**

Yderligere en kort bemærkning til fru Anne Marie Geisler Andersen, værsgo.

Kl. 13:42

**Anne Marie Geisler Andersen (RV):**

Med et loft skærer man jo alle ældre over en kam. Har man overvejet eventuelt at støtte de ældre, som sidder hårdest i det rent økonomisk, i stedet for at indføre et loft, som rammer alle, uanset om de har mulighed for at betale for maden eller ej?

Kl. 13:42

**Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):**

Så er det ordføreren.

Kl. 13:42

**Martin Henriksen (DF):**

Det lovforslag, vi behandler her i dag, er målrettet de folkepensionister, som har mindst. Så det er det, vi gør. Og i forbindelse med et andet lovforslag, som vi kommer til at behandle i Folketingssalen om ikke så forfærdelig længe, og som handler om at lægge et loft over den mad, som man bringer ud til bl.a. folkepensionister, men det kan også være førtidspensionister, så er det rigtigt, at det vil komme alle folkepensionister til gavn, som er visiteret til den her ordning. Det har vi det godt med i Dansk Folkeparti.

Kl. 13:43

**Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):**

Tak til ordføreren. Der er ikke flere korte bemærkninger, og så er det SF's ordfører, fru Meta Fuglsang.

Kl. 13:43

(Ordfører)

**Meta Fuglsang (SF):**

Så vil jeg da starte med at afsløre – for ikke at holde Dansk Folkeparti hen i spænding – at vi støtter lovforslaget, at vi synes, det er godt, at der kommer en støtte til en økonomisk forbedring. Når det er sagt, vil jeg gerne knytte nogle kommentarer til og bruge min taletid på at prøve at kvalificere den politiske snak, der er omkring de økonomiske forhold for de dårligst stillede pensionister. Det er jo ikke sådan, at vi er imod alt, at vi er imod ting, fordi vi prøver at kvalificere debatten. Vi er for. Vi er for en forbedring for dem, der har den dårligste økonomi – det er også de pensionister, som har den dårligste økonomi og dermed mulighed for de dårligste levevilkår – vi er faktisk for det, og det er det, som er vores bekymring. Det er derfor, vi bruger tid på at tale om det heroppefra og i andre sammenhænge.

Det her er jo ganske rigtigt et lille skridt på vejen: Det forbedrer det for nogle af dem, der er dårligst stillede. Det, der er mine bemærkninger til det her, er først og fremmest, at jeg bestemt ikke synes, det er ambitiøst nok. Indholdsmæssigt er det her en lille forbedring af de økonomiske vilkår for nogle pensionister, men når vi kigger på, hvordan det er blevet til, ser vi endnu et eksempel på en særordning, en særordning, der er indført som små lunser af forbedringer af noget, som i forvejen var ret skidt.

Jeg synes ikke, det er en acceptabel måde at forbedre forholdene for pensionister på. Jeg synes, at det, der ville være acceptabelt, var at tale generelt om, hvordan ens indkomstforhold skal være, hvordan beskattningen af den indkomst, man skal have, skal være, så vi får en reel forbedring. Jeg har en gang imellem fornemmelsen af – og det er muligt, det er lidt bramfrit sagt heroppefra, men det kan være, at det alligevel får Dansk Folkeparti til at høre, hvad jeg siger – at det er vigtigere for Dansk Folkeparti, at der står »Dansk Folkeparti« på en lille forbedring, end at vi samarbejder om at lave nogle reelle forbedringer for de pensionister, der har de dårligste økonomiske forhold. Det synes jeg er ærgerligt, fordi SF og Dansk Folkeparti på nogle punkter har nogle fælles interesser, nogle fælles synspunkter, om, at det skal være o.k. at være pensionist, og at man, når man har haft et langt arbejdsliv, hvor man har ydet, hvad man kunne for samfundet, så også skal have nogle ordentlige økonomiske levevilkår. Jeg synes, det er ærgerligt, at vi så ikke bruger den enighed til at lave nogle reelle forbedringer. Så ville der ikke kun stå »Dansk Folkeparti« på det, det indrømmer jeg, men til gengæld kunne vi med det samlede engagement og det samlede ønske om at forbedre pensionisters vilkår lave noget, som batter mere end det her.

Vi kan godt tale om menneskesynet i det her. Jeg synes, det er en fornærmelse, at vi, fordi vi er kritiske over for, om det her er det bedst mulige, man kan gøre for de dårligst stillede pensionister, så skal skydes i skoene, at vores menneskesyn ikke er i orden. Det synes jeg er en fordrejning af debatten, og jeg synes ikke, det er en sympatisk måde at tiltale et andet parti på, når man faktisk har nogle fælles muligheder for at lave noget bedre, hvis man ville.

Så vi støtter det her. Vi synes, at ambitionsniveauet er foruroligende lavt. Vi synes, det er beklageligt, at man ikke vil gå ind for nogle bredere løsninger, som rammer bredere og kan hjælpe flere, og så til gengæld give afkald på, at man har sit eget lille stempel på, hvem der har lavet det.

Jeg vil gerne sige til Dansk Folkeparti: Det er muligt, at I får nogle små forbedringer i forbindelse med de enkelte finanslove. Jeg synes, I skal overveje at kigge på det, I samlet set har været med til at stemme igennem i den tid, regeringen har siddet, og så overveje, om det, I får, er en forbedring, fra I startede med at sidde ved magten, eller bare en forbedring af det, som I i øvrigt er med til at stemme for som forringelser. Jeg tror, at man, hvis man kigger oprigtigt og ærligt på det, får en overraskelse, og jeg vil gerne tilbyde, at vi sammen med jer medvirker til at lave et bedre flertal for nogle bedre løsnin-

ger for pensionister, fordi vi har en fælles interesse, et fælles engagement, og er optaget af det her og gerne vil det bedst mulige. Så det synes jeg I skulle benytte jer af, så vi sammen kan lave noget, der er bedre end det her.

Kl. 13:47

**Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):**

Der er et par korte bemærkninger, men inden dem skal jeg lige gøre opmærksom på, at direkte tiltale ikke er tilladt. Man må ikke sige »I« og »jer«, det er også direkte tiltale. Man kan sige »Dansk Folkeparti« eller »ordføreren parti« eller noget andet.

Så er det først hr. Martin Henriksen for en kort bemærkning.

Kl. 13:47

**Martin Henriksen (DF):**

Jeg studsede over, at fru Meta Fuglsang sagde, at man i SF ikke mener, at man kan tillade sig at kritisere SF's menneskesyn, og at man sådan generelt skulle afholde sig fra, at partier kritiserede andre partiers menneskesyn. Det kunne være en kritik, som fru Meta Fuglsang måske bragte ind i sin folketingsgruppe, så kunne vi jo slippe for at høre, at vi er forfærdelige mennesker i Dansk Folkeparti. Det mener jeg jo nu nok at vi har hørt et par gange fra Socialistisk Folkepartis side. Det er vel udtryk for noget selvransagelse. Det synes jeg er fint. Det skal der også være plads til.

Så vil jeg bare sige til det her med, at fru Meta Fuglsang sagde, at vi jo kunne lave brede aftaler om det her osv., at det jo kærver, at man sidder med ved forhandlingsbordet, og hvis der er noget, der har været kendetegnende for den måde, som Socialistisk Folkeparti har ageret på i oppositionen, er det jo, at man ikke har siddet med ved forhandlingsbordet, når vi sidder og forhandler forbedringer for de ældre. Det kunne man jo have gjort ved forskellige lejligheder i finanslovforhandlingerne, men man kunne også have gjort det, da vi havde en skatteomlægning osv. Så hvorfor sidder I ikke med ved bordet, hvor man har mulighed for at få indflydelse?

Kl. 13:48

**Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):**

Så er det ordføreren.

Kl. 13:48

**Meta Fuglsang (SF):**

Jeg er sikker på, at SF kommer til at sidde med ved bordet og får indflydelsen hurtigere, end Dansk Folkeparti måske har lyst til at tænke sig det. Så den dag, hvor vi sidder der, skal nok komme, og jeg håber, at vi, når vi når til den dag, vil være i stand til at lægge navn til nogle bredere forlig end det, som har kendetegnet den nuværende regering. Så jeg tror faktisk, det er nødvendigt at få et skifte, hvor der er en oprigtig interesse i, at man laver bredere finanslovsforlig, også på de punkter, hvor man har en fælles interesse. Og det her er noget af det.

Jeg opfattede det lidt som et retorisk spørgsmål, hvorfor vi ikke sad med, for det ved hr. Martin Henriksen udmærket. Men vi ville gerne være med til at lave de her forbedringer, og det kan vi gøre ved almindelig lovgivning i løbet af et folketingsår. Vi behøver ikke vente til finanslovforhandlingerne. Vi kan når som helst gå ind og samarbejde om forbedringer.

Kl. 13:49

**Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):**

Der er en sidste kort bemærkning fra hr. Martin Henriksen.

Kl. 13:49

**Martin Henriksen (DF):**

Kan fru Meta Fuglsang ikke se, at der sådan er ved at tegne sig et mønster? For hver gang, der har været en forhandling, hvor man har

haft mulighed for at forbedre forholdene for de ældre, har Dansk Folkeparti siddet med inde ved forhandlingsbordet og fået regeringen med til forskellige initiativer, og Socialistisk Folkeparti og andre partier på venstrefløjen har ikke villet ind og sidde ved forhandlingsbordet, men har altid fundet en eller anden undskyldning for at man ikke kom ind at sidde ved forhandlingsbordet. Og lige så snart forhandlingerne var afsluttet, er man gået ud og har sagt: Hvis nu vi havde siddet med ved forhandlingsbordet, var det hele blevet meget bedre.

Så når vi igen til en forhandling, en finanslovforhandling, og så siger man: Hvis nu vi havde siddet med inde ved bordet, var det hele blevet meget bedre.

Men spørgsmålet er, at hvis man er så overbevist om, at det bliver meget bedre af, at man sidder med inde ved bordet, hvorfor sidder man så ikke med inde ved bordet?

Kl. 13:50

**Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):**

Så er det ordføreren.

Kl. 13:50

**Meta Fuglsang (SF):**

Jeg har altså ikke været inviteret til nogen som helst form for forhandling om forbedringer for pensionister. Og de forhandlinger, der foregår omkring finanslovforhandlingerne, er jo nogle ret smalle forhandlinger, som det er rigtig svært at få lov til at deltage i som et oppositionsparti.

Det, jeg er inde på, er, at den lovgivning, der vedtages her, jo vedtages på mange andre tidspunkter end i forbindelse med finansloven, og vi ville kunne lave mange tiltag, som er forbedringer, også for pensionister, i det daglige lovgivningsarbejde, hvis man vil give afkald på at have de her små lunser, som man kan få lov til at få igennem med sit eget navn på i en finanslovforhandling.

Kl. 13:50

**Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):**

Så er der en kort bemærkning fra hr. Erling Bonnesen.

Kl. 13:50

**Erling Bonnesen (V):**

Tak. Jeg er glad for den allerførste sætning, der kom fra ordføreren i ordførertalen, for det var jo en klar tilkendegivelse af, at det her faktisk er et godt lovforslag. Det er faktisk en helt o.k. forbedring for rigtig mange pensionister. Så virkede det efterfølgende sådan lidt pudsigt, for det var et lidt halvhjertet forsøg på – sådan lød det i hvert fald – at kritisere det her. Man er simpelt hen nødt til at kritisere det her, for det må ikke tage sig så godt ud.

Så har jeg da lyst til at prøve at spørge Socialistisk Folkepartis ordfører: Gør det slet ikke indtryk, når man også lytter til de rigtig mange pensionister, faktisk over 200.000, som er fantastisk glade for det her? Gør det slet ikke indtryk?

Kl. 13:51

**Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):**

Så er det ordføreren.

Kl. 13:51

**Meta Fuglsang (SF):**

Jo, det gør bestemt indtryk. Det kan være, at jeg er blevet så god til at være professionel, når jeg snakker, at jeg kommer til at lyde halvhjertet. Men jeg er bestemt helhjertet i det her, og jeg har jo netop hørt alle de her beretninger om de vilkår, der er for pensionister. Så jeg er helhjertet med i arbejdet for at få forbedret forholdene for pensionisterne. Min anke i forhold til det her er ikke, at det her er et dår-

ligt forslag. Det er jo en forbedring, og jeg vil gerne stemme for en forbedring, men jeg vil gerne have flere forbedringer.

Jeg synes, at forslaget her er for uambitiøst og for halvhjertet, når man kender forholdene derude for pensionister og førtidspensionerede. Der skal meget mere til, for at vilkårene for den gruppe borgere rammer et niveau, som vi synes vi kan være bekendt.

Kl. 13:52

**Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):**

Der er en sidste kort bemærkning fra hr. Erling Bonnesen.

Kl. 13:52

**Erling Bonnesen (V):**

Tak for det. Det var jo igen en dejlig bekræftelse af, at det er en god forbedring, som ligger i det her lovforslag. Jeg brugte den vending, at det virkede lidt ubehjælpeligt, og det kom jo helt tydeligt frem igen i den sidste halvdel af svaret fra ordføreren. For vi har også mange gange her under debatter i salen hørt, at vi skal sætte fokus på lige præcis dem, der har mindst. Det er lige præcis det, der bliver gjort her. Så er det da sådan ubehjælpeligt at komme med nogle af de her bortforklaringer. Man prøver ligesom at lave nogle pakker og noget i den stil. Næh, det er lige præcis for at leve op til det, vi har sagt. Vi sætter lige præcis fokus på dem, der har færrest penge mellem hænderne. Det må da være godt, er det ikke det?

Kl. 13:53

**Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):**

Så er det ordføreren.

Kl. 13:53

**Meta Fuglsang (SF):**

Jo, det er godt. Det er godt for de 13.000 mennesker, som får en forbedring, og jeg er meget glad for, at der er nogle mennesker, der får en forbedring. Det skal der overhovedet ikke være nogen som helst tvivl om. Det, jeg gjorde, var at prøve at brede snakken ud til en lille smule mere end de 13.000 mennesker, så der måske var lidt flere, der kunne blive hjulpet, og at piske en stemning op herinde, så vi kunne gå sammen om at lave nogle flere forbedringer i fremtiden, når det nu åbenbart er sådan, at vi alle sammen gerne vil det.

Kl. 13:53

**Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):**

Hr. Per Clausen har også bedt om en kort bemærkning.

Kl. 13:53

**Per Clausen (EL):**

Jeg vil bare være helt sikker på, at SF aldrig har nægtet at deltage i forhandlinger om, at pensionisters vilkår skulle blive forbedret, og at SF har den samme oplevelse, som vi har haft de gange, hvor vi har rejst det ved det ene møde, vi havde om finanslovforhandlingerne, nemlig at det ikke har ført til, at vi er blevet indkaldt til forhandlinger igen. Så muligheden for ligesom at sidde med ved bordet har ikke været til stede, medmindre man udviste bz-tilbøjeligheder, og det går jeg ikke ud fra at Dansk Folkeparti mener skal være en del af dansk parlamentarisk tradition.

Det andet spørgsmål, jeg så vil stille til fru Meta Fuglsang, er, om det ikke er rigtigt, at vi umiddelbart efter næste valg vil gennemføre en lang række forbedringer for pensionisterne med det nye flertal, der kommer, og at den eneste grund til, at vi ikke gør det inden valget, er, at Dansk Folkeparti og Venstre og Konservative stemmer imod.

Kl. 13:54

**Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):**

Så er det ordføreren.

Kl. 13:54

Kl. 13:56

**Meta Fuglsang (SF):**

Jeg kan bekræfte begge dele.

Kl. 13:54

**Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):**

Hr. Per Clausen for yderligere en kort bemærkning? Nej. Tak til ordføreren. Så hurtige kan de korte bemærkninger og svar være indimellem. Så er det hr. Per Ørum Jørgensen som konservativ ordfører.

Kl. 13:54

(Ordfører)

**Per Ørum Jørgensen (KF):**

Det må sikkert gerne blive en vane.

Da den konservative ordfører, hr. Knud Kristensen, ikke har mulighed for at være til stede, skal jeg på vegne af Det Konservative Folkeparti fremdrage følgende:

Det er desværre ikke alle pensionister og førtidspensionister, der har haft mulighed for at spare op til deres alderdom – ikke af ond vilje eller ubetænksomhed, men fordi indkomsten bare ikke har været til det.

Vi Konservative er mere end villige til at hjælpe denne gruppe, for en af de konservative grundsten er netop, at vi skal hjælpe fra bunden. Det vil sige, at vi skal hjælpe de svageste, mens de, som er økonomisk godt stillet, ikke behøver statslig indblanding i deres liv.

Derfor kan vi Konservative selvfølgelig støtte op om beskæftigelsesministerens forslag om at forbedre de økonomiske vilkår for folkepensionister og førtidspensionister med de laveste indkomster. Vi mener, at det er meget positivt, at vi nu målretter vores støtte til de pensionister, som virkelig trænger til en hjælpende hånd. Det er ikke billigt at være pensionist – specielt medicin og tandlægebesøg kan være en omkostelig affære med alderen – og derfor er vi selvfølgelig klar til at give økonomisk støtte til den gruppe, som ikke har midlerne selv. Tak.

Kl. 13:55

**Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):**

Der er en enkelt kort bemærkning fra hr. Per Clausen.

Kl. 13:55

**Per Clausen (EL):**

Jeg vil bare være helt sikker på, at det er sådan en konservativ mærkesag, at folkepensionister i dag har 30.000-40.000 kr. mindre, end de ville have haft, hvis de havde fulgt den almindelige lønudvikling siden 1994.

Kl. 13:56

**Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):**

Så er det ordføreren.

Kl. 13:56

**Per Ørum Jørgensen (KF):**

Som jeg sagde indledningsvis, er jeg ikke ordfører på det her område, så jeg synes, hr. Per Clausen skal stille det spørgsmål, eventuelt under udvalgsarbejdet, til den konservative ordfører.

Kl. 13:56

**Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):**

Tak til ordføreren. Vi går videre i ordførerrækken, og så er det den radikale ordfører, fru Anne Marie Geisler Andersen.

(Ordfører)

**Anne Marie Geisler Andersen (RV):**

Med dette forslag ønsker regeringen og Dansk Folkeparti, at formuegrænsen for at kunne modtage ældrecheck og helbredstillæg øges til 74.100 kr. Den højere formuegrænse fører til, at 13.000 flere folkepensionister vil modtage den supplerende pensionsydelse eller ældrechecken, samt at ca. 14.000 flere folke- og førtidspensionister vil modtage helbredstillægget.

I Det Radikale Venstre er vi imod enhver form for fattigdom, og så blandt de ældre, men vi mener ikke, det er den rigtige tilgang til pensionssystemet at fortsætte ud ad den sti, der er brolagt med bureaukrati. Da man indførte ældrechecken, gjorde man pensionssystemet endnu mere indviklet og bureaukratisk, end det allerede var. I stedet burde man have arbejdet med de eksisterende ydelser og gjort dem mere målrettet de allermest trængende. Ved at indføre flere forskellige former for ydelser komplicerer man blot pensionssystemet, hvilket hverken er til gavn for de ansatte, der tildeler ydelserne, eller for de ældre, som kan have svært ved at gennemskue, hvilke ydelser de er berettiget til.

Det er muligvis lettere at kommunikere til sine vælgere, at man har vedtaget en ældrecheck, end at man har gjort eksempelvis pensionstillægget mere målrettet de svageste ældre, men hensynet til kommunikationen til vælgerne bør jo ikke stå i vejen for et mere simpelt og gennemsækeligt pensionssystem.

I forbindelse med en forenkling af systemet ville det desuden være relevant at gøre op med de aldersbetingede ydelser, som eksempelvis mimrekortet er. Men er jo ikke pr. definition økonomisk trængende, blot fordi man fylder 65 år. De sociale ydelser bør tildeles efter behov og ikke efter alder.

Jeg vil gerne slå fast, at vi i Det Radikale Venstre er stærke tilhængere af målrettede sociale ydelser, men vi ønsker også at skabe et simpelt og overskueligt pensionssystem. Derfor vil vi som ved tidligere behandlinger af ældrechecken undlade at stemme til dette forslag.

Kl. 13:58

**Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):**

Så er der en kort bemærkning fra hr. Martin Henriksen.

Kl. 13:58

**Martin Henriksen (DF):**

Tak. Jeg vil høre, om Det Radikale Venstre, når de får regeringsmagten – hvad de forhåbentlig ikke gør; guderne forbyde det, afhængigt af hvordan ens indgangsvinkel lige er til det – og f.eks. kommer med i en socialdemokratisk-radikal regering, vil fremsætte det som et krav, at ældrechecken droppes eller rulles tilbage, fordi de jo ikke agter at stemme for den.

Kl. 13:58

**Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):**

Så er det ordføreren.

Kl. 13:58

**Anne Marie Geisler Andersen (RV):**

Jeg kan ikke på nuværende tidspunkt sige, at det vil være et krav, men jeg kan sige, at vi overvejer at fremsætte et forslag om, at man gør op med de aldersbetingede ydelser, fordi vi mener, at de sociale ydelser skal tildeles efter behov og ikke efter alder.

Kl. 13:59

**Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):**

Så er det hr. Martin Henriksen for en kort bemærkning.

Kl. 13:59

Kl. 14:01

**Martin Henriksen (DF):**

Jamen altså, hvad er logikken i det, hvis der kommer det ud af det, at man skaber usikkerhed om de ydelser, som netop er målrettet mod de folkepensionister, som har mindst – altså, ældrechecken går jo til dem, der har mindst at gøre godt med, og nu udvider vi så målgruppen for dem, der kan modtage den.

Så jeg forstår ikke helt logikken hos Det Radikale Venstre, for på den ene side taler man om, at det er vigtigt at målrette sociale ydelser, og på den anden side er man modstander af ældrechecken, som er en social ydelse, der er målrettet mod de folkepensionister, der har mindst. Så jeg vil bare høre: Hvor besværlig vil Det Radikale Venstre være i forhold til en måske kommende socialdemokratisk-radikal regering eller en socialdemokratisk-socialistisk regering, hvor Det Radikale Venstre måske er støtteparti, eller hvad ved jeg, i forhold til at få taget ældrechecken væk, altså simpelt hen fjerne ældrechecken? Det kunne være interessant at få at vide.

Kl. 14:00

**Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):**

Så er det ordføreren.

Kl. 14:00

**Anne Marie Geisler Andersen (RV):**

Nu sidder vi jo desværre ikke i regering endnu, men jeg kan sige, at hvis vi på noget tidspunkt ville overveje at fjerne ældrechecken, var det, fordi vi ville gå ind og f.eks. regulere pensionstillægget og gøre det mere målrettet, således at de ældre, som i dag får glæde af ældrechecken, ville få noget mere ad den anden vej, i stedet for at indføre flere særydelser, for det gør jo ikke systemet mere overskueligt og mere gennemsigtigt.

Kl. 14:00

**Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):**

Så er der en kort bemærkning fra hr. Erling Bonnesen

Kl. 14:00

**Erling Bonnesen (V):**

Tak. Jeg er da sådan lidt glad for, at den radikale ordfører startede med at være radikalt klar fra starten og sagde, at man hverken vil stemme for eller imod, når det her kommer til afstemning. Det er jo et klart, radikalt svar, men til gengæld skaber det nogen usikkerhed – ikke nu og forhåbentlig kommer det heller ikke til at ske, men lige præcis hvis De Radikale sammen med venstrefløjen på Rød Stue skulle få flertal, er ældrechecken jo helt klart på vej væk, for jeg går ud fra, at De Radikale også på det her felt vil sætte sig igennem, hvis man i givet fald når frem til nogle forhandlinger om det. Er det ikke sådan, det skal forstås?

Kl. 14:01

**Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):**

Så er det ordføreren.

Kl. 14:01

**Anne Marie Geisler Andersen (RV):**

Jeg håber, at jeg fik udtrykt klart, at såfremt man skulle overveje at fjerne ældrechecken, ville vi samtidig øge pensionstillægget netop for at gøre systemet mere enkelt. Vi har ikke i sinde at tage noget fra de svageste ældre, tværtimod, som jeg også sagde, er det god radikal politik at målrette de sociale ydelser mod de mennesker, som har størst behov.

Kl. 14:01

**Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):**

Så er det hr. Erling Bonnesen for yderligere en kort bemærkning.

**Erling Bonnesen (V):**

Tak for det. Lad os lige vende tilbage til selve ældrecheckens indhold, for som det også er fremgået af debatten tidligere i dag, er den jo lige præcis målrettet mod lige præcis de pensionister, som har færrest penge mellem hænderne. Og det er også derfor, at vi fra regeringens side sammen med Dansk Folkeparti siger, at det er lige præcis dér, vi skal have den målrettet mod. Og har vi så ikke ramt lige midt i skiven, når vi også lytter til de over 200.000 pensionister, som siger: Tak, det er vi faktisk glade for, og vi glæder os til nytår, hvor vi får de her penge?

Kl. 14:02

**Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):**

Så er det ordføreren.

Kl. 14:02

**Anne Marie Geisler Andersen (RV):**

Jamen det er jo netop derfor, at vi i Det Radikale Venstre ikke stemmer imod forslaget, for vi er som udgangspunkt ikke imod ydelser, som er rettet mod de svageste og de økonomisk mest trængte. Men også pensionstillægget er jo netop rettet mod de ældre, som har det økonomisk største behov, og derfor så jeg langt hellere, at man gik ind og målrettede de ydelser, man allerede har, i stedet for at blive ved med at indføre særydelser. For vi kunne indføre endnu en ældrecheck til de ældre, som er økonomisk mest trængte blandt de ældre, der får ældrecheck, og det mener jeg ikke er vejen frem. Jeg mener, man må arbejde med de ydelser, vi har, og så koncentrere dem og rette dem mod dem, som har det største behov.

Kl. 14:02

**Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):**

Tak til ordføreren. Den næste ordfører er Enhedslistens ordfører, hr. Per Clausen.

Kl. 14:03

(Ordfører)

**Per Clausen (EL):**

Jeg kan da starte med at berolige Venstre og Dansk Folkeparti, der åbenbart frygter den dag, de ikke dikterer politikens indhold her i Folketinget mere, med at sige, at der ikke bliver gennemført nogen forringelser af pensionisternes vilkår, når der kommer et nyt flertal. Der bliver gennemført forbedringer. Det kan man være fuldstændig sikker på, for ellers er der ikke noget flertal for det, medmindre naturligvis at Venstre og Dansk Folkeparti sammen med en kommende S-R-SF-regering vil lægge stemmer til forringelser. For så længe Enhedslisten har de afgørende stemmer, bliver der ikke gennemført nogen forringelser, der bliver kun gennemført forbedringer. Så det er sådan set meget enkelt, og hvis man vil være helt sikker på det, skal man bare stemme på Enhedslisten ved et kommende folketingsvalg. I øvrigt hørte jeg det, som den radikale ordfører sagde, sådan, at det var Det Radikale Venstre sådan set enig i, så derfor forstår jeg ikke, hvorfor man nu forsøger at skabe en myte om, at der vil komme et flertal, der vil gennemføre en forringelse.

Det andet er, at det jo er en lille smule patetisk at høre på, at Dansk Folkeparti fremstiller sig selv som de ældres og de svagestes beskytter, når det eneste svar, man kan få på det spørgsmål om, hvorfor Dansk Folkeparti stemmer for en finanslov, som cementerer, at pensionister i dag har 30.000-40.000 kr. mindre om året, end hvis de havde fulgt den almindelige lønudvikling siden 1994, er noget snak om en eller anden fejl, som SR-regeringen lavede i fortiden, og som et enigt Folketing reparerede på. Det er patetisk.

Kendsgerningen er, at Dansk Folkeparti år efter år stemmer for finanslove, hvor man forringer vilkårene for de gamle og for førtids-

pensionisterne. Man gør det, fordi man støtter en reguleringsordning, som ikke tager højde for den reelle lønudvikling, der er i samfundet. Man gør det oven i købet ekstra groft, ved at man nu har tilsluttet sig satspuljeforliget, som jo sikrer, at en i forvejen utilstrækkelig regulering bliver endnu dårligere. Så det fulde ansvar for, at vi stadig væk er i den situation, at pensionisterne i det her land har et stort efterslæb i forhold til den almindelige velstandsudvikling i samfundet, bærer Dansk Folkeparti. Jeg nævner ikke Venstre og De Konservative i den her sammenhæng, for det er jo helt indlysende, at Venstre og Konservative varetager de synspunkter, at man selvfølgelig tilgodeser de rigeste først. At Dansk Folkeparti så ydermere formentlig vil sige, at yderligere forbedringer for pensionisterne ikke er mulige, fordi det er der ikke råd til, gør det jo endnu mere grotesk, når Dansk Folkeparti samtidig medvirker til skattelettelser til de rigeste, som koster omkring 30 mia. kr. om året. Der er jo et eller andet fuldstændig grotesk i det her.

Når det er sagt, er Enhedslisten jo et uhyre pragmatisk parti, og når Dansk Folkeparti for at lappe på skaderne, sætte et lille plaster på såret, med finanslovene under stor ståhej får vedtaget nogle forbedringer af ældrechecken, stemmer vi selvfølgelig for. Ingen behøver at være i tvivl om det. Vi tager også små forbedringer med, men vi synes bare, at det, der er baggrunden for, at man gennemfører de her små forbedringer, skylder vi også at fortælle befolkningen.

Kl. 14:06

**Fjerde næstformand** (Helge Adam Møller):

Så er der en kort bemærkning fra hr. Bent Bøgsted.

Kl. 14:06

**Bent Bøgsted** (DF):

Tak. Det, der får mig til at stille et spørgsmål, er, at hr. Per Clausen hentyder til satspuljen, og at det skulle være Dansk Folkeparti, der har ansvaret for at forringe vilkårene for pensionisterne, fordi vi ikke afskaffer satspuljen. Hr. Per Clausen siger, at han ikke vil nævne Venstre og De Konservative i den forbindelse, men så vidt jeg ved, var det ikke Dansk Folkeparti, der indførte satspuljen. Hvis det kom dertil, vil Dansk Folkeparti gerne være med til at fjerne satspuljen.

Men kan hr. Per Clausen få overbevist sine kolleger i Socialdemokratiet, Socialistisk Folkeparti og De Radikale om, at satspuljen skal afskaffes? Det kan hr. Per Clausen nok ikke, for hvis hr. Per Clausen kunne overbevise sine kolleger – det er for øvrigt den konstellation, der vil være der efter det næste valg, hvis det skulle gå så galt, at der kommer et regeringsskifte, hvilket jeg ikke tror der gør – om, at satspuljen skal ophæves, kunne hr. Per Clausen jo få det, som hr. Per Clausen gerne vil have det.

Kl. 14:07

**Fjerde næstformand** (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 14:07

**Per Clausen** (EL):

Jeg kan love hr. Bent Bøgsted, at pensionisternes, de arbejdsløses og kontanthjælpsmodtagernes økonomiske vilkår vil blive forbedret, når vi får et nyt flertal – også ud over det, som Dansk Folkeparti er i stand til at få igennem nu. Det kan jeg love hr. Bent Bøgsted.

Jeg vil bare stille hr. Bent Bøgsted et enkelt og meget banalt spørgsmål: Hvis Enhedslisten i morgen fremsætter et forslag i Folketinget om, at satspuljen skal afskaffes, og at pengene skal udbetales til dem, de tilhører, og som burde have pengene, nemlig de arbejdsløse, kontanthjælpsmodtagerne og pensionisterne, vil Dansk Folkeparti så nu stemme for det forslag i modsætning til, hvad man har villet tidligere?

Kl. 14:07

**Fjerde næstformand** (Helge Adam Møller):

Så er det hr. Bent Bøgsted for en kort bemærkning.

Kl. 14:07

**Bent Bøgsted** (DF):

Det kan vi selvfølgelig godt diskutere her, men hr. Per Clausen ved jo godt, at det ikke hjælper noget, hvis hr. Per Clausen ikke kan få sine kolleger i de andre partier overbevist om, at de også skal stemme for at afskaffe satspuljen. Det hjælper jo ikke, at Enhedslisten og Dansk Folkeparti stemmer for. Det har vi gjort før, så hvad det angår, ligger det mig ikke så fjernt.

Kan hr. Per Clausen garantere, at satspuljen bliver afskaffet, hvis der kommer et regeringsskifte?

Kl. 14:08

**Fjerde næstformand** (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 14:08

**Per Clausen** (EL):

Man skal være forsigtig med at give garantier. Så det eneste, jeg vil love hr. Bent Bøgsted, er, at Enhedslisten stadig vil fremsætte forslag om, at satspuljen bliver afskaffet. Vi i Enhedslisten vil stadig væk stemme i overensstemmelse med vores overbevisning. Og der vil blive gennemført forbedringer for pensionisterne, kontanthjælpsmodtagerne og de arbejdsløse, når vi får et nyt flertal og en ny regering, for det bliver jo simpelt hen nødvendigt efter den periode, vi har haft nu.

Så skal jeg bare i al stilfærdighed konstatere, at Dansk Folkeparti stemmer imod forslag, som ville give pensionisterne 8.000 kr. ekstra om året. Det ville nemlig være konsekvensen, hvis man udbetalte det, som man skylder fra satspuljen. Men det vil Dansk Folkeparti stemme imod. Til gengæld kan vi love Dansk Folkeparti, at vi stemmer for de smuler, som Dansk Folkeparti har skaffet til pensionisterne ved forhandlingsbordet med V og K.

Kl. 14:09

**Fjerde næstformand** (Helge Adam Møller):

Så er det hr. Martin Henriksen for en kort bemærkning.

Kl. 14:09

**Martin Henriksen** (DF):

Hr. Per Clausen begynder jo at blive lidt inkonsekvent i sin argumentation, for hr. Per Clausen har brugt den tid, han har haft til rådighed her i dag, på at forklare, at satspuljen er af det virkelig onde, og hvis man får afskaffet satspuljen, kommer så de her forbedringer, som vil ske efter et regeringsskifte, med Enhedslistens stemmer. Men samtidig kan hr. Per Clausen ikke garantere det eller på nogen måde komme ind på, hvordan hr. Per Clausen så med Socialdemokratiets og SF's stemmer vil sikre, at satspuljen vil blive afskaffet – og det er jo det, der skal indebære de store forbedringer. Så hvordan hænger det sammen?

Kl. 14:09

**Fjerde næstformand** (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 14:09

**Per Clausen** (EL):

I stedet for at afgive en række løfter, som jeg ikke har nogen garanti for jeg kan holde, afgiver jeg det løfte, som jeg ved jeg kan holde, for det er vi enige med de øvrige oppositionspartier om, nemlig at der skal ske forbedringer for arbejdsløse, pensionister og kontanthjælpsmodtagere efter et valg. Der skal gennemføres de forbedrin-

ger, som vi ikke kan gennemføre i dag, fordi Dansk Folkeparti stemmer imod dem. Det er det, jeg lover – klare forbedringer. Om det så indbefatter, at man rent teknisk ophæver satspuljen eller ej, må vi jo se på. Men jeg kan love Dansk Folkeparti, at når Dansk Folkeparti efter et kommende valg, fordi de er kommet i opposition, kommer løbende med et forslag om, at vi skal afskaffe satspuljen, så skal vi nok stemme for.

Kl. 14:10

**Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):**

Så er det hr. Martin Henriksen for en sidste kort bemærkning.

Kl. 14:10

**Martin Henriksen (DF):**

Ja tak. Det fortsætter jo med at være sådan lidt inkonsekvent, for hr. Per Clausen fraviger jo sådan set ikke den linje, som hr. Per Clausen har haft hele tiden, nemlig at den største hindring for at skaffe forbedringer til bl.a. folkepensionister er, at man har en satspulje, men på den anden side kan man ikke sige noget om, at satspuljen vil blive afskaffet, såfremt flertallet skifter. Derfor er det jo inkonsekvent.

Men jeg vil bare høre om ældrechecken, for nu har vi jo forstået på Det Radikale Venstres ordfører, at man er sådan lidt løren, man vil egentlig helst have den afskaffet. Det er jo klar tale, så jeg vil høre om, hvorvidt Enhedslisten også mener, at man ikke længere bør have en ældrecheck, såfremt flertallet skifter efter næste folketingsvalg. Måtte guderne forbyde det.

Kl. 14:11

**Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):**

Så er det ordføreren.

Kl. 14:11

**Per Clausen (EL):**

Nu skal jeg ikke blande mig i Dansk Folkepartis forhold til guderne, det er jo som bekendt en vigtig sag for Dansk Folkeparti, men jeg vil bare sige, at det, jeg kan love Dansk Folkeparti, er, at der ikke er nogen af dem, der i dag modtager ældrechecken, der, når vi får et nyt flertal, vil få en dårligere økonomi, end de har i dag. De vil få en bedre økonomi. Om det så sker, ved at vi afskaffer satspuljen, eller ved at vi bliver nødt til at skaffe pengene ved siden af det til denne forbedring, må tiden vise. Vi interesserer os for indholdet og resultaterne for mennesker, ikke for symbolpolitik.

Kl. 14:12

**Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):**

Tak til ordføreren. Var der en kort bemærkning?

Godt, der er endnu en kort bemærkning. Fru Meta Fuglsang.

Kl. 14:12

**Meta Fuglsang (SF):**

Tak. Jamen med de spørgsmål, der blev stillet her af Dansk Folkeparti, kan man jo godt komme lidt i tvivl om, hvad Enhedslisten mener er hindringen for at få bedre økonomi for pensionister og andre økonomisk dårligt stillede. Så jeg vil gerne spørge ordføreren, hvad der efter ordførerens opfattelse skulle til, hvis man skulle pege på en enkelt ting, for at pensionister og andre dårligt stillede fik det godt her i Danmark.

Kl. 14:12

**Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):**

Så er det ordføreren.

Kl. 14:12

**Per Clausen (EL):**

Altså, for det første synes vi – og det er jo kernen i den her diskussion – at vi burde have en regulering af pensioner og andre overfør-

selsindkomster som dagpenge og kontanthjælp, som svarede til de stigninger, der var i de almindelige lønindkomster. Det er jo vores grundlæggende synspunkt. Ellers kan man jo sige, at det, der er brug for, er en pensionsreform, hvor man hæver tillægsbeløbet, så alle sikres en pension, der er til at leve for.

Vi mener ikke, at man kan byde folk at leve for mindre end det, der i dag er dagpengemaximum, man har nok en forståelse for, at det kan være lidt svært at få flertal for det, også efter et valg, men det er vores mål. Men det handler altså om at sørge for, at de mennesker, som i dag har meget lidt at leve for, får hævet deres pension, og det er det, der efter vores opfattelse skal til.

Kl. 14:13

**Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):**

Der er ikke flere, der ønsker korte bemærkninger. Så er det beskæftigelsesministeren.

Kl. 14:13

**Beskæftigelsesministeren (Inger Støjberg):**

Lovforslaget er et led i udmøntningen af aftalen mellem regeringen og Dansk Folkeparti om finansloven for 2010. Formålet med lovforslaget er at forbedre vilkårene for de svagest stillede folkepensionister og førtidspensionister på den gamle ordning.

Med lovforslaget vil ca. 13.000 flere folkepensionister blive berettiget til supplerende pensionsydelse, og ca. 14.000 flere folkepensionister og førtidspensionister vil modtage helbredstillæg. Jeg er tilfreds med, at vi med det her lovforslag forbedrer de økonomiske vilkår for pensionisterne. Samtidig er der som bekendt med forårspakke 2.0 gennemført en forhøjelse af pensionstillægget på 2.000 kr. årligt fra 2010, som alle modtagere af den supplerende pensionsydelse også får glæde af.

Jeg vil gerne takke for indlæggene, og det er selvfølgelig også sådan, at hvis der er spørgsmål af teknisk karakter eller andre spørgsmål, er jeg selvfølgelig beredvillig til at svare på dem, også i udvalgsarbejdet.

Kl. 14:14

**Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):**

Så er der en kort bemærkning fra hr. Per Clausen.

Kl. 14:14

**Per Clausen (EL):**

Jeg skal bare være helt sikker på, at beskæftigelsesministeren er tilfreds med, at pensionister i dag har et efterslæb på 30.000-40.000 kr. om året i forhold til den almindelige lønudvikling i samfundet.

Kl. 14:14

**Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):**

Så er det beskæftigelsesministeren.

Kl. 14:14

**Beskæftigelsesministeren (Inger Støjberg):**

Nu har hr. Per Clausen jo stillet det samme spørgsmål til hele Folketinget, men jeg kan bare sige, at jeg i det store og hele synes, at den her forhøjelse er en meget stor gevinst for folkepensionisterne. Den er jo direkte målrettet de folkepensionister, der har størst behov for netop at få et ekstra beløb, og det er jo det, der er hele sigtet med det her lovforslag.

Kl. 14:15

**Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):**

Så er det hr. Per Clausen for yderligere en kort bemærkning.

Kl. 14:15

Kl. 14:17

**Per Clausen (EL):**

Jamen beskæftigelsesministeren har da ret i, at jeg har stillet spørgsmålet til adskillige, og jeg venter jo sådan set stadig væk på det fornuftige svar, men jeg kan så konstatere på baggrund af det, beskæftigelsesministeren siger, at hun i lighed med Dansk Folkeparti og Venstre og Konservative synes, det er en rigtig god udvikling i samfundet, at der siden 1994 er sket det, at pensionisterne har 30.000-40.000 kr. mindre, end hvis de havde fulgt den almindelige lønudvikling.

Kl. 14:15

**Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):**

Så er det ministeren.

Kl. 14:15

**Beskæftigelsesministeren (Inger Støjberg):**

Nu har jeg det ærlig talt sådan, at Enhedslisten og tal ikke altid er to ting, der harmonerer helt godt. Jeg kan bare sige, at der ingen som helst tvivl er om, at det her er en forbedring for en række pensionister, og at det jo er syvende gang, vi nu forhøjer ældrechecken, og det håber jeg egentlig også at Enhedslisten er godt tilfreds med.

Kl. 14:16

**Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):**

Så går vi videre til anden omgang. Det er hr. Per Clausen.

Kl. 14:16

(Ordfører)

**Per Clausen (EL):**

Det er bare for, at der ikke skal sprede sig en myte om, at de 30.000-40.000 kr. er sådan et beløb, som Enhedslisten har fundet på. Vi har samme opfattelse som beskæftigelsesministeren af, at vi kan begå fejl og regne forkert. Når vi derfor er nået frem til et eller andet resultat, så spørger vi altid ministrene, om vores tal er rigtige. Og i det her tilfælde har vi fået det bekræftet. Så tallene er ministerens egne.

Kl. 14:16

**Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):**

Så er det hr. Martin Henriksen for en kort bemærkning til hr. Per Clausen.

Kl. 14:16

**Martin Henriksen (DF):**

Vi kan godt tage en længere diskussion om satspuljen og hele oprettelsen af den. Den har vi også taget ved andre lejligheder, og Dansk Folkepartis holdning er sådan set klar: Hvis der i Folketinget var stemning for, at man afskaffede satspuljen, gjorde vi det gerne. Det er der ikke, punktum. Sådan er det bare.

Når nu det er sådan, at satspuljen blev opfundet under den tidligere socialdemokratisk-radikale regering, så vil jeg gerne høre hr. Per Clausen, hvordan det så kan være, at man ikke fra Enhedslistens side arbejdede på f.eks. at indføre en kompensation til de folkepensionister, som havde mindst. Det er sådan set rigtig nok, for at sige det med Enhedslistens egne ord, at hvis man ikke havde haft satspuljen, ville folkepensionen og pensionen for førtidspensionisterne være steget mere, end hvad den ellers har gjort. Det er jo korrekt. Men sagen er bare, at det blev indført under den socialdemokratisk-radikale regering. Så hvorfor indførte man ikke dengang en ældrecheck, som var målrettet til de folkepensionister, der havde mindst, hvis det nu er noget, der ligger Enhedslisten så meget på sinde?

**Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):**

Så er det ordføreren.

Kl. 14:17

**Per Clausen (EL):**

Den ordning, der i dag eksisterer på satspuljeområdet, blev indført, da Enhedslisten endnu ikke var kommet i Folketinget, og det er måske bare en illustration af, hvor vigtigt det er, at Enhedslisten er i Folketinget. Jeg vil bare sige, at vi gentagne gange har stillet forslag om at afskaffe satspuljen, at vi gentagne gange har stillet forslag om, at man skulle hæve pensionerne, men hr. Martin Henriksen har ret i, at der har været et flertal imod, også under tidligere flertal. Det er bare mit klare indtryk, at der er lidt større forståelse hos S, SF og Det Radikale Venstre for, at man efter et kommende valg nok bliver nødt til at lytte lidt grundigt til, hvad vi siger.

Så noterer jeg mig bare, at Dansk Folkeparti vil stemme for forslag, hvis der er flertal for dem i Folketinget. Det er jo en spændende politisk holdning at have, at man stemmer for forbedringer, hvis der er flertal for dem, og hvis der er et flertal imod dem, stemmer man imod. Sådan kan man jo også udøve politisk indflydelse.

Kl. 14:18

**Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):**

Så er det hr. Martin Henriksen for yderligere en kort bemærkning.

Kl. 14:18

**Martin Henriksen (DF):**

Der er mange spændende holdninger i Folketinget, også sådan mere farverige holdninger. Jeg vil nu vove den påstand, at Enhedslisten fører markant på det område, men fred være med det. Vi kan altid tage en konkurrence om det på et andet tidspunkt.

Jeg vil bare høre: Når nu hr. Per Clausen siger, at han mener, at der er større forståelse hos Socialdemokraterne og Socialistisk Folkeparti for, at man, når der er en satspulje, i højere grad skal kompensere de folkepensionister, der har mindst, hvordan kan det så være, at Socialistisk Folkeparti og den socialdemokratisk-radikale regering i 1990'erne ikke indførte eksempelvis en ældrecheck, som var målrettet til de folkepensionister, der havde mindst, når nu de partier har så stor forståelse for, at det er det, man skal gøre. Hvorfor gjorde man det så ikke? Er det en forståelse, der efter hr. Per Clausens opfattelse først er opstået hos de partier, efter at de ikke længere havde regeringsmagten?

Kl. 14:19

**Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):**

Så er det ordføreren.

Kl. 14:19

**Per Clausen (EL):**

Det ligger helt uden for mit kompetenceområde at beskrive, hvorfor SR-regeringen begik en lang række fejltagelser, da den havde magten, hvorfor den ikke hver eneste gang lavede aftaler med Enhedslisten i stedet for at lave dem med V og K. Det ligger helt uden for mit kompetenceområde at forklare hvorfor. Jeg begriber det ikke, men jeg er ret overbevist om, at det vil blive anderledes fremover.

Mit eneste klare budskab er sådan set, at hvis man ønsker, at der skal være forbedringer for de ældre, for de arbejdsløse og for kontanthjælpsmodtagerne, skal man sikre, at vi får en ny regering, og så skal man sikre, at Enhedslisten får en afgørende indflydelse på den. Så vil der komme forbedringer, som helt klart vil udstille Dansk Folkepartis små lappeløsninger som det, de er, nemlig små lappeløsninger.



**Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):**  
Så er der en kort bemærkning fra fru Sophie Løhde.

Kl. 14:20 Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Socialudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.  
Det er vedtaget.

Kl. 14:20

**Sophie Løhde (V):**

Jeg vil bare spørge ordføreren, om han ikke kan bekræfte, at ingen af de partier, som efter ordførerens opfattelse skulle have sådan en større forståelse for at afskaffe satspuljen, har afsat så meget som en krone i deres finanslovforslag til at finansiere de initiativer, som finansieres via satspuljen, og at det vel at mærke er en forudsætning for overhovedet at kunne drøfte en afskaffelse af satspuljen, at man så også tilvejebringer de midler til de initiativer, der i dag er finansieret via satspuljen. Er det ikke korrekt, at der ikke er afsat så meget som en krone fra de partiers side, som ordføreren her i salen står og siger har en større forståelse for det?

Kl. 14:20

**Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):**  
Så er det ordføreren.

Kl. 14:20

**Per Clausen (EL):**

Altså, nu har Enhedslisten afsat de fornødne midler, så det er ikke noget problem for os, og jeg kan bare forsikre fru Sophie Løhde om, at ligesom hun og hendes parti og Det Konservative Folkeparti måske undertiden tvinges til at lytte lidt mere til Dansk Folkeparti, end de har lyst til, så vil Socialdemokraterne, SF og Det Radikale Venstre efter et valg også være tvunget til at lytte lidt mere til os, end de måske har lyst til.

Kl. 14:21

**Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):**  
Så er der en sidste kort bemærkning fra fru Sophie Løhde.

Kl. 14:21

**Sophie Løhde (V):**

Den sidste bemærkning fra ordføreren er jo spændende, for den åbner unægtelig op for nogle interessante muligheder i dansk politik, herunder for spændende beslutninger. Men jeg synes ikke, at ordføreren svarede på mit spørgsmål, og derfor vil jeg bare bede ordføreren om igen at bekræfte, om det ikke er korrekt, at de partier, som ordføreren her i Folketinget siger har en større forståelse for at ville afskaffe satspuljen, ikke har afsat så meget som en krone til at finansiere de initiativer, som i dag er finansieret over satspuljen.

Kl. 14:21

**Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):**  
Så er det ordføreren.

Kl. 14:21

**Per Clausen (EL):**

Det er rigtig nok dumt, at både Socialdemokraterne, SF og Det Radikale Venstre ikke foreslår forbedringer af dagpengene, at de ikke foreslår forbedringer af pensionerne – det er rigtig dumt. Men jeg kan forsikre fru Sophie Løhde om, at når vi kommer til at forhandle finanslov efter et nyt valg, hvor Enhedslistens stemmer bliver afgørende, så finder vi pengene til det. Det bliver en nødvendig forudsætning for, at en ny regering kan regere.

Kl. 14:22

**Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):**  
Tak til ordføreren.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Det næste punkt på dagsordenen er:

#### **8) 1. behandling af lovforslag nr. L 72:**

#### **Forslag til lov om overførsel af en del af Arbejdsmarkedets Feriefonds formue til statskassen.**

Af beskæftigelsesministeren (Inger Støjberg).  
(Fremsættelse 18.11.2009).

Kl. 14:22

#### **Forhandling**

**Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):**  
Forhandlingen er åbnet, og den første, der får ordet, er Venstres ordfører, fru Sophie Løhde.

Kl. 14:22

(Ordfører)

**Sophie Løhde (V):**

Lovforslaget, vi her behandler, skal ses i relation til ønsket om en styrkelse af indsatsen for flere praktikpladser, som i det konkrete lovforslag bl.a. foreslås finansieret via opsparede midler i Arbejdsmarkedets Feriefond.

Baggrunden for lovforslaget bygger på den aftale, som regeringen, Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti og Det Radikale Venstre indgik i starten af november måned om en udmøntning af globaliseringspuljen, hvor aftaleparterne i lyset af konjunkturerne og det faldende antal praktikpladser var indstillet på ekstraordinært at afsætte i alt 1,35 mia. kr. i perioden 2010-12 på praktikpladsområdet for at skaffe op til 5.000 flere nye praktikpladser i 2010. Af det samlede beløb til flere praktikpladser foreslås altså i det konkrete lovforslag 450 mio. kr. overført fra Arbejdsmarkedets Feriefond til statskassen.

Arbejdsmarkedets Feriefond har siden 2006 haft en ekstraordinær tilvækst i sin formue som konsekvens af, at en række feriecentre indfriede deres gæld på markedsvilkår, hvilket mere end fordoblede feriefondens egenkapital. Det er altså en del af denne ekstraordinære tilvækst i formuen, der som et engangsbeløb foreslås brugt til flere praktikpladser for unge mennesker i Danmark.

Beløbet, som skal overføres, skal som tidligere nævnt ses i lyset af konjunkturerne og det faldende antal praktikpladser, hvorfor beløbet jo skal bruges som en del af finansieringen til oprettelsen af flere praktikpladser til unge, således at de unge som fremtidens arbejdskraft og lønmodtagere kan få mulighed for at tage og færdiggøre en uddannelse.

I forhold til den foreslåede reduktion i fondens formue til brug for medfinansiering af flere praktikpladser vil fonden fortsat have tilstrækkeligt med midler til at opfylde sit formål, og vi er i Venstre glade for, at det er lykkedes at samle en så bred opbakning her i Folketinget til en aftale om at hjælpe de unge, hvoraf Arbejdsmarkedets Feriefond ifølge forslaget og aftalen mellem partierne bag globaliseringspuljen vil skulle bidrage med i alt 450 mio. kr.

Jeg skal på den baggrund meddele, at vi i Venstre støtter det fremsatte lovforslag og ser frem til den videre udvalgsbehandling.

Kl. 14:25

**Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):**

Tak til ordføreren. Den næste er den socialdemokratiske ordfører, fru Lone Møller.

Kl. 14:25

Kl. 14:29

(Ordfører)

**Lone Møller (S):**

Da vores ordfører på området, fru Julie Rademacher, er forhindret i at være til stede i dag, skal jeg på hendes vegne meddele følgende:

Vi står midt i en finanskrisen, hvor vi risikerer at tabe en meget stor del af den unge generation på gulvet på grund af den høje arbejdsløshed. Alt for mange er allerede blevet arbejdsløse, og alt for mange har fået nej til en praktikplads. Mange unge kan ikke afslutte deres uddannelse, hvis ikke de sikres en praktikplads. Vi risikerer derfor, at alle dem, der netop nu står for at skulle ud på arbejdsmarkedet, slet ikke kan komme i beskæftigelse og heller ikke få afsluttet deres uddannelse. Derfor er vi nødt til at handle nu fra politisk hold.

I forbindelse med globaliseringsaftalen med regeringen har vi været med til at overføre penge fra Arbejdsmarkedets Feriefond til statskassen, og de penge skal finansiere flere praktikpladser til unge.

Der skal ikke herske nogen tvivl om, at Socialdemokraterne gerne havde set andre finansieringsmuligheder. Regeringen giver skattelettelser til de rige og deler milliarder ud til banker, og det er ikke vores kop te, at Arbejdsmarkedets Feriefonds penge skal tages til praktikpladser. Vi havde som sagt gerne fundet pengene et andet sted, men det var desværre ikke muligt at skabe et flertal for det. Så derfor støtter vi forslaget, selv om vi er skeptiske.

Vi står i en ekstraordinær situation, hvor vi er nødt til at tænke løsninger her og nu for at få sat gang i Danmark. Det er utrolig vigtigt for Socialdemokraterne at sikre så mange unge som muligt praktikpladser, og vi bliver nødt til at yde noget ekstra som samfund nu for at få praktikpladser i den situation, vi står i lige i øjeblikket.

Derfor står Socialdemokratiet ved forslaget. Vi støtter forslaget om en overførsel til statskassen på 450 mio. kr. fra Arbejdsmarkedets Feriefond for at sikre, at så mange som muligt får en praktikplads. Socialdemokratiet har bemærket, at fonden skal høres i forbindelse med, at beskæftigelsesministeren fastsætter nærmere regler om overførslen, og vi ser frem til den videre udvalgsbehandling.

Kl. 14:27

**Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):**

Tak til ordføreren. Den næste er Dansk Folkepartis ordfører, hr. Bent Bøgsted.

Kl. 14:28

(Ordfører)

**Bent Bøgsted (DF):**

Tak, hr. formand. Som det tidligere er sagt, er der en ekstraordinær situation, hvor vi skal skaffe praktikpladser. Det er så sket igennem forhandlinger i globaliseringskredsen. Der blev det så aftalt, at vi skulle finde nogle midler til at finansiere de her praktikpladser, og derfor blev taget 450 mio. kr. fra Feriefonden. De går så direkte til at finansiere praktikpladserne.

Dansk Folkeparti synes, at det er en fornuftig ordning at bruge pengene til at skaffe praktikpladser til de unge. Hvis ikke vi skaffer de her praktikpladser, står de i en situation, hvor de har problemer med at kunne færdiggøre deres uddannelse.

At i alt synes vi, at det er rigtig fornuftigt at bruge pengene til praktikpladser, og Dansk Folkeparti kan derfor stemme ja til forslaget.

Kl. 14:28

**Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):**

Der er et par korte bemærkninger, først fra hr. Per Clausen.

**Per Clausen (EL):**

Jeg vil bare spørge, om hr. Bent Bøgsted ikke kan bekræfte, at dem, der nu kommer til at finansiere det udmærkede formål med at skabe flere praktikpladser, ikke bliver arbejdsgiverne, hvad der vel var ret naturligt. Nej, det bliver økonomisk dårligt stillede familier med børn, for det er jo dem, som Feriefonden bruger sine penge på, og som man får mindre mulighed for at bruge penge på fremover, fordi Dansk Folkeparti hellere vil tage pengene fra økonomisk dårligt stillede familier end fra arbejdsgiverne, når der skal skabes praktikpladser.

Kl. 14:29

**Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):**

Så er det ordføreren.

Kl. 14:29

**Bent Bøgsted (DF):**

Allerførst vil jeg sige, at det dog egentlig er mærkværdigt, at hr. Per Clausen ikke vil benytte lejligheden til at stille det samme spørgsmål til Venstres og Socialdemokratiets ordførere, der også siger ja til at tage pengene fra Feriefonden.

De her penge går til noget fornuftigt, de skaffer praktikpladser til de unge, der også er fra dårligt stillede familier, i stedet for at de dårligt stillede familier har unge, der går hjemme og ikke kan få en praktikplads. Vi giver her mulighed for, at de nemmere kan få en praktikplads og få hjælp til at komme videre med en uddannelse. Det synes Dansk Folkeparti er meget fornuftigt.

Kl. 14:30

**Første næstformand (Mogens Lykketoft):**

Hr. Per Clausen.

Kl. 14:30

**Per Clausen (EL):**

Hr. Bent Bøgsted bør da være glad for, at jeg stiller spørgsmålet til Dansk Folkeparti. Det er udtryk for, at jeg har større forventninger til Dansk Folkeparti på det sociale område, end jeg har til fru Sophie Løhde fra Venstre. Det overrasker da ikke mig, at hun hellere vil have fattige familier til at betale for praktikpladser end arbejdsgiverne.

Socialdemokraterne var i den her sag repræsenteret ved en ikke-ordfører, og det respekterer jeg så, selv om jeg somme tider kludrer i det.

Men hr. Bent Bøgsted kan jo ikke komme uden om, at Dansk Folkeparti her har været med til at lave en aftale, som betyder, at flere praktikpladser skal betales af de fattige familier i stedet for at blive betalt af arbejdsgiverne, og hvad er forklaringen på det? Altså, jeg kan simpelt hen ikke forstå det. Det må da være helt oplagt, at det erhvervsliv, som skal nyde godt af den uddannede arbejdskraft, også er med til at finansiere den, i stedet for at man tager pengene i en kasse, hvor man ved at pengene ellers ville gå til at skabe gode feriebetingselser for fattige mennesker i det her land.

Kl. 14:31

**Første næstformand (Mogens Lykketoft):**

Ordføreren.

Kl. 14:31

**Bent Bøgsted (DF):**

Jeg vil sige til hr. Per Clausen, at jeg allerhelst så, at alle feriepenge kom ud til lønmodtagerne, uden at der var nogen, der røg i Feriefonden, det skal ikke være nogen hemmelighed. Men det er den ordning, som man har valgt at der skal være. Og de her midler går til at skaffe praktikpladser også til dårligt stillede unge, der ellers ville gå hjemme, fordi de ikke kan få en praktikplads, og måske ville have

ude blandt Enhedslistens støtter, der laver ballade i gaderne. I stedet for får de mulighed for at få en praktikplads her, og det er en god ting.

Kl. 14:31

**Første næstformand** (Mogens Lykketoft):

Så er det hr. Karsten Hønge for en kort bemærkning, værsgo. Vil den ikke sige noget? (*Mikrofonen svigter*).

Kl. 14:32

**Karsten Hønge** (SF):

[Lyddudfald] ... jo betaler til Arbejdsgivernes Elevrefusion. Har Dansk Folkeparti overvejet, om det var en finansieringsvej, i stedet for at man her tager fra almindelige lønmodtageres feriepenge?

Kl. 14:32

**Første næstformand** (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 14:32

**Bent Bøgsted** (DF):

Jeg tror, at der er blevet overvejet mange finansieringsmuligheder. Nu har jeg ikke på den måde skullet gå ind i de forskellige ordninger for at finde midlerne; det er det, regeringen har gjort, og derfor synes jeg, det var praktisk, hvis det spørgsmål havde været stillet til ministeren. Det kan være, at ministeren kan forklare, hvor mange overvejelser der har været om, hvor man kunne finde pengene.

Vi har fået serveret nogle muligheder for, hvor pengene kunne findes, og i forbindelse med Feriefonden ligger det jo helt på linje med, da man startede med at tage penge fra Feriefonden, hvor jeg kan huske at Socialdemokratiet tog penge, der direkte var øremærket til at gavne arbejdsmarkedet. Det er de også her, i stedet for at de havner et eller andet sted ude i periferien. Det kan godt være, at man kan sige, at de kunne gå til at forbedre mulighederne for dem, der skal på ferie, men der er stadig væk penge tilbage i Feriefonden til at løfte opgaven. Her går de til noget fornuftigt, der kan skaffe unge ud i arbejde.

Kl. 14:33

**Første næstformand** (Mogens Lykketoft):

Hr. Karsten Hønge.

Kl. 14:33

**Karsten Hønge** (SF):

Jeg synes, det er en lidt avanceret måde, hr. Bent Bøgsted argumenterer på. Det er, som om hvis man ikke tager de her penge fra Feriefonden, jamen så kommer der ikke praktikpladser. Var det ikke muligt, at Dansk Folkeparti kunne udvikle en politisk måde at tænke på, hvor man kunne gøre begge dele, sådan at man ikke behøver at tage fra de familier, især børnefamilier, som i dag nyder godt af Feriefondens midler, samtidig med at man lod arbejdsgiverne indbyrdes være med til at finansiere deres eget erhvervslivs overlevelse?

Man behøver vel ikke at sige, at hvis man ikke tager de her penge fra Feriefonden, kommer der ikke praktikpladser. Man kunne da sagtens gøre begge dele. Og hvorfor er det lige, at det især er lønmodtagernes familier, der skal betale for, at unge kan komme i lære? Hvor er det lige, at sammenhængen er i de to ting?

Kl. 14:34

**Første næstformand** (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 14:34

**Bent Bøgsted** (DF):

Jamen det sjove er jo, at de lønmodtagerfamilier, som hr. Karsten Hønge henviser til, typisk er nogle, der måske aldrig nogen sinde

ville få gavn af Feriefonden. Dem, der får gavn af Feriefonden, er kun dem, der tager på ferie på nogle af de ferieopholdssteder, som Feriefonden har. Alle andre lønmodtagere, der ikke lige benytter sig af de tilbud, som Feriefonden giver, får jo ikke gavn af de her penge, selv om de har været med til at finansiere dem.

Jeg er sikker på, at mange forældre, der måske har feriepenge til gode, men ikke får nogen, hellere end gerne vil være med til at sikre, at deres børn får en praktikplads, og jeg synes, det er et godt formål, pengene går til.

Kl. 14:35

**Første næstformand** (Mogens Lykketoft):

Så siger vi tak til ordføreren. Den næste er hr. Karsten Hønge som ordfører for SF.

Kl. 14:35

(Ordfører)

**Karsten Hønge** (SF):

Folketinget har jo tidligere i dag diskuteret, hvad man skal stille op med uromagere. Et af initiativerne er endda blev kaldt lømmelpakken. Jeg synes faktisk, at Folketingets flertal fortjener at blive ramt af den her lømmelpakke, for det er simpelt hen et udtryk for vanekriminalitet at blive ved med at stjæle lønmodtagernes penge fra Feriefonden. Sidste år blev det besluttet, at det årlige tyveri af renteindtægterne fra FerieKonto skulle sættes op til 200 mio. kr. pr. år. Det er penge, der blot suser ned i statskassen, og lønmodtagerne er på den her måde med til at finansiere skattelettelser til de højstlønnede. Var pengene i stedet for som tidligere gået til Feriefonden, ville de dog have været brugt til gode formål, især forbedrede feriemuligheder for børnefamilier.

Nu har vi så et forslag om, at staten i ét hug napper 450 mio. kr. fra Feriefonden. Det er simpelt hen tyveri ved højlys dag, men sådan opererer moderne landevejsrøvere åbenbart.

I stedet for de her løbende røverier fra Feriefonden burde der udarbejdes en langsigtet plan for fondens arbejde, hvor investeringer i feriemuligheder for lønmodtagere er det bærende. Formanden for fonden skriver faktisk i høringssvaret, at fondens økonomi i løbet af få år vil være så ringe, at det bliver svært at opfylde formålet, hvis staten fortsætter med at lænse den for penge. Formålet, som pengene jo nu bliver foreslået brugt til, altså flere praktikpladser, er jo glimrende, men værktøjet er forkert. Men det er da på høje tid, at der bliver gjort noget for de tusindvis af unge, som ikke kan finde en praktikplads. De unge, samfundet og erhvervslivet har brug for handling, for alle parter vil jo have godt af, at der uddannes flere faglærte, og det er jo helt urimeligt, at ungdommens muligheder for uddannelse skal være underlagt tilfældige udsving i de økonomiske konjunkturer.

SF har fremlagt en række forslag, der vil give ungdommen en reel uddannelsesgaranti, bl.a. at skolepraktik skal være et langsigtet, stabilt og integreret element i erhvervsuddannelserne. Vi foreslår også, at alle virksomheder, der ønsker at arbejde sammen med det offentlige, skal have mindst 20 pct. af medarbejderskaren under uddannelse. Vi synes faktisk også, det er en god idé med mere støtte til virksomheder, der tager deres uddannelsesansvar alvorligt.

Erhvervsuddannelserne har brug for robuste og langsigtede løsninger og ikke den her hoppen fra tue til tue i et febrilsk forsøg på at håndtere den aktuelle krise. I stedet for at suge penge fra Feriefonden, som jo har andre glimrende formål til glæde for lønmodtagerne, foreslår SF, at erhvervslivet selv skal påtage sig et større ansvar for sin egen overlevelse. Det vil derfor være rimeligt, at indbetalingerne til Arbejdsgivernes Elevrefusion sættes op, og at pengene, som så kommer ind der, til gengæld kommer tilbage til arbejdsgiverne i form af bonus og støtte.

Der er i dag ca. 20.000 godkendte virksomheder, som alligevel vælger ikke at have en elev. Der er masser af specialiserede firmaer,

som ikke mener at kunne uddanne elever, men som jo meget gerne vil bruge den faglærte arbejdskraft. Alle de her virksomheder vil sammen med de firmaer, som faktisk har elever, kunne bidrage gennem en forhøjet indbetaling til AER. Det er da ægte solidaritet. Så husker jeg faktisk også en tidligere statsminister, der i en bog argumenterede for, at mennesker, som sådan bliver afhængig af passiv støtte og passive tilskud og overførselsindkomster, risikerer at udvikle sådan en kedelig slavementaltitet, og det synes jeg da ikke vi skal tage et medansvar for. I den her situation siger SF noget for noget, virksomhederne skal bidrage, og så kan de bagefter få støtte og bonus.

Kl. 14:39

**Første næstformand** (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren. Den næste er hr. Helge Adam Møller som ordfører for De Konservative.

Kl. 14:39

(Ordfører)

**Helge Adam Møller** (KF):

Da mit partis ordfører, hr. Knud Kristensen, er forhindret i at være til stede, skal jeg om et øjeblik læse hans tale op. Jeg må hellere for dem, der ikke ved det, gøre opmærksom på, for det bærer talen præg af, at hr. Knud Kristensen har arbejdet i byggebranchen i rigtig mange år, og så kommer talen:

Selv om mange unge nok vil blive lidt kede af at blive sammenlignet med betonfundamenter, er der faktisk en vis sammenhæng. De danske unge er nemlig det fundament, som Danmark skal bygges på i fremtiden, og det er jo sådan med fundamenter, at det er vigtigt, at man får dem gjort stærke og robuste, for ellers tipper hele byggekonstruktionen.

Som Konservative er vi derfor meget tilfredse med, at beskæftigelsesministeren i dag fremlægger dette lovforslag om at overføre en del af Arbejdsmarkedets Feriefonds formue til statskassen, så vi kan forstærke indsatsen for at få flere praktikpladser til Danmarks unge. Det er vigtigt, at vi får udnyttet, at flere unge søger en uddannelse her under den økonomiske krise. Vi skal udnytte, at vi har så mange motiverede unge mennesker, som har lyst til at lære, og dem må vi under ingen omstændigheder tabe på gulvet, fordi der ikke er praktikpladser nok. Vi skal derfor styrke fundamentet for Danmark, og vi skal have styrket de unge, så de kan gå et liv i møde, som ikke indeholder ledighed, men tværtimod indeholder et spændende og interessant job.

Det skal vi for det første gøre, fordi vi ikke har råd til andet. Med færre danskere til at forsørge en øget andel af ældre vil vi i de kommende år have hårdt brug for, at de unge er veluddannede og parate til det danske arbejdsmarked. For det andet skal vi gøre det, fordi vi jo nok alle kan blive enige om, at det i fremtiden ikke bliver lettere at klare sig på det danske arbejdsmarked uden en uddannelse. Alle statistikker viser, at unge klarer sig bedre på arbejdsmarkedet, hvis de har en uddannelse, end hvis de ikke har nogen.

Derfor kan vi ikke være bekendt at se til, at ganske mange unge må stoppe deres uddannelse, fordi der ikke findes en praktikplads, og derfor støtter vi i Det Konservative Folkeparti helhjertet lovforslaget, så Danmarks fremtidige fundament kan bygges og blive endnu mere solidt end i dag.

Kl. 14:42

**Første næstformand** (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren. Den næste er fru Anne Marie Geisler Andersen som ordfører for De Radikale.

Kl. 14:42

(Ordfører)

**Anne Marie Geisler Andersen** (RV):

Da også vores ordfører er forhindret i at være til stede, vil jeg redegøre for Det Radikale Venstres holdning til dette lovforslag:

Lovforslaget udspringer af den nye aftale om udmøntning af globaliseringsaftalen, som vi som bekendt er en del af, og vi kan derfor støtte forslaget. Alt for mange unge savner en praktikplads, hvilket forhindrer dem i at færdiggøre den erhvervsuddannelse, som de har påbegyndt. For både S og R var det en afgørende prioritering i globaliseringsforhandlingerne, at der blev gjort en ekstraordinær indsats for at sikre praktikpladser, og at finansieringen heraf ikke skete med de midler, vi i forvejen havde afsat til at opfylde globaliseringspuljens formål.

Vi er derfor tilfredse med, at denne helt nødvendige indsats for at sikre flere unge en praktikplads, så de kan færdiggøre deres uddannelse, bl.a. finansieres som foreslået her. Det havde naturligvis været bedre, om arbejdsgiverne havde leveret det nødvendige antal pladser, men set i lyset af den økonomiske krise og deraf følgende mindre aktivitet, ikke mindst i de sektorer, hvor der mangler praktikpladser, må der tages ekstraordinære midler i brug.

Vi støtter som sagt forslaget.

Kl. 14:43

**Første næstformand** (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren. Den næste er hr. Per Clausen som ordfører for Enhedslisten.

Kl. 14:43

(Ordfører)

**Per Clausen** (EL):

Jeg synes, der er nogle ting, som er lidt besynderlige, her i Folketinget, for når man har nogle rigtig gode forslag, altså hvis der f.eks. skal gøres noget for mennesker, som er psykisk syge, så tager man penge fra satspuljen, sådan at kontanthjælpsmodtagere og pensionister og arbejdsløse skal betale for det. Os, der har en god indtægt, må ikke have lov til at betale til sådanne gode formål.

Når man så kommer med et tilsvarende rigtig, rigtig godt formål, nemlig spørgsmålet om at få etableret nogle flere praktikpladser, der jo af mange grunde er indlysende rigtigt, kan man ikke finde andre steder at tage pengene fra end fra Feriefonden, og så tænker man: Det er der nok ikke nogen der tænker over, for folk tænker, at det bare er sådan en fond, og der ligger pengene jo nok bare og skulper rundt. Men realiteten er jo, at man tager pengene fra økonomisk dårligt stillede familiers ferier. Det må alligevel, synes jeg, give anledning til lidt eftertænkning, når det eneste sted man kan finde pengene til et forslag, som har afgørende betydning for unge menneskers fremtid, som har afgørende betydning for erhvervslivets mulighed for at få arbejdskraft i fremtiden, er Feriefonden; man går ind og tager pengene i Feriefonden, som bl.a. er til økonomisk dårligt stillede familier, så de har mulighed for at holde ferie.

Det synes jeg er besynderligt, når man nu tænker på, at der jo også er et flertal i Folketinget, som godt kan finde penge til skattelettelser, ikke mindst til de rigeste, i en situation, hvor der er et kæmpestort underskud på statens finanser. Der er altså et eller andet, som jeg må indrømme jeg ikke forstår.

Pointen er, at Enhedslisten selvfølgelig med stor fornøjelse stemmer for den del af den her sag, der handler om at skaffe praktikpladser, men jeg må indrømme, at her er man altså blevet en anelse for smålig i finansieringen. For det første kan man jo stille spørgsmålet, om det overhovedet er lønmodtagernes feriepenge, der skal gå til at finansiere uddannelse i erhvervslivet. Et eller andet sted var det vel rimeligt, hvis det var erhvervslivet selv, der betalte. Og man har jo allerede et system, hvor alle erhvervsvirksomheder indbetaler penge,

og så får man en kompensation, hvis man har lærlinge, det vil sige, at man er med til at betale, og hvis man kun vil nyde og ikke yde, kommer man i hvert fald til at betale, så man betaler til de virksomheder, der påtager sig det ansvar. Den ordning kunne man vel have skærpet.

Hvis det er sådan, at det så ikke kan lade sig gøre på grund af krisen og alle mulige andre ting, der kan bekymre, ville Enhedslisten sådan set godt være med til at overveje, om der i en situation som den nuværende skulle findes statslig finansiering af ekstra praktikpladser. Men vi synes ærlig talt, at det ville være mest rimeligt, at man så tog pengene fra de mennesker, som har de bedste økonomiske forudsætninger for at betale, altså at man tog pengene over skattesystemet, som jo ikke er sådan helt perfekt og helt retfærdigt, men som dog alligevel har et udgangspunkt i, at dem, der tjener mest, skal betale mest i skat, i stedet for at tage pengene fra dem, som har mindst.

Hr. Bent Bøgsted undrede sig over, at jeg ikke havde stillet spørgsmål til Venstre og Socialdemokraterne. Og som jeg allerede dengang sagde: Det undrer mig ikke, at Venstre og De Konservative hellere ser praktikpladser finansieret af de fattigste i vores land end af erhvervslivet. Det undrer mig ikke. Hr. Bent Bøgsted har ret i, at det heller ikke burde undre mig, at Dansk Folkeparti har den holdning, men jeg tillader mig dog alligevel at tænke, at det kunne være, der var et godt argument for det. Og Socialdemokraternes argumenter for det fremgår jo af den tale, som den vikarierende ordfører læste op. Jeg vil bare sige, at den ikke overbeviste mig.

Kl. 14:47

**Første næstformand** (Mogens Lykketoft):  
Tak til ordføreren. Beskæftigelsesministeren.

Kl. 14:47

**Beskæftigelsesministeren** (Inger Støjberg):

Jeg vil gerne takke Folketinget for de kommentarer, som lovforslaget om overførsel af en del af Arbejdsmarkedets Feriefonds formue til statskassen har givet anledning til.

Som led i aftalen af 5. november 2009 om udmøntning af globaliseringspuljen imellem regeringen, Socialdemokratiet, Dansk Folkeparti og Det Radikale Venstre iværksættes en forstærket indsats for flere praktikpladser, som bl.a. finansieres via opsparede midler fra Arbejdsmarkedets Feriefond. I den forbindelse foreslås det, at Arbejdsmarkedets Feriefond overfører 450 mio. kr. til statskassen. Navnlig lægger jeg vægt på, at Arbejdsmarkedets Feriefond efter overførslen vil have tilstrækkeligt med midler tilbage til at opfylde sit hovedformål, som er ferieophold for lønmodtagere, herunder særlig ferieophold for mindrebemidlede og udsatte familier med børn.

Jeg er glad for den brede tilslutning, der trods alt har været her i Folketinget, og skulle der være yderligere spørgsmål, så svarer jeg naturligvis gerne på dem, også under udvalgsbehandlingen.

Kl. 14:48

**Første næstformand** (Mogens Lykketoft):  
Tak til ministeren.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Arbejdsmarkedsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

## **9) 1. behandling af lovforslag nr. L 73:**

### **Forslag til lov om forhøjelse af hædersgaver.**

Af beskæftigelsesministeren (Inger Støjberg).

(Fremsættelse 18.11.2009).

Kl. 14:49

## **Forhandling**

**Første næstformand** (Mogens Lykketoft):

Forhandlingen er åbnet. Hr. Erling Bonnesen som ordfører for Venstre.

Kl. 14:49

(Ordfører)

**Erling Bonnesen** (V):

Selv om besættelsestiden efterhånden ligger nogle generationer tilbage, er det vigtigt, at vi fastholder bevidstheden om, at vores frihed og selvstændighed ikke er en selvfølge. Derfor er det passende, at vi takker og belønner de mennesker, der dengang under vanskelige forhold og med stor risiko gjorde en indsats for at bevare vores frihed og selvstændighed. Hædersgaverne skal ses som en godtgørelse til bl.a. modstandsfolk og efterladte som en anerkendelse af deres uvurderlige indsats under besættelsen.

I Venstre håber vi derfor på bred tilslutning til dette forslag, som i øvrigt er på linje med tidligere reguleringer med henblik på at værdisikre beløbene.

Venstre kan støtte forslaget.

Kl. 14:50

**Første næstformand** (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren. Fru Lone Møller som socialdemokratisk ordfører.

Kl. 14:50

(Ordfører)

**Lone Møller** (S):

Forslaget forhøjer værdien af de hædersgaver, som vi tidligere her i Folketinget har fastsat til modstandsfolk og efterladte som tak for og anerkendelse af deres indsats under besættelsen. Hædersgaverne er som udgangspunkt blevet forhøjet hvert femte år i anledning af årsdage for Danmarks befrielse samt i anledning af den danske regerings brud med besættelsesmagten den 29. august 1943. Senest forhøjede et helt enigt Folketing i december 2004 beløbet med 2.000 kr. til 14.000 kr. årligt.

I 2010 kan vi fejre 65-års-jubilæet for Danmarks befrielse, og nu er tiden så kommet til at forhøje beløbene med yderligere 2.100 kr. til 16.100 kr. årligt til besættelsestidens modstandsfolk og efterladte. Ligeledes indeholder lovforslaget et forslag om en tilsvarende forhøjelse af hædersgaver til sårede og efterladte efter faldne fra 1943, hvor den danske regering brød med den tyske besættelsesmagt.

Socialdemokratiet støtter forslaget fuldt ud. Selv om krigen kan virke langt væk, er det vigtigt at mindes og ære de danskere, som kæmpede mod den tyske besættelsesmagt under krigen. Hædersgaven skal have en værdi, som netop er en hæder og en tak til de sjæle, der gav så meget for Danmarks frihed. Derfor er det vigtigt, at det er et enigt Folketing, der står bag støtten, og Socialdemokratiet støtter varmt forslaget.

Kl. 14:52

**Første næstformand** (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren. Hr. Bent Bøgsted som ordfører for Dansk Folkeparti.

(Ordfører)

**Bent Bøgsted (DF):**

Lovforslaget her er et led i aftalen om finansloven for 2010, og det går ud på at forhøje hædersgavebeløbet med 2.100 kr. i anledning af 65-års-dagen for Danmarks befrielse i 1945. Hædersgaven udbetales til personer, der under anden verdenskrig har været tjenstgørende i allieret skibsfart, har været deporteret til fængsler eller koncentrationslejre eller har sejlet med færøske fiskeskibe i krigsfarvand m.v. Ligeledes sker der en forhøjelse af hædersgaver til sårede og efterladte efter faldne den 29. august 1943, da Danmarks regering brød med krigsmagten.

Hædersgaven er en hædersbevisning til de danskere, der har gjort en stor indsats i modstandskampen mod besættelsesmagten, og de fortjener, at de bliver tilgodeset med en forhøjelse. De har kæmpet, de har ofret utrolig meget for Danmark, mange har givet deres eget liv i kampen for Danmark, og derfor skal vi altid sørge for at mindes dem, der gjorde en stor indsats, for at Danmark skulle være frit. Det gør vi med disse hædersgaver, og Dansk Folkeparti kan varmt støtte forslaget.

Kl. 14:52

**Første næstformand (Mogens Lykketoft):**

Tak til ordføreren. Hr. Eigil Andersen som ordfører for SF.

Kl. 14:53

(Ordfører)

**Eigil Andersen (SF):**

Selvfølgelig skal disse hædersgaver forhøjes. Der er som nævnt tale om en anerkendelse af den indsats, som ældre medborgere gjorde under og mod den tyske besættelse af Danmark, og som også har påført dem lidelser, f.eks. i form af ophold i koncentrationslejre. Beløbene er i virkeligheden meget, meget beskedne, og at man forhøjer dem hvert femte år er en tradition, som SF meget gerne støtter.

Kl. 14:54

**Første næstformand (Mogens Lykketoft):**

Tak til ordføreren. Hr. Helge Adam Møller som konservativ ordfører.

Kl. 14:54

(Ordfører)

**Helge Adam Møller (KF):**

Det er et godt forslag, det er et rigtigt forslag, og det er dejligt at se, at det er et, tror jeg, fuldstændig enigt Folketing, der tilslutter sig forslaget.

Et meget moderne udtryk i de senere år, og også et meget berettiget udtryk, er jo respekt. Man hører det normalt i forbindelse med de danske soldaters indsats rundt omkring i verden, specielt i Afghanistan, og det her drejer sig også om respekt – respekt for nogle mennesker, der godt nok for lang tid siden, som Venstres ordfører sagde, gjorde en fantastisk indsats. Men det er jo ikke længere siden, end at vi er en del – jeg kan se udenrigsministeren, og jeg kan se mig selv – som er født under besættelsen, og der er stadig væk medlemmer her i Folketinget, som er født før besættelsen, og for hvem det var en helt særlig epoke i danmarkshistorien.

De personer, hvis hædersgaver vi her forhøjer, var frihedskæmpere, modstandsfolk, og det var dem, der kom i koncentrationslejre. Men det var også, hvad der er nogle, der tit glemmer, de 5.000-6.000 danske søfolk, der straks og umiddelbart den 9. april, da tyskerne besatte Danmark, gik i allieret tjeneste, vendte deres skibe og sejlede til England eller til neutral havn i Amerika eller andre steder. Der var altså mange, der ydede en kæmpeindsats, dem er der stadig væk

nogle tilbage af, og derfor er det jo rigtigt, at de får den hædersgave, og at vi forøger den.

Der er nogle, der kan sige: Jamen 16.100 kr., er det så nok? Det er jo netop en hædersgave, og hæder kan ikke gøres op i penge. Man kan sige, at om vi så forhøjede den 10 eller 20 gange, var det jo ikke nok for den risiko og for den indsats, de unge mænd og kvinder ydede dengang. Et par hundrede af dem ligger begravet ude i Ryvangen, nemlig de, der blev henrettet af tyskerne og derfor ikke overlevede, men blev tortureret, dømt og siden skudt.

Det er et godt lovforslag, og jeg synes, det er vigtigt, at vi stadig væk mindes og tænker på dem, der ydede en kæmpeindsats dengang, og som fortjener respekt, ligesom andre unge danskere gør i dag.

Kl. 14:56

**Første næstformand (Mogens Lykketoft):**

Tak til ordføreren. Fru Anne Marie Geisler Andersen som radikal ordfører.

Kl. 14:56

(Ordfører)

**Anne Marie Geisler Andersen (RV):**

Da vores ordfører på dette område er forhindret i at være til stede, vil jeg redegøre for Det Radikale Venstres holdning til dette lovforslag:

Det Radikale Venstre kan støtte en forøgelse af hædersgavebeløbet i anledning af 65-års-dagen for Danmarks befrielse. De 3.000 personer, som modtager hædersgaver, udgør en helt særlig gruppe i det danske samfund, som fortjener en særlig påskønnelse og anerkendelse. Ingen pengebeløb kan naturligvis fjerne de ar på krop og sjæl, som sårede i allieret tjeneste eller deporterede har fået, på samme måde som det også er en ringe trøst for de efterladte. Men hædersgaverne tjener som en stadig erindring om, at der i forbindelse med anden verdenskrig var en gruppe danskere, som bragte særlig store ofre. Det er i det lys, at vi finder en forhøjelse af hædersgaven på sin plads, og derfor støtter vi forslaget.

Kl. 14:57

**Første næstformand (Mogens Lykketoft):**

Tak til ordføreren. Hr. Per Clausen som ordfører for Enhedslisten.

Kl. 14:57

(Ordfører)

**Per Clausen (EL):**

Efter Enhedslistens opfattelse burde det jo være sådan, at denne ydelse var pristalsreguleret, så den beholdt den værdi, den oprindelig havde. Sådan er det desværre ikke, men det skal jo ikke forhindre, at vi stemmer for den forbedring, der lægges op til her i dag, for selvfølgelig gør vi det.

Vi synes, det er fantastisk vigtigt at hædre de mennesker, der i en meget, meget udfordrende og vanskelig historisk epoke valgte at sætte livet ind for at forsvare Danmarks selvstændighed, men jo også for at forsvare demokrati og et begreb, der næsten ikke var opfundet dengang, nemlig menneskerettigheder, mod et truende diktatur. På den måde er de jo stadig væk et eksempel for os, der lever i vores tid, og det eneste, vi kan håbe på, er jo, at vi i en tilsvarende situation vil være i stand til at levere også vores indsats. Man kan jo roligt sige, at det daværende Folketing ikke var i stand til det, men det er jo givetvis blevet bedre efterfølgende; det må vi håbe.

Jeg synes virkelig, at det er en sag, jeg er fuldstændig enig i. Nu har jeg normalt ikke noget imod, at der skal være mindretal og flertal i Folketinget, men i denne sag er jeg helt enig i, at det er dejligt, at vi i enighed kan gennemføre denne forhøjelse af beløbet.

Kl. 14:59

**Første næstformand (Mogens Lykketoft):**

Tak til ordføreren. Beskæftigelsesministeren.

Kl. 14:59

**Beskæftigelsesministeren** (Inger Støjberg):

Jeg vil gerne takke Folketingets partier for de kommentarer, som lovforslaget om forhøjelse af hædersgaver har givet anledning til, og jeg kan til fulde tilslutte mig de kommentarer, der er kommet fra forskellige side.

Med forslaget følger vi op på den tradition, der har udviklet sig over en lang årrække, med at forhøje hædersgaverne i forbindelse med årsdagene for besættelsestiden. Hædersgaverne er hidtil blevet forhøjet cirka hvert femte år, og det synes jeg er en god og værdig tradition, som vi skal blive ved med. Det er en fin måde at markere Danmarks anerkendelse af de mennesker, der under besættelsen gjorde en særlig indsats for Danmark, og af de mennesker, for hvem besættelsestiden fik betydelige følger for deres fremtidige tilværelse.

Jeg vil gerne takke Folketinget for, at vi kan stå sammen om dette lovforslag, så vi kan sige en pæn og værdig tak.

Kl. 15:00

**Første næstformand** (Mogens Lykketoft):

Tak til ministeren.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Arbejdsmarkedsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

#### 10) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 59:

**Forslag til folketingsbeslutning om dansk militært bidrag til NATO's Operation Ocean Shield som led i den internationale indsats mod pirateri ud for Afrikas Horn.**

Af udenrigsministeren (Per Stig Møller).  
(Fremsættelse 19.11.2009).

Kl. 15:00

#### Forhandling

**Første næstformand** (Mogens Lykketoft):

Forhandlingen er åbnet. Hr. Søren Pind kommer løbende som ordfører for Venstre.

Kl. 15:01

(Ordfører)

**Søren Pind** (V):

I år 67 f.Kr. vedtog det romerske senat en lov, Lex Gabinia, der gav Pompeius den Store næsten frie hænder til at nedkæmpe pirater i Middelhavet, pirater, der dengang plagede imperiets korntransporter. Pompeius' indsats var massiv. 120.000 mand og i omegnen af 500 skibe blev udkommanderet, og så tidligt som 6 måneder senere var havet igen befriet for pirateriets svøbe.

Historien, siger man, har det med at gentage sig. Nok er piraterne ikke længere ude efter korn, og nok er Middelhavet i dag ikke plaget af pirater, men truslen mod den fri handel består. Om vi når at løse det lige så hurtigt og lige så effektivt som Pompeius er dog nok tvivlsomt. Vi bruger trods alt andre metoder nu til dags.

Havene er frie, og enhver har ret til at besejle dem. Det princip genfinder man allerede hos den hollandske jurist Hugo Grotius i bogen fra 1609, »Mare Liberum«, de frie have, og måske vigtigere i havretskonventionens regler om uskadelig passage.

Særlig som søfartsnation må princippet ligge Danmark på sinde, og vi må naturligvis gøre vort til at hævde både egen og andres ret til den uskadelige passage gennem internationalt farvand. Derfor kan Venstre støtte det foreliggende beslutningsforslag, der gør det muligt for Danmark at deltage i den fælles NATO-indsats, Operation Ocean Shield, der består af både direkte indgreb såvel som eskortering, afskrækkelse og regional kapacitetsopbygning. Desuden kan indsatsen i overensstemmelse med resolution 1816 og 1846 nu finde sted i Somalias territorialfarvand, og det vil utvivlsomt give nye muligheder for en effektiv bekæmpelse af problemet.

I forbindelse med Danmarks indsats på området er der tidligere opstået den situation, at de danske soldater har måttet løslade piraterne, fordi det åbenlyst ikke ville være holdbart at transportere dem til Danmark til retsforfølgning. Venstre har med stor tilfredshed noteret sig regeringens succes med at opnå en bilateral aftale med Kenya, der betyder, at vi kan overdrage pirater til retsforfølgelse ved de kenyanske domstole.

Generelt kan vi se, at indsatsen nytter. Antallet af gennemførte kapringer er faldet, og det er forståeligt nok de færreste pirater, der vil indlade sig i en kamp med et krigsskib. Også derfor er det vigtigt, at vi holder fast og ikke sætter de opnåede resultater over styr.

Kl. 15:03

**Første næstformand** (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren. Hr. John Dyrby Paulsen som socialdemokratisk ordfører.

Kl. 15:04

(Ordfører)

**John Dyrby Paulsen** (S):

Tak til hr. Søren Pind for denne historiske belæring. Det er jo altid spændende. Vi må jo så se, om vi skal træde i Pompeius' fodspor eller ej.

Vi kan vel alle sammen blive enige om, at indsatsen mod pirateri ud for Afrikas Horn er en prisværdig indsats; en indsats, der skal gøres noget ved. Jeg tror desværre også, at vi alle sammen kan blive enige om, at selv om vi har set en nedgang i antallet af overfald, er vi langt fra i en situation, hvor vi kan sige, at der ikke kommer flere overfald. Vi er langt fra i en situation, hvor vi kan sige, at pirateri er ved at være bekæmpet. Og det sker ikke, vil jeg sige til hr. Søren Pind, inden for de næste 6 måneder. Det var også det, som Venstres ordfører indikerede, og det er jeg enig i.

Det sker såmænd heller ikke med den indsats, som vi nu er i gang med at debattere, nemlig at vi fra slutningen af januar 2010 og indtil lige før sommer og så igen til efteråret sender et dansk skib og i øvrigt en dansk ledelsesstab ud og sætter dem i gang med at bekæmpe pirateri. Det får desværre heller ikke pirateriet til at ende.

Vi kan se, at piraterne opererer fra moderskibe længere og længere væk fra kysten, så selv om vi nu får mandat til at sejle nærmere Somalias kyst, er det ikke sikkert, at det er det, der er brug for lige nu. Man skal nok tværtimod være i stand til at sejle længere væk og observere længere væk fra kysten. Derfor er det også glædeligt, som der står i lovforslaget, at vi nu får mulighed for at sætte overvågningsfly ind i den her kamp. Det er godt.

Vi i Socialdemokratiet kan støtte dette lovforslag. Vi synes, at det er vigtigt at bekæmpe pirateri. At det så sker med et af Danmarks nye og flotte skibe og 180 personer, fortæller lidt om, at vi alle sammen synes, at det er vigtigt.

Det er også vigtigt, at vi nu har fået en aftale med Kenya, så eventuelt tilbageholdte pirater kan blive retsforfulgt i Kenya. Det var vi lidt lang tid om at få, men det skyldes jo, at vi har et forsvarsforbehold, der gør, at vi ikke kan være under den samme hat som nogle af de andre europæiske nationer, men har været nødt til at lave en selvstændig aftale med Kenya. Den er nu kommet på plads. Den kunne have været smukkere, men det er betydelig bedre end før.

Lad mig så benytte lejligheden til at sige, at det jo er lidt underligt, når vi snakker om forsvarsforbeholdet. Det er jo sådan, at Danmark i virkeligheden ikke kan deltage i den EU-indsats, der er på det her område, fordi vi har et forsvarsforbehold. Derfor er det lidt underligt at høre statsministeren sige, at vi gerne vil have det der forsvarsforbehold væk, men vi vil kun have det væk, hvis vi samtidig kan få euroforbeholdet væk, og derfor skal der ikke være nogen afstemning. Hvis vi havde fået den afstemning og i øvrigt havde fået et ja til at afskaffe forsvarsforbeholdet, kunne vi i en EU-indsats langt bedre være med til at bekæmpe pirateri. Det ville nok have været en god ting.

Men samlet set støtter Socialdemokratiet dette forslag.

Kl. 15:06

**Første næstformand** (Mogens Lykketoft):  
En kort bemærkning fra fru Pia Adelsteen

Kl. 15:06

**Pia Adelsteen** (DF):

Det, der fik mig til at rejse mig, var faktisk lige præcis det, at ordføreren nævner forsvarsforbeholdet. Jeg kunne godt tænke mig at vide, hvor meget tidligere EU fik en aftale med Kenya i forhold til Danmark. Det må ordføreren jo vide, når det er så problematisk, at vi har det her forsvarsforbehold.

Kl. 15:07

**Første næstformand** (Mogens Lykketoft):  
Ordføreren.

Kl. 15:07

**John Dyrby Paulsen** (S):

De to ting har ikke noget med hinanden at gøre i denne sag. Det er sådan, at det faktisk var englænderne, der fik det her aftalt med Kenya først, og så fulgte de andre lande trop, herunder England. Så de to ting kan ikke blandes sammen i den her sammenhæng.

Kl. 15:07

**Første næstformand** (Mogens Lykketoft):  
Fru Pia Adelsteen.

Kl. 15:07

**Pia Adelsteen** (DF):

Men så kan det vel heller ikke være forsvarsforbeholdet, der er et problem. Sådan som jeg ser det, er det jo rigtig godt, at vi har forsvarsforbeholdet, for det betyder, at Danmark lige præcis på det her område kan vælge at gå med i en aktion, som vi støtter. Vi ønsker at stoppe piraterne, vi kan støtte at gå ned og bekæmpe dem. Havde vi ikke haft forsvarsforbeholdet, havde vi også været med, men på andre præmisser, for så kunne vi ikke sige nej, hvis vi havde ønsket det modsatte.

Så her er det helt suverænt det danske Folketing, der bestemmer, hvad vi siger ja og nej til, og det synes jeg jo er godt. Så jeg forstår ikke, at man synes, at forsvarsforbeholdet er et problem i det her.

Kl. 15:08

## Forhandling

**Første næstformand** (Mogens Lykketoft):  
Ordføreren.

Kl. 15:08

**John Dyrby Paulsen** (S):

Det tror jeg må bero på en meget stor misforståelse fra spørgerens side. Altså, uanset om vi havde forsvarsforbeholdet eller ej, kunne vi vælge at deltage i den her NATO-ledede operation og havde måske

gjort det, eller vi kunne have deltaget i EU-operationen. Det er jo sådan, at man som land kan melde sig til de operationer eller melde fra. Det har intet som helst at gøre med, om man bliver tvunget ind i det her eller ej, intet som helst, så det må altså være en misforståelse fra Dansk Folkepartis side.

Kl. 15:08

**Første næstformand** (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren. Hr. Ib Poulsen som ordfører for Dansk Folkeparti.

Kl. 15:08

(Ordfører)

**Ib Poulsen** (DF):

Tak. Det er jo rigtig godt, at regeringen igen er kommet på banen i den her sag. Det skal ikke være nogen hemmelighed, at Dansk Folkeparti var utilfreds med, at man ikke ville forlænge Absalons ophold fra det tidspunkt, de tog hjem, den 1. april, og så indtil nu. Men vi hilser det velkommen, at man nu igen vil være med i indsatsen mod pirateri i to perioder her fra nytår, og så håber jeg, at regeringen den her gang vil holde fast i, at man fortsætter efter nytår 2010, indtil problemet er løst. Og det bliver nok ikke løst på 6 måneder, som hr. Søren Pind sagde.

Danmark er en af verdens største søfartsnationer, så selvfølgelig skal vi være til stede og bekæmpe pirateri. Og som den tidligere ordfører sagde, er det jo rigtig godt, at vi nu har fået en aftale med Kenya om at tage krigsfanger. Det hilser vi velkommen, og det er et godt initiativ, så vi bedre og mere effektivt kan jage piraterne.

Da Absalon skulle have været hjemme midt i januar i år, var det Dansk Folkeparti, der pressede på, for vi syntes ikke, det var rimeligt, at en så stor søfartsnation som Danmark trak sit bidrag tilbage, og det lykkedes da også at få overtalt regeringen til, at man fortsatte til den 1. april. Så det var fint nok, men vi havde som sagt gerne set, at man var fortsat ud over den 1. april, og indtil man igen var klar nu her.

Så er det jo rigtigt, som det er blevet sagt, at det her er godt eksempel på, at Danmark kan være med til de her operationer, og at vi selv kan bestemme, trods det at vi har et forbehold på det her område i forhold til EU.

Dansk Folkeparti kan støtte forslaget.

Kl. 15:10

**Første næstformand** (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren. Hr. Holger K. Nielsen som ordfører for SF.

Kl. 15:10

(Ordfører)

**Holger K. Nielsen** (SF):

Den indsats, vi diskuterer i dag, ligger jo i forlængelse af det, vi tidligere har vedtaget her i Folketinget om bekæmpelse af pirateri, Task Force 150 og Task Force 151. Det støttede vi, og derfor støtter vi også, at Danmark deltager i den her mission, som så bliver mere direkte under NATO's ledelse, Operation Ocean Shield.

Det er klart, at ligesom sidst, vi diskuterede de her ting, lægger vi også vægt på, at Danmark er en søfartsnation, og at vi har nogle maritime interesser, vi skal varetage. Det er meget naturligt, at vi vurderer vores militære operationer ude omkring i verden, i forhold til hvilke nationale interesser, vi har. Jeg mener bestemte, at vi, modsat andre steder i verden, har store interesser i forbindelse med hele det maritime, f.eks. at kunne beskytte den danske handelsflåde, og derfor er det naturligt, at vi lægger vægt på at kunne deltage i bekæmpelse af pirateri.

Det skal så også siges, at det jo ikke er gjort med det her. Jeg tror, de færreste har en forestilling om – formentlig heller ikke regeringen – at vi kan få løst pirateriproblemet gennem den maritime indsats, vi



gør hernede. Der er tale om meget komplekse problemstillinger nede omkring Somalia. Der er tale om en social og politisk udvikling i det område, som er dybt, dybt bekymrende; om næsten en hel generation, som er vokset op med, at det at bedrive pirateri er det, man skal leve af, og man får også af den grund mere og mere avancerede midler til at kunne foretage de her forbrydelser med. Det er derfor, det også er nødvendigt med overvågningsmateriel, så vi bliver bedre til at overvåge farvandene dernede; at vi bliver mere præcise i den indsats, vi skal gøre; og at vi kombinerer det med politiske løsninger i hele området omkring Afrikas Horn. Det er en meget, meget central del af det her.

Jeg synes også, vi skal være klar over, at vi skal være åbne over for kritiske diskussioner om den faktiske indsats. Der er f.eks. en debat, som forskerne har, om det kloger i at sejle i konvoj, som man jo i høj grad gør, og om der er andre måder, man måske kunne sejle på. Man skal i det hele taget være meget opmærksom på, hvad det er af erfaringer, man kan drage af den hidtidige indsats, og at vi så også er åbne over for at gøre det i den her forbindelse.

Det er klart, at det er en fordel, at man har fået den aftale med Kenya. Det var dybt, dybt problematisk, sidst man fik fanget nogle pirater og så ikke vidste, hvad man skulle gøre af dem, og det har selvfølgelig i høj grad undergravet tilliden til den her indsats, men det, at der kom en aftale om det, er ganske, ganske vigtigt.

Så alt i alt kan SF støtte det her beslutningsforslag.

Kl. 15:14

**Første næstformand** (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren. Hr. Helge Adam Møller som konservativ ordfører.

Kl. 15:14

(Ordfører)

**Helge Adam Møller** (KF):

Hvis jeg husker rigtigt, er der 193 medlemslande i FN, og Danmark er jo et af dem. Vi er i den mindste fjerdedel i forhold til vores indbyggertal med 5,2 millioner, men vi er faktisk mellem verdens fem største søfartsnationer. Vi er en kæmpe søfartsnation og større end mange af de europæiske lande, som har ti gange så mange indbyggere. Derfor er det selvfølgelig også helt godt og naturligt og rigtigt, at vi igen nu deltager med et dansk krigsskib til at gøre søsikkerheden større ud for Afrikas Horn og i havene deromkring.

Ikke alene deltager vi her med »Absalon« i det kommende år. »Absalon« er faktisk også leder af den store NATO-flådestyrke og får altså under sig skibe fra USA, England og adskillige andre lande, som bliver kommanderet og ledt af den danske stab om bord på »Absalon«, samtidig med at de jagter pirater.

Jeg tror såmænd, at både Tordenskjold og Niels Juel ville have været lidt stolte over, at flåden her i 2009 også kan klare den slags opgaver.

Det er jo ikke bare skibet dernede, der er også mange ud over søfolkene om bord. Der er mineryddere, der er militærpoliti, og der er, som der står i beslutningsforslaget, maritime specialstyrker, og det er altså søværnets frømandskorps, som jo er dem, der aktuelt går ud og border, når man får kig på nogle pirater. Det er dem, der sejler ud i gummibåde og går om bord og beslaglægger dem, eventuelt tager dem til fange, hvis det viser sig, at de er pirater.

Alt i alt er det et godt og rigtigt forslag.

Spændende er det jo også, synes jeg nok, at man i forbindelse med opgaven dernede arbejder sammen med ikke bare NATO-styrkerne, men med EU's flådestyrker og så med lande, vi ikke sådan normalt arbejder tæt sammen med, i hvert fald ikke rent militært. Det er bl.a. Indien, Rusland, Japan, Iran. Så der er mange skibe dernede.

Der er nok mange, der ikke rigtig kan forstå, hvorfor man i virkeligheden ikke kan eliminere de pirater hundrede procent, når der er

så mange skibe dernede fra så mange forskellige lande. Hr. John Dyrby Paulsen fra Socialdemokratiet og jeg selv var til stede i Edinburgh for 14 dage siden ved NATO's møde, og der var to admiraler, nemlig en NATO-admiral og en admiral, der repræsenterede EU, som havde ledt flådestyrkerne dernede. De gav et godt billede:

Hvis vi tog det samlede havområde dernede, som jo er mange, mange gange større end Europa, så ville det svare til, at man havde fem patruljebiler fra politiet til at køre rundt i hele Tyskland og Frankrig, hvis man lagde deres landområder sammen. Så langt var der mellem de enkelte skibe, fordi havområdet er så kolossalt stort. Gå op og kig på en globus, så forstår man, at selv 50-60 skibe med helikoptere ikke fylder så meget. Men konklusionen var for de to admiraler: Der er klart færre piratoperationer i dag, end der var for bare 1½ år siden. Så det er godt, at vi fortsat er med sammen med de øvrige.

Held og lykke til »Absalon«!

Kl. 15:17

**Første næstformand** (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren. Så er det hr. Niels Helveg Petersen som De Radikales ordfører.

Kl. 15:17

(Ordfører)

**Niels Helveg Petersen** (RV):

Det Radikale Venstre støtter med glæde dette forslag. Danmark yder ved at stille ABSALON til rådighed og lede indsatsen et værdifuldt bidrag til at bekæmpe pirateri.

I forlængelse af den tidligere ordveksling, der havde grundlag i et spørgsmål fra salen, vil jeg gerne understrege, at det jo altid er Folketinget, der træffer beslutning om at sende danske tropper udenlands. Hvad enten vi har et forsvarsforbehold i EU eller ej, er det altid Folketinget, der træffer den beslutning. Det er det jo også altid, når vi stiller styrker til rådighed for NATO. Det er ikke en NATO-beslutning at sende danske tropper i kamp, det er alene en beslutning for det danske Folketing, jævnfør den danske grundlov.

Jeg vil godt understrege, at det danske bidrag jo er undergivet folkeretten. FN's havretskonvention indeholder en række bestemmelser om flådefartøjers adgang til at bekæmpe pirateri. Den giver lov til og mulighed for at få flådefartøjer til at opbringe piratskibe eller skibe, som pirater har bemægtiget sig eller har kontrol over, og flådefartøjer må om fornødent være bemyndiget til at ødelægge skibe. Endvidere har de adgang til at inspicere skibe, og vi er derfor på folkeretlig meget fast grund, når vi stiller et dansk skib til rådighed for denne operation. Pengene til operationen holdes inden for forsvarets rammer.

Det Radikale Venstre støtter med glæde dette forslag.

Kl. 15:19

**Første næstformand** (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren. Udenrigsministeren.

Kl. 15:19

**Udenrigsministeren** (Per Stig Møller):

Jeg vil godt takke Folketinget for den brede tilslutning, der har været til forslaget om at sende et dansk militært bidrag til Afrikas Horn og tage ledelsen for NATO's flådestyrke i en periode. Jeg er ganske enig i alle de taler, der er blevet holdt. Vi er jo en af de fem største søfartsnationer, som hr. Helge Adam Møller sagde, og det er vigtigt, at den civile søfart kan finde sted uhindret, og det har jo været opgaven, således som hr. Søren Pind nævnte, at sikre det i de sidste 2.100 år.

Det danske søværn var også – jeg tror, det var i 1797 eller 1798 – i kamp ud for Libyen, hvor man simpelt hen bombarderede Libyen for at sikre, at landet holdt op med at lave pirateri, det, der altså den-

gang hed barbariet, ud for Libyen. Dernede havde vi en dansk admiral, som så også vandt, og det var en meget stor søsejr, som Danmark vandt dernede i Middelhavet.

Nu går vi så længere ned, nu går vi ned ved Afrikas Horn, hvor skibstrafikken bliver kraftigt generet af piraterne. Det er jo rigtigt, som det også er blevet nævnt, at NATO's og EU's flådestyrker gennem Atalanta jo har haft en vis succes, fordi antallet af vellykkede piratangreb er faldet. Man har også taget pirater, og der er jeg også glad for at der er den store tilslutning, som der har været her, til at vi kan fastholde aftalen med Kenya om, at vi kan aflevere piraterne der, så de får en regulær retsforfølgelse.

Vi tager så ledelsen i NATO, men det er fuldstændig rigtigt, som hr. Niels Helveg Petersen sagde, at det jo kun er Danmark, og Danmark alene, der afgør, om, hvornår og hvor dansk militær skal sættes ind. Det er der ikke andre end det danske Folketing, der afgør. Men NATO spiller en meget vigtig rolle i at afskrække piraterne og få stoppet pirateriet, for ellers skal den civile skibstrafik jo tage meget, meget store omveje. Og vi kan heller ikke have, at vores søfolk bliver opbragt af pirater og kan bruges i piraternes spil efter at have været taget til fange af dem i månedsvis.

Det må høre op, og det er der heldigvis mange nationer ud over NATO og EU – der er jo også nævnt Kina, Japan og Rusland og andre – som vil være med til. Så derfor er det også vigtigt, at vi fortsætter med yderligere indsatser, sådan som hr. Holger K. Nielsen var inde på. Det er vigtigt, at vi er klar over, at vi ikke bare kan lade det militære bidrag stå alene, for piraterne kommer et sted fra, nemlig fra folk inde på kysten, som har opdaget, at det er et godt levebrød. Det er det levebrød, der skal tages fra dem, men jo ikke således, at de så intet har at leve af.

Derfor er det vigtigt, at Somalia bliver stabiliseret, at vi bidrager til forsøget på at stabilisere Somalia, og at vi bidrager til en social, økonomisk og politisk udvikling i Somalia, som så betyder, at der ikke kommer nye pirater ud fra land, fordi de har noget bedre og noget sikrere at tage sig til. Derfor har regeringen jo også lavet en Somaliastrategi – jeg tror bl.a., at den skal drøftes i nævnet i morgen – og der er det jo vigtigt, at vi er klar over, at opgaven altså er mange-fold: Den er både til havs, og den er også til lands. Det er jeg enig i.

Så jeg er glad for opbakningen. Jeg er helt sikker på, at søværnet også er glad for den meget brede opbakning, der har været til opgaven. Tak.

Kl. 15:22

**Første næstformand** (Mogens Lykketoft):

Tak til udenrigsministeren.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Forsvarsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

# **11) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 60:**

## **Forslag til folketingsbeslutning om Danmarks godkendelse af konventionen om klyngeammunition undertegnet den 4. december 2008 i Oslo.**

Af udenrigsministeren (Per Stig Møller).

(Fremsættelse 19.11.2009).

Kl. 15:23

### **Forhandling**

**Første næstformand** (Mogens Lykketoft):

Forhandlingen er åbnet. Hr. Karsten Nonbo som ordfører for Venstre.

Kl. 15:23

(Ordfører)

**Karsten Nonbo** (V):

Det her beslutningsforslag går ud på at udfase klyngebomber. Det er jo en glædelig begivenhed, at det gør det. Vi har før haft en debat her i Folketingssalen om klyngeammunition, og vi har haft to forespørgselsdebatter. Den sidste, vi havde, var, så vidt jeg husker, i maj måned i år, hvor vi lavede et fælles forslag til vedtagelse og besluttede, at vi ville arbejde videre på at udfase de klyngebomber.

Derfor kommer der nu et beslutningsforslag fra ministeren, hvori der står, at vi udfaser klyngeammunition. Jeg har selv deltaget i en af de konferencer, der har været rundtom i Europa, og der har jo bl.a. været den i Oslo, så nu ligger der en konvention fra Oslo, og den er meget, meget detaljeret, med hensyn til hvordan vi udfaser klyngeammunition.

Sjældent har jeg set noget så detaljeret og velgennemført som den her konvention. Den indeholder bl.a. bestemmelser om opbevaring og om, hvordan destruktion skal foregå, om, hvordan man eventuelt kan få udsættelse, og om, hvordan man skal søge udsættelse. Man skal opgøre sit lager af klyngeammunition allerede nu, og skal faktisk opgive det med stelnummer for hvert eneste stykke våben, og man skal halvårligt indrapportere, hvordan det går, der skal holdes møder landene imellem, og der skal være sådan en gennemgangs-konference hvert femte år, hvis man ikke er færdig med at destruere disse klyngebomber.

Så det er alt i alt et minutiøst og godt forslag, som vi tiltræder fra Danmarks side, og det er der jo mange andre lande der også gør. Desværre er alle lande ikke med endnu, men selv det er der råd for i den konvention, hvori der står, hvordan man skal samarbejde med disse lande. Så vi tilslutter os det beslutningsforslag fra Venstres side og roser dem, der har udfærdiget det.

Kl. 15:25

**Første næstformand** (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren. Hr. John Dyrby Paulsen som socialdemokratisk ordfører.

Kl. 15:25

(Ordfører)

**John Dyrby Paulsen** (S):

Det er en meget, meget dyster baggrund, vi nu er i gang med at vedtage et beslutningsforslag på – ikke fordi der er noget galt med beslutningsforslaget, tværtimod, men baggrunden er dyster, nemlig ammunition, som mest af alt skader civile, ikke mindst børn, og som skader, efter at en eventuel krigshandling er afsluttet. Det siger sig selv, at det må vi alle sammen være interesseret i at få forbudt, så vi kan komme det uvæsen til livs.

Danmark er med nu. Med det her beslutningsforslag bliver det gjort fuldstændig entydigt og officielt, og det er entydigt godt. At vi

så ikke tog den direkte vej til konventionen, men skulle en tur omkring et forgæves forsøg i FN-regi på at få nogle af de store producentlande med, vil jeg så lade være. Det medvirkede måske til at få forsinket processen en anelse, men man skal være glad for det resultat, der trods alt ligger på bordet nu, og det er vi også.

I beslutningsforslaget hedder det, at det må anses for ønskeligt, at Danmark tiltræder konventionen. Det er lige før, at vi i den her sammenhæng må kalde det årets underdrivelse. For det er ikke bare ønskeligt, det er i sandhed noget, som vi skal presse på for, så det ikke bare bliver ved konventionen, men at den også bliver gennemført i praksis. For der er som sagt langt fra, at man har ideen, og til, at man egentlig kan få gennemført det, man gerne vil. Og det, vi gerne vil, er at få destrueret den her klyngeammuniton.

Derfor tror jeg, det er vigtigt, at Danmark presser på i den her sammenhæng for at få lavet nogle muligheder i praksis for at destruere ammunitionen på en billig og på en ordentlig måde, for det er det, der i sidste ende vil være med til at kunne føre den her konvention ud i livet. Og det mener jeg vi skal presse på for at få gennemført.

Vi støtter naturligvis varmt beslutningsforslaget.

Kl. 15:27

**Første næstformand** (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren. Hr. Ib Poulsen som ordfører for Dansk Folkeparti.

Kl. 15:27

(Ordfører)

**Ib Poulsen** (DF):

Med alle de varme anbefalinger bliver det snart hedt herinde.

Med vedtagelsen af B 60 bliver Danmark et af 93 lande, som godkender konventionen om klyngeammuniton. Dansk Folkeparti støtter regeringens holdning, nemlig at anvendelsen af klyngevåben bør standses, idet man udmærket kan sammenligne dem med landminer.

I Dansk Folkeparti anerkender vi den indsats, som regeringen har ydet for at få skabt en international modstand mod klyngevåben. Allerede i 2004 besluttede regeringen og Dansk Folkeparti, at Danmark skulle arbejde for et internationalt juridisk bindende forbud mod de farligste klyngevåben. 90 pct. af de lande, der besidder klyngevåben, tilslutter sig konventionen, men de sidder kun på 10 pct. af verdens beholdning af klyngevåben. De store lande er ikke med.

Derfor kan man godt sige, at det her lidt er symbolpolitik, et slag i bolledejen, men det er et dyrt slag i bolledejen, som også Socialdemokraternes ordfører var inde på. Det vil koste mindst 250 mio. kr. at destruere våbnene plus det, det koster at skulle anskaffe erstatningsvåben. Jeg regner med, at regeringen har fokus på prisen for at destruere klyngevåben. Kan det gøres billigere, eller er der mulighed for opbevaring eller noget andet? Det er der jo umiddelbart ikke ifølge konventionen.

Det kommer til at koste de hårdt plagede skatteydere omkring 1 mia. kr. for lidt symbolpolitik. Men vi er jo vant til at bruge 1 mia. kr. til symbolpolitik i ny og næ, uden at skatteyderne får noget for pengene. Her tænker jeg på det kommende klimatopmøde.

Dansk Folkeparti kan støtte forslaget.

Kl. 15:29

**Første næstformand** (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren. Fru Pernille Frahm som ordfører for SF.

Kl. 15:29

(Ordfører)

**Pernille Frahm** (SF):

Tak. Det, vi behandler i dag, er jo et vigtigt skridt i kampen mod de våben, som rammer i flæng, som dræber civile, og hvis virkninger rækker langt ud over den tid, en eventuel konflikt varer. Det er et

rigtig vigtigt skridt, og derfor er det også med stor glæde, at vi i dag kan støtte beslutningsforslaget fra regeringen – måske til udenrigsministerens store overraskelse.

Med det betyder ikke, at arbejdet er slut her, for dels er der et efterarbejde med at føre tankerne bag den her konvention ud i praksis og omsætte den til virkelighed, og dels mangler jo projektet med at sikre, at vi så ikke fortsætter med at investere i virksomheder, der fremstiller klyngevåben. Vi havde i foråret en debat herinde om et beslutningsforslag fra SF om at udarbejde en liste, der kunne være vejledende og rådgivende for danske virksomheder, for danske investeringsfonde og for danske pensionskasser, så de kunne følge den og på den måde leve op til deres sociale og øvrige ansvar over for de folk, der investerer i det, over for de folk, der har pensionsmidler stående, og over for omverdenen i det hele taget.

Men forslaget blev ikke vedtaget. Til gengæld lavede udvalget en beretning over forslaget, og ifølge den beretning var der faktisk et flertal i udvalget, der bakkede op om, at man skulle undersøge mulighederne for at lave sådan en liste, at man skulle undersøge, hvordan erfaringerne var. Hvad er det, der foregår i f.eks. Belgien, hvor man har lavet en liste, men tilsyneladende ikke har fået den til at virke endnu?

Selv om jeg er glad for, at vi laver det her beslutningsforslag, synes jeg godt, at vi kan holde ministerierne lidt til ilden, både Udenrigsministeriet og sådan set også hellere end gerne andre ministerier, i forhold til det her. Hvordan går det med de undersøgelser? Har ministeren noget nyt at bibringe os med hensyn til de undersøgelser? Ved man mere nu, end man gjorde før? Ministeriet burde jo tage den opgave på sig og være optaget af det, specielt fordi vi har set eksempler på, at pensionskasser, vi ikke ventede det fra, og som vi ikke drømte om kunne finde på at investere i f.eks. klyngebomber, alligevel er plumpet i og i stor skam har trukket deres investeringer tilbage.

Det viser for mig, at der faktisk er en vilje ikke bare i danske pensionskasser, men jeg tror faktisk også i meget store dele af det danske erhvervsliv, til at holde sig fri af den her type investeringer. Men der mangler ressourcer i de enkelte pensionskasser, i de enkelte virksomheder og i de enkelte investeringsfonde til at sikre sig, at man er på dydens rette vej, om jeg så må sige. Det var der, den liste i virkeligheden skulle være en hjælp, ikke en spændetrøje for erhvervslivet, ikke en spændetrøje for pensionskasserne, men en hjælp til dem, hvad jeg ved at nogle af dem meget gerne vil have. Derfor vil jeg gerne høre, hvordan det går med den.

Så vil jeg også gerne høre, om ministeren gør sig nogle overvejelser, for arbejdet er jo ikke slut med at forhindre udbredelse af våben, der har den type virkninger, som klyngevåben har. Der opstår hele tiden nye våbentyper. F.eks. ved vi, at der blev anvendt våbentyper i den israelsk-palæstinensiske konflikt omkring Gaza, som ikke er omfattet af nogen konventioner, fordi de er så nye, at de simpelt hen ikke er omfattet af dem endnu. Der kunne jeg godt tænke mig, at ministeren kunne sige noget om, hvilke tanker regeringen gør sig om at sikre, at man ikke, bare fordi man vrider på en lille knap og kalder sin våbentype noget andet, kan gå fri af de aftaler, ordentlige lande indgår med hinanden om, hvilke typer våben de agter at anvende.

Som sagt støtter SF forslaget.

Kl. 15:33

(Ordfører)

**Første næstformand** (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren. Hr. Helge Adam Møller som konservativ ordfører.

Kl. 15:33

Kl. 15:37

**Helge Adam Møller (KF):**

Da jeg hørte Dansk Folkepartis ordfører for 5 minutter siden, blev jeg helt betænkelig, inden konklusionen kom, for ordføreren kaldte forslaget for symbolpolitik og et slag i bolledejen, tror jeg det var. Jeg kan godt forstå bemærkningerne, også på baggrund af det, der var kommet frem tidligere, for som der også står i forslaget, er de fleste af de lande, der virkelig producerer det her, jo ikke med: Indien, Pakistan, Israel, Rusland, Kina, USA – nu tror jeg, at jeg har nævnt dem alle sammen. Det er vist 90 pct. af dem.

Men hvis man kigger lidt på forhistorien, synes jeg nu alligevel, at der er grund til optimisme, fordi forhistorien går helt tilbage til 1899, ikke lige med klyngeammunition, men det var første gang, man havde en stor konference i Haag nede i Holland og blev enige om, at man fremover ville forbyde våben, der forårsagede unødigt, menneskelig lidelse. Det første, man forbød dengang, var så dum-dum-kugler. Og til dem, der ikke har været soldat, kan jeg fortælle, at en dum-dum-kugle er et almindeligt projektil, ligesom man kender dem, men når det rammer et levende væsen, nærmest eksploderer det og forårsager altså nogle kolossalt store skader i stedet for bare at flyve gennem arme eller ben, hvilket kan være ubehageligt nok. Men det startede altså dengang, og de har faktisk ikke været anvendt, i hvert fald ikke i officielle krige, siden hen.

Lad mig minde om Genèvekonventionerne fra 1925 efter første verdenskrig, hvor der blev anvendt giftgas og rigtig mange soldater på Vestfronten døde eller fik skader for resten af livet af giftgas. Det forbød man så i 1925, og selv under hele anden verdenskrig blev det ikke anvendt en eneste gang. Første og eneste gang, det mig bekendt er anvendt i krigshandlinger, siden det blev forbudt for 80 år siden, var af Saddam Hussein, der brugte det imod sin egen befolkning, kurderne, og myrdede, man er lidt uenige, om det var 10.000 eller 60.000, men et eller andet antal derimellem, ved hjælp af giftgas.

Så jeg tror altså, at det virker. Det kan godt ske, at det ikke virker første dag, måske heller ikke anden dag eller tredje år, men et sted skal det starte. Derfor synes jeg, det er godt, og det er rigtigt, at Danmark er med i den lange række af lande, der siger, at det her er et våben, der forårsager unødigt, menneskelig lidelse – som også den socialdemokratiske ordfører fremhævede – for meget ofte helt uskylde civile, mænd, kvinder og børn. Derfor er det godt og rigtigt, og vi støtter det helhjertet.

Kl. 15:36

**Første næstformand (Mogens Lykketoft):**

Tak til ordføreren. Hr. Niels Helveg Petersen som radikal ordfører.

Kl. 15:36

(Ordfører)

**Niels Helveg Petersen (RV):**

Det Radikale Venstre støtter med meget stor glæde dette forslag, og jeg vil da gerne complimentere ministeren og hans embedsmænd for de almene bemærkninger til beslutningsforslaget, som giver en udmærket beskrivelse af arbejdet i tidens løb med at forbyde særlig inhumane våbentyper. Nu følger vi altså endnu en inhuman våbentyper til de forbudte, og det er en glædelig begivenhed og udtryk for en god udvikling.

Konventionen indeholder bestemmelser om et forbud for de kontraherende stater, som det hedder, mod at bruge, udvikle, fremstille, på anden måde erhverve, oplagre, opbevare eller overføre visse våbentyper, der defineres som klyngeammunition. Det er grundindholdet i de forpligtelser, Danmark hermed påtager sig. Vi har klyngebomber, som skal destrueres. Det er der redegjort for i beslutningsforslaget, og de penge, der skal bruges hertil, er det da en glæde at være med til at bevilge.

**Første næstformand (Mogens Lykketoft):**

Tak til ordføreren. Hr. Frank Aaen som ordfører for Enhedslisten.

Kl. 15:38

(Ordfører)

**Frank Aaen (EL):**

Tak. Vi er også meget tilfredse med, at vi er kommet hertil, hvor vi er, og at vi er et af de lande, der relativt tidligt ratificerer den her konvention. Det er alt sammen fint.

Der er en del anbefalinger i høringssvaret fra Røde Kors og Folkekirkens Nødhjælp, som jeg synes at vi skal arbejde for bliver gennemført. Jeg har set, at det er kommenteret af ministeren i høringsnotatet, men vi vil vende tilbage til i udvalgsarbejdet, hvordan vi kommer længere i den retning.

Altså, noget af det, jeg synes er helt afgørende vigtigt, er jo, at vi prøver at påvirke andre lande til at tage det samme skridt, som vi gør. Der synes jeg, at vi har et særligt ansvar – ikke fordi jeg vil hænge enkelte lande ud – for de lande, som vi betragter som vores allierede. Der tænker jeg selvfølgelig på USA, og der tænker jeg også på Israel, som jo på bestialsk vis brugte dem, sidst der var konflikt i forhold til Libanon, og virkelig fik spredt enormt mange bomber, som folk stadig væk dør af i området. Vi skal selvfølgelig også lægge pres på Rusland, og vi skal også lægge pres på Kina og de andre, men jeg synes, at vi har et særligt ansvar for at lægge pres på dem, der anses for at være vores venner, og som vi er i en eller anden form for alliance med.

Jeg synes også, vi skal tage fat i det der spørgsmål om investeringer i selskaber, der producerer klyngevåben, herunder pensionselskaber, og give dem en hjælp til at komme ud af den slags investeringer, ved at de simpelt hen er klar over, at her er noget, som man skal være opmærksom på. Og det synes jeg i særdeleshed ATP og LD, men også almindelige pensionselskaber – jo forvalter offentlige midler, enten i form af at de direkte ved lov har fået pengene puttet ned i de der fonde, eller ved at vi har en skattebezugstivelse, der gør, at cirka halvdelen af de penge, der ligger i almindelige pensionskasser, er udskudt skat, altså i virkeligheden vores alle sammens penge.

Så der synes vi også at vi har et særligt ansvar for at lægge pres på, for at de trækker alle former for investeringer i selskaber, der producerer klyngevåben, ud. Jeg synes, at man godt kan anlægge den betragtning, at det er vi faktisk forpligtet til at gøre, fordi vi ikke på nogen måde må hjælpe til, at andre producerer klyngevåben, og det skal vi altså heller ikke gøre finansielt.

Så er vi også enige i, at der skal afsættes midler til at hjælpe der, hvor der er ofre for klyngevåben, og hvor der stadig væk ligger klyngevåben. Det gør vi også i et vist omfang, men det kunne vi sikkert gøre endnu bedre.

Enhedslisten støtter selvfølgelig det her forslag.

Kl. 15:41

**Første næstformand (Mogens Lykketoft):**

Tak til ordføreren. Udenrigsministeren.

Kl. 15:41

**Udenrigsministeren (Per Stig Møller):**

Jeg vil også her takke for den brede støtte til beslutningsforslaget. Det bliver en hel vane med alle disse fulde tilslutninger til regeringens politik, men det gør jo ikke noget.

Det, vi har nu, med tilslutningen til en ratifikation af konventionen om klyngeammunition, er jo så kulminationen på en lang proces, hvor der fra alle sider er blevet udvist et stort engagement, fra Folketingets side og fra ngo'ernes side. Der kan derfor ikke være nogen

som helst tvivl om, at det er et spørgsmål, som ligger mange på sinde – og med god grund, for klynge våben brugt ulovligt, dvs. i strid med krigens love, er meget, meget alvorligt og kan skade almindelige civile mennesker, kvinder, mænd og børn, som vandrer på marker, som de troede var rensede, og pludselig ramler ind i klyngeammunition. Det er et meget væmmeligt våben, som kan skade, mange år efter at det er blevet smidt. Derfor er det vigtigt, at vi får elimineret dem, og derfor har vi været meget aktivt engageret i de internationale bestræbelser på at få fjernet de klynge våben, som volder disse uacceptable skadevirkninger.

Det er også derfor, at Danmark har deltaget aktivt i Osloprocessen, og fra dansk side tilsluttede vi os således allerede i februar 2002 Wellingtonerklæringen, som førte videre til aftalen i Dublin i 2008, hvor vi jo også var med. Vi har også sammen med 92 andre lande underskrevet – det var den 4. december 2008 – konventionen om klyngeammunition, som vi nu ratificerer.

Jeg hørte en lille smule kritik af, at vi var gået omvejen omkring FN. Jeg tror nu, at det var en meget vigtig omvej, for den kan jo føre os til det store mål. For som det er blevet sagt, er det jo sådan, at 90 pct. af al klyngeammunition ikke er omfattet af de her aftaler, fordi de store lande, som har disse 90 pct., ikke er med i aftalerne. Derfor er det jo ikke nogen omvej at gå omkring FN. Vi prøvede faktisk – det har vi også haft en debat om i Folketinget, som flere kan huske – at forklare, hvor vigtigt det var at komme ad FN-sporet. Vi var faktisk formand for arbejdsgruppen i 2008 – hvilket også viser vores stærke engagement i at få FN-sporet til at lykkes – i det arbejde, der har med særlig skadevoldende våben at gøre, som det hedder, CCW. Der kommer så også to møder i 2010, og det vil sige, at vi fortsat arbejder på, at de 90 pct. skal komme med, så mange af dem bliver inddraget i processen med den her konvention. Så derfor arbejder vi videre med det.

Om investeringerne vil jeg sige, at det jo også er et væsentligt spørgsmål. Og det er fuldstændig rigtigt, som hr. Frank Aaen påpegede, at der står i konventionen, at man ikke må hjælpe til produktion af klyngeammunition. Det, der skal undersøges, er så, hvor vidt det begreb går, og der har Forsvarsudvalget jo meget klogt drøftet det, som fru Pernille Frahm sagde, og man har i beretningen, med støtte fra regeringspartierne, opfordret økonomi- og erhvervsministeren til at undersøge en række forhold omkring investeringer.

Det er rigtigt, at en af de ting, der skal undersøges, er årsagen til, at Belgien, der jo i princippet indførte et investeringsforbud i 2007, ikke har udarbejdet en liste over virksomheder, som det er forbudt at investere i. Den er ikke lavet. Hvorfor er den ikke det?

Det andet er, i hvilken udstrækning det vil være frihandelsmæssigt medholdeligt at sætte virksomheder på en liste over virksomheder, som det vil være forbudt at investere i. Krænker vi WTO's regler?

Det tredje er jo altså, at Økonomi- og Erhvervsministeriet også skal se på andre problemer forbundet med udarbejdelsen af en liste over virksomheder, som forbuddet skulle gælde for. Vi lever jo i et retssamfund, og derfor skal vi vide, hvad vi gør, og vi skal også vide, om det er i overensstemmelse med vores øvrige lovgivning, med hensyn til strafferet og investeringsforbud og forbudspolitik. Det var en beretning, som man jo ikke kan sige at vi har hvilet længe på – vil jeg sige til fru Pernille Frahm – for jeg tror, den blev afgivet den 10. oktober, så det er jo ikke ret lang tid siden. Så regeringen har jo ikke haft mulighed for virkelig at få vendt alle disse ting og bl.a. få et svar fra Belgien og få undersøgt det, før vi kan vende tilbage til Folketinget. Men det er altså i god gænge i Forsvarsudvalget og i Økonomi- og Erhvervsministeriet.

Det var de bemærkninger, jeg skulle komme med i anledning af den tilslutning, som jeg er glad for.

KI. 15:45

**Første næstformand** (Mogens Lykketoft):

Der er en kort bemærkning fra fru Pernille Frahm.

KI. 15:45

**Pernille Frahm** (SF):

Ja, det er jo rigtigt, at beretningen blev afgivet 10. oktober, men debatten var jo helt tilbage i maj måned. Jeg tænkte bare på, om ministeren ved, om der sker noget, eller skal vi begynde at stille spørgsmål hernede i salen for at få gang i processen. Andre gange har jeg jo oplevet, at regeringen virkelig godt kan få noget hurtigt klappet af, hvis den gerne vil agere. Så sker der noget eller hvad?

KI. 15:45

**Første næstformand** (Mogens Lykketoft):

Ministeren.

KI. 15:45

**Udenrigsministeren** (Per Stig Møller):

Nu er det jo aldrig en trussel at stille spørgsmål til regeringen. Regeringen elsker at komme i Folketingssalen og besvare spørgsmål, for så kan man virkelig få forklaret regeringens politik, og hvad vi gør. Så spørgsmål er aldrig en trussel, det er en fornøjelse. Det er jo også vigtigt i forbindelse med den almindelige oplysningsvirksomhed. Det er vi kun glade for, så stil dem bare.

Men altså, når en beretning er afgivet 10. oktober, har jeg faktisk ikke mere konkret at tilføje, end at det er de tre emner, som jeg har nævnt her, som skal undersøges. Jeg er ikke økonomi- og erhvervsminister, men jeg er helt sikker på, at Økonomi- og Erhvervsministeriet gør det og vender tilbage, når man f.eks. har fyldestgørende svar på problemerne. De problemer, der er blevet rejst, og som skal undersøges, er jo ikke små.

KI. 15:46

**Første næstformand** (Mogens Lykketoft):

Fru Pernille Frahm.

KI. 15:46

**Pernille Frahm** (SF):

Det er jo lykkedes andre at komme en lille smule videre i forhold til det her, end Danmark er, og derfor kan det jo ikke være fuldstændig uoverstigelige problemer, vi står over for.

Jeg kunne godt tænke mig, at ministeren bare kunne give sådan en gnist af et tilsagn om og opbakning til, at ministeren også synes, at det her er vigtigt, og at han måske vil tage det op med sin kollega og partifælle, så vi kan få lidt gang i det.

Ellers vil jeg da sige, at det er en gensidig glæde at stille spørgsmål til regeringen, specielt når der bliver svaret på dem. Og det vil vi jo så gøre, hvis ikke regeringen selv viser lidt initiativ i forhold til det her.

KI. 15:47

**Første næstformand** (Mogens Lykketoft):

Ministeren.

KI. 15:47

**Udenrigsministeren** (Per Stig Møller):

Jeg følger mig stadig væk ikke truet, men opmuntret. Det er klart, at regeringen er ved at undersøge disse ting, for vi ønsker klyngeammunition væk. Det er jo ikke noget, vi prøver at krybe udenom ved selv at lave de undersøgelser, men et udvalg, Forsvarsudvalget, et seriøst udvalg i Folketinget – alle udvalg er seriøse – har jo lavet den beretning, hvor man ønsker en speciel redegørelse for de forhold.

Jeg mener ikke, at nogle lande er kommet længere. Fru Pernille Frahm sagde, at nogle lande var kommet længere. Nej, Belgien er jo

ikke kommet længere, for det er jo ikke ret meget, når der ikke er nogen liste. Og det vil sige: Er den liste så WTO-medholdelig? Det er jo så det problem, som Belgien er løbet ind i.

Derfor må det ikke opfattes, som om vi ikke vil lave arbejdet. Vi vil meget gerne lave arbejdet, vi vil også have destrueret det, der skal destrueres, og vi vil opfylde konventionen – også det, som hr. Frank Aaen pegede på, altså begrebet hjælp skal virkelig anvendes. Så der er ikke tale om, jeg står her og snakker udenom, men Forsvarsudvalget har stillet et beretningsforslag til økonomi- og erhvervsministeren, og her diskuterer vi altså ratifikationen, og det er det, det drejer sig om i dag.

Kl. 15:48

**Første næstformand** (Mogens Lykketoft):

Tak til ministeren.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Forsvarsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det sidste punkt på dagsordenen er:

## **12) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 30:**

### **Forslag til folketingsbeslutning om afholdelse af vejledende folkeafstemning i forbindelse med fremtidige udvidelser af EU.**

Af Pia Adelsteen (DF) m.fl.

(Fremsættelse 29.10.2009).

Kl. 15:48

## **Forhandling**

**Første næstformand** (Mogens Lykketoft):

Forhandlingen er åbnet. Udenrigsministeren.

Kl. 15:48

**Udenrigsministeren** (Per Stig Møller):

Det er nok ikke nogen overraskelse, når jeg siger, at regeringen ikke kan støtte beslutningsforslaget om vejledende folkeafstemninger i forbindelse med fremtidige EU-udvidelser. Vi fører en ansvarlig og konsekvent politik i forhold til EU's udvidelsesproces. Den danske politik for den fortsatte udvidelse er allerede fastlagt i regeringsgrundlaget fra november 2007, hvor vi skriver:

»EU's udvidelsesproces har skabt frihed, demokrati og økonomisk udvikling i de nye EU-lande. Perspektivet om medlemskab vil også i fremtiden være et vigtigt element i EU's politik.

Regeringen lægger vægt på en konsekvent og ansvarlig linje i udvidelsespolitikken med fokus på hvert enkelt kandidatlands opfyldelse af Københavnskriterierne, ligesom EU også selv skal være parat til at optage nye lande.

Udvidelsesprocessen med Tyrkiet fortsætter inden for den aftalte ramme. EU skal fortsat påtage sig sit ansvar over for landene på Balkan. Perspektivet om EU-medlemskab skal være troværdigt selvom medlemskab først kan komme på tale på længere sigt.«

Danmark har haft stor indflydelse på de afgørende beslutninger i udvidelsesprocessen. Under det danske formandskab i 1993 fastlagde EU det, der hedder Københavnskriterierne, som skal være opfyldt, før et kandidatland kan blive medlem af EU. Kriterierne omfatter stramme krav om demokrati, retssamfund, respekt for menne-

skerettighederne og beskyttelse af mindretal samt krav om velfungerende markedsøkonomier og evne til at påtage sig forpligtelserne ved et EU-medlemskab.

Danmark lægger vægt på, at optagelsesforhandlingerne med kandidatlandene er en åben proces, hvis resultat ikke er givet på forhånd, og hvor der også skal tages hensyn til EU's egen evne til at optage nye medlemmer. Det er kandidatlandets egne fremskridt og opfyldelsen af EU's kriterier, der bestemmer hastigheden i processen for dette land, men derefter kommer så, om EU føler, at det er i stand til at optage det.

Siden udvidelsen med Bulgarien og Rumænien har grundlaget for EU's optagelsesforhandlinger med kandidatlandene været, at der har været det, der hedder en opstrammet forhandlingsramme, hvor forhandlingerne er en åben proces, og resultatet ikke er givet på forhånd, som jeg nævnte. Den opstrammede forhandlingsramme giver mulighed for at opstille målepunkter for åbning og lukning af de enkelte kapitler i EU's Acquis. Der er derfor ingen tvivl om, at EU har klare rammer for udvidelsesprocessen. Et kandidatland bliver kun medlem af EU, hvis landet opfylder alle EU's krav og kriterier, og hvis EU er klar, som jeg sagde.

Der er stadig mange udfordringer i flere af de nye kandidatlande, men udvidelsesprocessen og udsigten til medlemskab af EU har allerede fået landene til at gennemgå en imponerende udvikling i løbet af relativt få år.

Danmark har en strategisk interesse i, at vores naboer udvikler sig i europæisk retning og deler vores europæiske værdier, for det er nu engang den bedste garanti for fortsat fred og stabilitet i Europa.

Vi kan også konstatere, hvordan det, at vi fik otte baltiske og østeuropæiske lande ind i 2004 efter vedtagelsen i København i 2002 har betydet et kolossalt økonomisk løft for disse lande, men sandelig også for os, for vi eksporterer nu til nogle, der tidligere ikke var i stand til at købe vores varer. Så det er altså en proces, begge parter har glæde af, samtidig med at det har stabiliseret landene og dermed også udviklingen i Europa.

Nu foreslår Dansk Folkeparti så med dette beslutningsforslag, at der afholdes en vejledende folkeafstemning forud for enhver fremtidig udvidelse af EU. Dansk Folkeparti har tidligere stillet et lignende forslag, B 17, i 2004, som pålagde regeringen at afholde en vejledende folkeafstemning om Danmarks holdning til Tyrkiets ønske om EU-medlemskab. Dette beslutningsforslag blev forkastet af et meget bredt flertal i Folketinget. Dansk Folkeparti har desuden stillet flere samrådspørgsmål om det samme emne i 2006, 2007 og 2008.

Om end et flertal i Folketinget kan beslutte at afholde en vejledende folkeafstemning, som vejrer stemningen i befolkningen, men som ikke har bindende virkning, er der generelt ikke tradition for vejledende folkeafstemninger i Danmark. Ifølge grundloven er der kun ganske få situationer, hvor der skal afholdes folkeafstemninger, herunder i forbindelse med suverænitetsafgivelse i henhold til grundlovens § 20. Vejledende folkeafstemninger er kun undtagelsesvis benyttet i Danmark, senest i forbindelse med EF-pakken i 1986, og situationen var dengang meget speciel.

Så vil jeg også minde Dansk Folkeparti om noget, de jo selvfølgelig ved, men i den her forbindelse er det vigtigt at minde om det igen, nemlig at vi jo har et repræsentativt demokrati i Danmark, og her er det altså de folkevalgte politikere, der bør afspejle befolkningens holdning ved valgene. Og udvidelsesprocessen i EU kan også sagtens være et emne i valgene, så vælgerne ved jo, om deres parti går ind for en udvidelse, eller om det ikke går ind for en udvidelse, og man står til ansvar over for sine vælgere.

Der mener jeg, at hvis vi begynder at fjerne det ene, det andet, det tredje og det fjerde fra det repræsentative demokrati, må man spørge: Hvad er der så egentlig tilbage? Så derfor vil jeg fastholde, at det er regeringens holdning, at vi ikke skal imødekomme Dansk Folkepartis forslag om at afholde vejledende folkeafstemninger i for-

bindelse med enhver fremtidig udvidelse af EU. Det giver ikke mening at afholde en folkeafstemning i forbindelse med enhver udvidelse, for EU har som sagt allerede klare regler og kriterier for, hvor når et kandidatland kan blive medlem.

Den opstrammede forhandlingsramme er vores garanti for en stram og forsvarlig udvidelsesproces. Desuden skal optagelse af et nyt medlemsland under alle omstændigheder ratificeres af parlamentet i alle EU-medlemslandene. Det vil sige, at Dansk Folkeparti ikke kommer ud for at vågne en morgen og pludselig opdage, at et nyt land er kommet med i EU, for det skal jo igennem folkestyret, det skal igennem Folketinget, parlamentet. Og det skal det i 27 lande.

Nu fører vi optagelsesforhandlinger med kandidatlandene Kroatien og Tyrkiet. Kroatien er nået langt i sine optagelsesforhandlinger, mens forhandlingerne med Tyrkiet går langsomt som følge af den langsomme reformproces i landet og også som følge af konflikten om Cypern. Den tidligere jugoslaviske republik Makedonien opnåede kandidatlandstatus i 2005, men har endnu ikke indledt forhandlinger. Island, som jeg er helt sikker på at Dansk Folkeparti da meget gerne ser i EU, Albanien og Montenegro har inden for det seneste år indgivet medlemskabsansøgninger. Island er i forvejen tæt knyttet til EU gennem EØS- og Schengensamarbejdet, derfor har Island allerede tilpasset en stor del af sin lovgivning til *Acquis*'et, og jeg håber da at se Island som medlem så hurtigt som muligt.

EU's udvidelsesforhandlinger med kandidatlandene er en stram og forsvarlig proces, som jeg derfor mener at vi trykt kan have tillid til. Og det vil jo så under alle omstændigheder vende tilbage til Folketinget, hvor man så kan vurdere, om der er grund til tilliden. Man bliver nemlig ikke medlem af EU, før man opfylder alle EU's krav og kriterier, og før alle EU's medlemslande er enige om optagelsen.

Kl. 15:55

#### Formanden:

Tak til udenrigsministeren. Der er ingen, der har bedt om korte bemærkninger, så vi går over til ordførerrækken, og den første ordfører er hr. Michael Aastrup Jensen fra Venstre.

Kl. 15:55

(Ordfører)

#### Michael Aastrup Jensen (V):

Jeg må sige, at jeg oplever lidt af et *deja-vu*, når jeg igen står her for at debattere endnu et EU-skeptisk forslag fra Dansk Folkeparti. Fornemmelsen af *deja-vu* bliver ikke mindre intens af, at jeg tidligere, f.eks. i forbindelse med Dansk Folkepartis forslag om, at vi skulle have en vejledende folkeafstemning om Lissabontraktaten, har givet udtryk for præcis den samme holdning, som jeg vil fremføre her i dag.

I Danmark er der jo ikke tradition for at afholde vejledende folkeafstemninger, da vi har et repræsentativt demokrati, hvor Folketinget – altså denne forsamling – varetager borgernes interesser, altså en fuldt demokratisk løsning, som har fungeret i rigtig lang tid. Derfor skal vi bestemt heller ikke have indført vejledende folkeafstemninger i forbindelse med fremtidige udvidelser af EU.

Der er absolut intet belæg for, at vi skal afholde vejledende folkeafstemninger og mobilisere befolkningen gang på gang på landsplan i forbindelse med enhver udvidelse, ikke mindst set i lyset af at EU jo allerede har en fuldt ud legitim, demokratisk og ikke mindst troværdig optagelsesprocedure. Kandidatlandene skal jo trods alt imødekomme en lang række internationale godkendte, objektive kriterier, førend kandidatur til medlemskab af unionen, for slet ikke at tale om et reelt medlemskab, overhovedet kan komme på tale. Vi kan altså trykt stole på den fair og ansvarlige optagelsesproces, der findes i EU i dag.

Man kunne jo også vende det hele om og spørge Dansk Folkeparti, hvorfor det kun er EU, det skal gælde for. Hvorfor ikke NATO,

Europarådet, OSCE eller et hav af de mange andre internationale organisationer, vi er medlem af? Nej, alle kan jo selvfølgelig se, at hvis vi skulle starte denne nye praksis op, ville det meget hurtigt blive totalt uoverskueligt.

Derfor kan Venstre altså ikke støtte Dansk Folkepartis beslutningsforslag om at indføre vejledende folkeafstemninger i forbindelse med EU-udvidelser.

Kl. 15:57

#### Formanden:

Tak til hr. Michael Aastrup Jensen. Der er ingen ønsker om korte bemærkninger, og så er det hr. Kim Mortensen som ordfører for Socialdemokratiet.

Kl. 15:57

(Ordfører)

#### Kim Mortensen (S):

Man kan sige, at det jo er et kuriosum, at netop dagen efter at regeringen har haft travlt med at løbe fra sit løfte om at ville gennemføre en folkeafstemning, nemlig den om det danske forbehold, kommer der her et forslag fra Dansk Folkeparti om at gennemføre en folkeafstemning, godt nok en helt anden type folkeafstemning om et helt andet tema, nemlig en vejledende folkeafstemning, hvis man skal optage nye lande i EU. Det vil sige, at når der nu er tale om et land, som er et ansøgerland, der har været stillet over for en række krav om genopbygning af demokratiet, om at genopbygge en retsstat, om menneskerettigheder, mindretalsbeskyttelse og en stabil økonomi, og som efter måske mange år har gennemgået en tilfredsstillende proces, og som i realiteten er klar til at blive optaget i Det Europæiske Fællesskab, i EU, ja, så skal Dansk Folkeparti være sådan en slags dansk overdommer og efter en vejledende folkeafstemning sige: Nej, det kan I ikke alligevel.

Jeg havde nær sagt: Hvorfor er det, at EU's regeringsledere skulle bruge tid på at forhandle og opstille en række kriterier til de her lande og være med til at skubbe på en demokratisk udvikling i de her lande, hvis det er sådan, at et enkelt land – i det her tilfælde Danmark, men det kunne også have været et andet land – så efterfølgende skal lade sig lede af folkestemningen i det pågældende land, og at svaret så er nej?

Det fremgår jo ikke helt, hvorfor Dansk Folkeparti ikke vil have nye lande med i EU. Og dog: Alle ansøgerlandene er korrupte, nej, de er ikke bare korrupte, de er dybt korrupte. Det er lige før, jeg får sådan et *deja-vu*, som Venstres ordfører også havde, altså, at det her beslutningsforslag kunne have været skrevet af et forhenværende medlem af Folketinget.

Men i bund og grund handler det jo ikke om det. Det handler jo slet ikke om, som udenrigsministeren sagde i sit indlæg, et antal ansøgerlande, det handler om Dansk Folkepartis forhold til optagelse af Tyrkiet som medlem af EU. Det er i bund og grund, når det er skåret ind til benet, det, som Dansk Folkeparti prøver at rejse en debat om en gang til – nu i kraft af det her beslutningsforslag, men der har tidligere været både forespørgsler og beslutningsforslag om det.

Det er der ikke noget nyt i, og der er heller ikke noget nyt i, at et flertal af partier i Folketinget er enige om – jeg tror, at stort set alle lande i EU er enige om det – at spørgsmålet om Tyrkiet er et spørgsmål, der bliver taget op om meget lang tid, når Tyrkiet har gennemgået den proces, som er nødvendig for at blive medlem af EU. Så derfor er det her jo i bund og grund et helt overflødigt beslutningsforslag, som Dansk Folkeparti har fremsat, og som Dansk Folkeparti så har fundet en række andre argumenter for, nemlig det, at alle lande ikke bare er korrupte, men er dybt korrupte.

Det forslag, der ligger her, er jo ikke bare et forslag, det er et forslag, som vil underminere de kriterier, der allerede er lagt. Altså, når nu landene i enighed har besluttet sig for nogle kriterier for, hvad det er, der skal til for for det første at blive optaget som ansøgerland og

for det andet at blive optaget som medlem af EU, ja, så underminerer det jo de kriterier, at man så skal lade et enkelt land – uanset om det er Danmark eller andre lande – foretage en afstemning om det.

Så set ud fra Socialdemokratiets synspunkt er det vigtigt, at vi holder fast i de gældende Københavnskriterier og står fast på, at vi skal opbygge og styrke de nye lande, både når det angår demokrati, når det angår økonomi, og når det angår den almindelige opbygning af en velfærdsstat. Så Socialdemokratiet kan ikke støtte Dansk Folkepartis forslag.

Kl. 16:01

#### Formanden:

Tak til hr. Kim Mortensen. Der er heller ikke her ønske om korte bemærkninger.

Den næste ordfører er fru Helle Sjelle fra Det Konservative Folkeparti.

Kl. 16:02

(Ordfører)

**Helle Sjelle (KF):**

Dansk Folkeparti har med det her beslutningsforslag fremsat endnu et i rækken af forslag, der skal markere partiets indædte modstand mod det europæiske projekt, mod EU. Et projekt, som vel at mærke har skabt frihed, fred og fremgang på det europæiske kontinent, der jo i århundreder har været præget af krig, død og ødelæggelse. Med det her beslutningsforslag vil Dansk Folkeparti pålægge regeringen at afholde vejledende folkestemning, hver eneste gang EU udvides. Det synes vi selvfølgelig i Det Konservative Folkeparti er en idé, der er meget dårlig. Og det er der to grunde til:

For det første deler vi ikke DF's opfattelse af, at EU – og jeg citerer – er blevet et Mekka for organiseret kriminalitet, narkohandel og trafficking. Ja, mindre kan ikke gøre det. Det er stærke ord. Dansk folkeparti maler i sin sædvanlige skræmmekampagnestil et billede af Europa, som er Somalia værdig. Skylden for alle de dårligheder lægges på Bulgarien og Rumænien. Det er hverken nyt eller overraskende, men gentagelse, gentagelse og gentagelse gør altså ikke – og det må jeg sige – postulater til sandheder.

I sidste folketingssamling havde vi, også foranlediget af Dansk Folkeparti, en forespørgselsdebat om udviklingen i netop Bulgarien og Rumænien, og som jeg også dengang, tror jeg, fremhævede, er begge landene nået langt i forhold til det udgangspunkt, hvor de socialistiske diktaturer havde efterladt landene. Selv om korruptionen er høj, er den de senere år faldet betydeligt, målt på Transparency Internationals korruptionsindeks. Samtidig er velstanden i begge lande steget betragteligt til gavn for den enkelte hårdt prøvede borger. Uden udsigten til EU-medlemskab var de betydelige fremskridt næppe sket. Pisk gør det altså ikke alene; der skal efter vores opfattelse også gulerod til.

Vi mener også, at Danmark og EU bør fortsætte den proaktive indsats over for de central- og østeuropæiske lande – en indsats, der gennem løfter om EU-medlemskab har trukket de lande i retning af liberalt demokrati og markedsøkonomi. Det er ganske godt gået, må man sige, når man påtænker den ulykkelige situation i de tidligere socialistiske lande ved den kolde krigs afslutning. Derfor mener vi også, at Danmark ikke skal være en klods om benet på EU i de fremtidige udvidelser, for det vil en vedtagelse af det her beslutningsforslag nemlig betyde at vi bliver.

Den anden gode grund til at afvise beslutningsforslaget er, at det danske demokrati er repræsentativt. Det indebærer, at folkeafstemninger er undtagelsen frem for reglen. Grundloven nævner de tilfælde, hvor folkeafstemninger er påkrævet. Det gør Dansk Folkeparti i øvrigt selv udførligt rede for i beslutningsforslaget. Vejledende folkeafstemninger nævnes ikke i grundloven, men et flertal i Folketinget kan vedtage at afholde en folkeafstemning, en vejledende folke-

afstemning. I forbindelse med EU-spørgsmål er det kun sket en enkelt gang. Det var i 1986, hvor danskerne stemte ja til EF-pakken.

Vi Konservative mener, at vejledende folkeafstemninger også fremover skal være en undtagelse. Som politikere må vi være det ansvar, som vælgerne tildeler os, voksne og turde træffe de nødvendige beslutninger.

Til slut vil jeg blot endnu en gang slå fast, hvis nogen efterhånden skulle være i tvivl, at vi Konservative ikke støtter beslutningsforslaget fra DF. Forslaget vil nemlig hæmme den fortsatte og for Europa meget positive udvidelsesproces, samtidig med at det vil sætte det repræsentative demokrati ud af spil.

Kl. 16:05

#### Formanden:

Tak til fru Helle Sjelle, og så er det fru Lone Dybkjær som ordfører for Det Radikale Venstre.

Kl. 16:05

(Ordfører)

**Lone Dybkjær (RV):**

For at starte med konklusionen, som jo næppe vil undre Dansk Folkeparti: Det Radikale Venstre kan ikke støtte det her forslag.

Som andre også har været inde på, er det jo en repetition af eller et tilbageblik, eller hvad man nu vil, på tidligere forslag, og jeg kan da godt forstå, at Dansk Folkeparti hele tiden gerne vil markere sin indædte modstand mod udvidelse af EU og mod EU i al almindelighed, og hvad ved jeg.

For mig er det ret afgørende, at når vi har skrevet under på Lissabontraktaten og ratificeret den, og det har vi faktisk – jeg er godt klar over, at det bestemt ikke er med Dansk Folkepartis stemmer – er vi også forpligtet til at være rimelig objektive med hensyn til, hvordan vi forholder os til nogle ansøgerlande. Den objektivitet ligger faktisk i artikel 49, hvor der står, at enhver europæisk stat, som respekterer værdierne i artikel 2 og forpligter sig til at fremme dem, kan ansøge om at blive medlem af Unionen. Europa-Parlamentet og de nationale parlamenter underrettes om denne ansøgning, og den ansøgende stat retter sin ansøgning til Rådet, som træffer afgørelse med enstemmighed efter høring af Kommissionen og efter godkendelse af Europa-Parlamentet etc. etc. De kriterier for medlemskab, som Det Europæiske Råd er nået til enighed om, skal tages i betragtning.

Det vil altså sige, at det ikke er tilfældigheder, der kan afgøre, om et nyt land kan blive medlem eller ej. Der er nogle objektive kriterier, der afgør, om man kan blive medlem eller ej, og det er sådan set de kriterier, som udenrigsministeren allerede har remset op, så dem skal jeg ikke remse op.

Så kan Dansk Folkeparti selvfølgelig arbejde for, at man vil holde folkeafstemninger om udvidelser i de forskellige lande; det kan man jo godt gøre. Men indtil videre gælder det altså, at der er nogle objektive kriterier for, om et europæisk land kan blive medlem eller ej.

Så er der så er det principielle, altså om man skal gå ind for vejledende folkeafstemninger eller ej. Jeg taler ikke så meget om, at det har vi ikke tradition for, fordi jeg mener, at traditioner jo også er til for at blive ændret, men det er ikke afgørende for mig. Det afgørende er, om det er en god idé, og jeg synes, det er en rigtig dårlig idé.

Der kommer nemlig aldrig nogen ordentlig, fornuftig og objektiv debat i forbindelse med en sådan folkeafstemning, vejledende eller ikke vejledende. Der, hvor beslutningerne er truffet, er nu engang i Folketinget, og sådan synes jeg sådan set det fortsat skal være. Det skal ikke være sådan, at man holder folkeafstemning, hver gang et nyt land ansøger. Jeg kan godt set det populistiske i det, men jeg synes, det er en dårlig idé.



Kl. 16:08

Kl. 16:11

**Formanden:**

Tak til fru Lone Dybkjær. Er der nogen, der ønsker ordet for korte bemærkninger? Det gør hr. Søren Krarup, værsgo.

Kl. 16:08

**Søren Krarup (DF):**

Jeg har lige lyttet ganske kort til fru Lone Dybkjær, og jeg hæftede mig jo ved begrebet objektive kriterier i forbindelse med forholdet til EU.

Jeg får lyst til at spørge fru Lone Dybkjær, om hun ikke vil give mig ret i, at naturligvis er et dansk forhold til EU og Lissabontraktaten aldrig objektivt, fordi det altid er befolkningens beslutning, der er afgørende. Det vil sige, at det er en subjektiv beslutning i den danske befolkning, som skal afgøre, om vi skal være med eller ej, og derfor er der jo i selve sagens natur noget dybt nødvendigt i, at begrebet folkeafstemning, vejledende folkeafstemning for så vidt, er noget, som bliver nævnt i forbindelse med Lissabontraktaten. Der er en modsætning mellem det, at man vil lave et fælles Europa og ikke vil tillade befolkningerne at tage stilling til, om deres land skal være medlem eller ej.

Kl. 16:09

**Formanden:**

Ordføreren.

Kl. 16:09

**Lone Dybkjær (RV):**

Nu er det jo altså ikke det, forslaget her handler om, og det er jo selvfølgelig lidt ærgerligt, hr. Søren Krarup ikke har været inde tidligere. Så tror jeg, hans spørgsmål også skulle være rettet til udenrigsministeren, og så havde man måske fået en anden form for diskussion.

Vi snakker jo ikke om, hvorvidt man skal have folkeafstemning om Lissabontraktaten eller ej. Det, som det her DF-forslag går ud på, er, om vi skal have en vejledende folkeafstemning, hver gang et land søger om optagelse, og så diskutere, om det kan blive optaget. Så skal vi altså holde en vejledende folkeafstemning i Danmark, og det synes jeg er en dårlig idé.

Kl. 16:10

**Formanden:**

Hr. Søren Krarup.

Kl. 16:10

**Søren Krarup (DF):**

Jeg beklager, at jeg ikke har været her hele tiden, og jeg ser også, at den højtærede udenrigsminister forlader sin plads, når jeg siger noget. Det hænger måske sammen med, at jeg har diskuteret det med ham for 20-30 år siden, hvor han heller ikke var særlig svag over for begrebet subjektiv afgørelse.

Men jeg synes, det er så indlysende, også for udenrigsministeren, at i spørgsmålet om Lissabontraktaten og nye staters optagelse har vi at gøre med noget, der angår den enkelte befolknings tilslutning eller afvisning. Det er et subjektivt valg, og derfor er og bliver der noget urimeligt i den afsky, der fra magtens side her i Folketingssalen næres over for begrebet folkeafstemning i forbindelse med f.eks. Lissabontraktaten. Det er totalt urimeligt, at vi ikke har mulighed for at få en folkeafstemning, og det er urimeligt, at folkeafstemninger i den grad bliver gjort til noget suspekt. Det er blot, hvad jeg har lyst til at sige.

Kl. 16:11

**Formanden:**

Ordføreren.

**Lone Dybkjær (RV):**

Jeg må sige, at jeg synes, det er helt fint, at hr. Søren Krarup har lyst til at sige de her ting, men det har bare ikke noget med det her at gøre. Sådan er det altså.

Det, vi diskuterer her, og som Dansk Folkeparti selv har fremsat forslag om, er ikke folkestemning om Lissabontraktaten. Den har vi diskuteret, og jeg tror også, hr. Søren Krarup var involveret i den diskussion, også her i Folketingssalen; det ville ligne ham dårligt ikke at være det, må jeg sige.

Jeg har ikke noget imod folkeafstemninger, og vi har dem i øvrigt også grundlovssikret. Jeg er sådan set bare tilhænger af, og det mente jeg også hr. Søren Krarup var, at vi overholder grundloven, og her er der nogle ganske bestemte kriterier for, hvornår vi skal have folkeafstemninger.

Når det så drejer sig om Lissabontraktaten og nye landes medlemskab, har vi altså skrevet under på, at der er nogle ganske bestemte kriterier, der skal være opfyldt – og det gør også, at mange lande kan blive udelukket – for at man kan blive medlem, og det er sådan nogle kriterier, som jeg synes man skal holde sig til. Hvis man synes, der skal være en folkeafstemning i hele EU om, hvorvidt Albanien skal blive medlem, er det en anden situation, men det er altså bare ikke det, der står i traktaten. Det er regeringerne, der er med i det her og er med til at sætte disse objektive kriterier, og så kan man jo prøve at påvirke sine regeringer, vil jeg sige til hr. Søren Krarup.

Kl. 16:12

**Formanden:**

Tak til fru Lone Dybkjær. Der er ikke flere korte bemærkninger, og så er det hr. Per Clausen som ordfører for Enhedslisten.

Kl. 16:12

(Ordfører)

**Per Clausen (EL):**

Jeg deler sådan set Dansk Folkepartis ønske om at få en eller flere folkeafstemninger om EU hurtigt. Vi blev snydt for afstemningen om Lissabontraktaten. Derfor synes jeg sådan set, det ville være et udmærket offensivt udspil for os, der er kritiske over for EU, hvis man sagde: Lad os da så få en folkeafstemning om konsekvenserne af Lissabontraktaten. Det er det, nogle kalder en forbeholdsaftemning, men som handler om, at befolkningen kunne bekræfte, at på trods af at Lissabontraktaten er blevet stoppet ned i halsen på os, uden at vi har haft mulighed for at stemme om den, fastholder vi vores forbehold.

Hvis Dansk Folkeparti var med på at stille et sådant forslag, ville vi jo have flertal for det i Folketinget. For jeg forstået, at Socialdemokraterne, SF og Det Radikale Venstre gerne vil have folkeafstemning, og det kan jo ikke passe, at de aflyser folkeafstemningen, bare fordi det er os, der fremsætter forslaget. Så det synes jeg ville være et forsøg på at få en offensiv diskussion om Europas fremtid og EU's rolle deri. Her kunne vi få en folkeafstemning med virkelig substans og indhold. Det ville jeg synes var rigtig godt.

Så var jeg af den konservative ordfører lige ved at blive overbevist om, at det her var et godt forslag. Det var, da fru Helle Sjelle nævnte, hvilke forfærdelige konsekvenser det her ville få for EU's udvidelse i fremtiden og integrationen osv. Jeg var sådan set ikke klar over, at man havde en plan om en stor udvidelse og al den slags, men det har man så, og den vil så blive forhindret af det her. Jeg vil på den ene side selvfølgelig gerne beskytte andre folk og andre nationer mod at begå den samme fejltagelse som Danmark, nemlig at melde sig ind i EU. På den anden side skal man selvfølgelig heller ikke blive alt for formynderisk, og hvis det er sådan, at de i forskellige lande overholder de betingelser, der skal opfyldes, for at være medlem af EU, hvoraf nogle er fornuftige og andre er meget lidt for-

nuftige, og derefter kommer og siger, at de gerne vil være medlem af EU, så synes jeg, at vi skal optage dem.

Jeg synes også, det er en underlig selektiv diskussion af, hvad det er for nogle lande, der ikke burde være medlem af EU, og hvad for nogle der ikke kan blive det. F.eks. synes jeg, det var helt fascinerende i det her beslutningsforslag at læse, at Island var sådan et meget, meget fremragende land, der sagtens kunne blive medlem af EU. Altså, mig bekendt er det et land, som har været i lommen på svindlere og spekulanter i årtier og nu lider under det og i øvrigt afpresses penge af EU, fordi EU synes, det er vigtigere at støtte engelske spekulanter end den islandske befolkning. Så at Island lige pludselig skulle optages i EU, fordi det går rigtig godt dér, synes jeg er mærkeligt. Jeg synes, at islændingene selv skal have lov til at bestemme. De er jo fornuftige mennesker, så sandsynligheden for, at de bliver medlem af EU, er ikke ret stor.

Så synes jeg også, det er helt fantastisk, at man nævner Bulgarien og Rumænien som eksempler på steder, hvor mafiaen har magten. Hvis der var blevet fremsat et beslutningsforslag i Folketinget om, at regeringen skulle arbejde på at smide Italien ud af EU, for der har mafiaen sådan set haft magten i mange, mange år – og det er en betydelig stærkere og mere effektiv mafia end den, der er i Bulgarien og Rumænien – så kunne der jo have været lidt perspektiv i det, for så skulle vi sige, at man faktisk skal overholde de bestemmelser, der gælder i EU, og hvis man ikke overholder dem, bliver man smidt ud.

Pointen er, at jeg synes, at det er et forslag, som handler om alt muligt andet end det, der er vigtigt i forhold til EU. Og dette andet er, at Dansk Folkeparti vil markere, at de ikke bryder sig om østeuropæere og slet ikke om folk, der kommer fra Tyrkiet. Den markering får man så, men den medvirker vi altså ikke til at støtte, så vi vil stemme imod forslaget.

Kl. 16:16

#### Formanden:

Tak til hr. Per Clausen. Så er det fru Pia Adelsteen som ordfører for forslagsstillerne.

Kl. 16:16

(Ordfører for forslagsstillerne)

**Pia Adelsteen (DF):**

Jeg er jo nok ikke overrasket over holdningerne her i dag. Det ville nok også overraske, hvis jeg var det, tror jeg. Men som der står i bemærkningerne, er formålet med forslaget egentlig at give den danske befolkning mulighed for at tage stilling til de fremtidige udvidelser af EU ved en vejledende folkeafstemning.

Et vigtigt argument for en vejledende folkeafstemning er, at den vil være med til at skabe debat om EU's udvikling, hvilket i den grad mangler i dag, synes jeg. Der er alt for lidt debat nu, hvor vi taler om, hvor vi er på vej hen med EU. En vejledende folkeafstemning vil samtidig være med til at give en eventuel beslutning om at optage et nyt medlemsland en større grad af demokratisk legitimitet, og sidst, men ikke mindst, vil en beslutning om udvidelse i langt højere grad end tidligere være i overensstemmelse med den danske befolknings holdninger og ønsker.

Tidligere folkeafstemninger og meningsmålinger har jo vist, at der er et stort gab mellem befolkningens holdning til EU og partiernes holdning. Senest så vi det ved vores valg til Europa-Parlamentet i foråret. Vi har i de sidste 10 år set en meget stor udvidelse af EU, senest da Bulgarien og Rumænien blev medlemmer, og netop udvidelserne mod øst har medført en stigning i den internationale kriminalitet, fordi vi i EU også har de åbne grænser.

Netop Bulgariens og Rumæniens medlemskab af EU må siges at være en stor fejltagelse. Landene lever ganske enkelt ikke op til Københavnskriterierne, som jo blev nævnt, men er i stedet lande præget af kriminalitet og korruption. De har problemer med minoriteters rettigheder, økonomisk udvikling og demokrati, og landene skulle – set

med Dansk Folkepartis øjne – ikke have været medlemmer af EU, simpelt hen fordi de ikke opfylder de krav, som jo ellers er blevet nævnt mange gange her i dag.

Derfor er det også deprimerende at se den liste af lande, der står til at kunne opnå medlemskab af EU. Det drejer sig om følgende lande: Tyrkiet, Kroatien, Makedonien, Albanien, Bosnien-Hercegovina, Montenegro, Serbien, Kosova og Island. Heraf er de tre førstnævnte lande godkendt som kandidatlande. Når man ser bort fra Island, har de øvrige lande det tilfælles, at de er langt fra at nå EU-gennemsnittet, når det gælder økonomisk og demokratisk udvikling, og det er alle lande, hvori korruptionen flourer, og hvor retssystemet ikke fungerer. Ingen af disse lande vil bidrage til en positiv udvikling i EU.

Når det drejer sig om Tyrkiet, så er det jo bemærkelsesværdigt, at den franske præsident har lovet at afholde en afstemning om netop Tyrkiets medlemskab. Det er bestemt prisværdigt, at man altså i Frankrig ønsker at høre, hvad borgerne mener, men det gør man så altså ikke her i Danmark.

I Dansk Folkeparti har vi grundlæggende det synspunkt, at borgerne skal spørges, når der sker ændringer, som har så stor betydning, som udvidelserne har. Det er borgerne, der skal leve med, at østbander frit kan komme ind i Danmark, og det er således borgerne, der skal leve med den fejlbeslutning, det var at optage Bulgarien og Rumænien som medlemmer.

Dansk Folkeparti finder det positivt at støtte samarbejde mellem nationer for på den måde at bakke op om en udvikling med mere demokrati, økonomisk udvikling, beskyttelse af minoriteter osv., men vi ønsker ikke, at EU skal udvides med stater, der helt åbenlyst ikke er parate, og vi ønsker, at borgerne i Danmark får ret til ved en vejledende folkeafstemning at give deres mening til kende.

Ud over det vil jeg godt sige til nogle af de bemærkninger, der er faldet til forslaget, at det godt kan være, at der ikke er tradition i Danmark for en vejledende folkeafstemning, men vi har muligheden for at lave det. Og jeg synes, det er lidt deprimerende at høre, at fordi der ikke er tradition for det, så er det bestemt heller ikke noget, man ønsker at tage op. I mine øjne er det meget vigtigt at høre, hvad borgerne har at sige omkring så vigtige ting, og når vi taler om EU, så er der altså et misforhold imellem, hvad borgerne synes, og hvad Folketingets synes, og det er altså ikke altid EU, der står som højeste prioritet, når man stemmer ved et folketingsvalg. Det er derfor, jeg tror, at det gab findes. Og netop af samme årsag mener jeg, at det ville være rigtig godt med en vejledende folkeafstemning.

Når hr. Kim Mortensen nævner, at der er krav om mindretalsbeskyttelse, så sad jeg og studsede lidt, og så tænkte jeg: Ja, når vi ved, hvordan f.eks. homoseksuelle bliver behandlet i Rumænien og Bulgarien, var kravene så opfyldt, da de blev medlemmer? Nej, det mener jeg ikke. Så det kan godt være, at man har nogle objektive krav, som fru Lone Dybkjær så flot nævnte, men jeg mener faktisk ikke, at kravene er opfyldt. Det kan godt være, der har siddet nogle folk og sagt, at det går bedre, og det er også rigtigt, men at alle kravene er opfyldt sådan strengt fortolket mener jeg faktisk ikke. Så det synes jeg er synd.

Det er også blevet sagt, at det her selvfølgelig er et forslag, der kun er stillet for at markere vores modstand. Ja, det kan man så-mænd godt sige. Det er i hvert fald et forslag, der er stillet for at markere, at vi synes, der er et misforhold imellem, hvad Folketinget gør, og hvad borgerne mener. Derfor stiller vi forslaget og kommer sandsynligvis til at gøre det igen, for der bør ske en ændring, der bør lyttes mere til borgerne.

Kl. 16:21

#### Formanden:

Tak. Der er ønske om korte bemærkninger, først fra hr. Michael Aastrup Jensen, værsgo.

Kl. 16:21

**Michael Aastrup Jensen (V):**

Tak for det. Nu stillede jeg i min ordførertale jo faktisk et konkret spørgsmål til Dansk Folkepartis ordfører, som jeg ikke helt hørte svaret på, så nu vil jeg da gerne stille det igen til fru Pia Adelsteen, og det er: Hvorfor lige akkurat EU? Hvorfor skal det kun være i forbindelse med EU, at man har en vejledende folkeafstemning om optagelse af nye medlemmer? Hvorfor gælder det ikke Europarådet, når Dansk Folkeparti ellers taler om, hvor vigtigt det er og hvor meget betydning man synes Europarådet skal have? Hvorfor er det ikke i forhold til OSCE? Hvorfor er det ikke i forhold til NATO? Vil man påstå, at NATO som organisation ikke er en vigtig organisation for Danmark? Hvorfor skal det kun lige være EU? Kunne det hænge sammen med, at det måske er, fordi man prøver at bruge det til et eller andet EU-fjendtligt angreb, sådan som man er lidt vant til i Dansk Folkeparti?

Kl. 16:22

**Formanden:**

Ordføreren.

Kl. 16:22

**Pia Adelsteen (DF):**

Altså, nu bruger vi jo mange ting sådan politisk, klart, for at få vores synspunkter frem; det vil jeg ikke benægte. Men der kan da sagtens være en idé i at tage vejledende folkeafstemninger op også i forbindelse med de andre ting; det synes jeg da egentlig ville være ganske udmærket. Jeg synes faktisk, det er demokratisk at høre, hvad borgerne har at sige.

Kl. 16:23

**Formanden:**

Hr. Michael Aastrup Jensen.

Kl. 16:23

**Michael Aastrup Jensen (V):**

Jamen dyb respekt for, at vi skulle til at have folkeafstemninger hver tredje uge eller noget i den stil – det kunne jeg hurtigt se en meget stor økonomisk bet i. I forhold til Europarådet optager man jo regelmæssigt nye medlemmer, fordi der heldigvis er flere og flere nye medlemmer, der kommer til, og det samme gælder for OSCE og for NATO. Så hvor langt skulle vi gå? Ved at vi så skulle have folkeafstemninger hver tredje uge eller en gang om måneden om alle de her forskellige organisationer, vi er medlem af, som optager nye medlemmer, skulle vi så gå skridtet videre? Hvorfor skal vi ikke også have en folkeafstemning om finansloven? Det er jo sådan, at der dér heller ikke er krav om, at vi skal have folkeafstemninger; der er det jo også Folketinget som repræsentativt demokrati. Hvor er det lige man ser, at det repræsentative demokrati ikke er godt nok? Er det kun, når vi har mulighed for at tale ondt om Østeuropa, fordi man ikke kan lide Rumænien og Bulgarien, eller skulle det også gælde noget, hvor man virkelig vil have demokrati, f.eks. i forhold til finansloven eller andre ting, som man skulle have en folkeafstemning om?

Kl. 16:23

**Formanden:**

Ordføreren.

Kl. 16:24

**Pia Adelsteen (DF):**

Nej, nu synes jeg altså, der er rimelig stor forskel på finansloven kontra landes optagelse i en eller anden organisation. Finansloven er noget, som bliver vedtaget af et flertal i Folketinget, og det ved borgerne godt, og borgerne ved også nogenlunde, hvilken økonomisk

politik de forskellige partier fører, så det mener jeg er noget helt andet. Når ordføreren så samtidig siger, at det kan være en økonomisk bet – for det kan jeg jo godt se; det er ret dyrt at holde folkeafstemninger – vil jeg sige, at vi jo har den her nye digitale tidsalder, og eftersom det er vejledende afstemninger, kunne man eventuelt sige til folk, der havde en digital signatur, at de, der ønsker at stemme, kan stemme via en digital signatur. Det kunne lade sig gøre, uden at det behøver at koste en herregård.

Kl. 16:24

**Formanden:**

Så er det hr. Kim Mortensen for en kort bemærkning.

Kl. 16:24

**Kim Mortensen (S):**

Tak for ordene. Det fremgår ikke sådan helt tydeligt, hvad det er for nogle kriterier, vi skal bruge, når nu det ikke er de objektive kriterier, der gælder i Københavnerkriterierne, så Dansk Folkeparti kan være en slags overdommer. Nu står der på beslutningsforslaget, at det handler om korruption. Det afhænger altså af, hvor korrupt et land er, om man kan være med i EU eller ej. Der er altså et antal lande, der er gennemkorrupte, dybt korrupte, tror jeg der står i beslutningsforslaget, herunder Tyrkiet, som, fordi det er et gennemkorrupt land, ikke kan optages som medlem af EU.

Det andet spørgsmål kunne så være: Hvad så med de lande, der er medlem af EU, men som også har problemer med mindretalsbeskyttelse, og som også har problemer med korruption? Jeg har her en internationalt anerkendt liste, der ranker landene eller opstiller landene efter en, synes vi i Danmark, god model, fordi vi optræder som et af de mindst korrupte lande. Tyrkiet er på en fornem 61. plads, så de har stadig væk et langt stykke, før de kan kvalificere sig til optagelse i EU. Et land som f.eks. Italien har en 63. plads.

Så spørgsmålene er: Hvad er det for en retsorden, Dansk Folkeparti ønsker at stille som forslag, når det ikke er Københavnerkriterierne, der gælder? Hvad er det så for nogen objektive kriterier? Hvem skal så kontrollere de nuværende EU-lande? Og hvordan skal vi beslutte at holde en vejledende folkeafstemning om at smide dem ud, der så ikke efter Dansk Folkepartis opfattelse overholder kriterierne?

Kl. 16:26

**Formanden:**

Så er det ordføreren.

Kl. 16:26

**Pia Adelsteen (DF):**

Nu er jeg da glad for, at du selv har listen, og jeg har den også her ... (*Formanden:* Hr. Kim Mortensen!). Undskyld, hr. Kim Mortensen. Det er for lang tid siden, jeg har været heroppe. Uha.

Jeg vil sige til hr. Kim Mortensen, at det ikke er Dansk Folkeparti, der skal være overdommer. Det er borgerne i Danmark. Det er jo dem, der skal stemme. Det er jo ikke Dansk Folkeparti, der skal sidde og sige ja eller nej. Vi ønsker en vejledende folkeafstemning, og så er det borgerne i Danmark, der er overdommer, hvis du vil kalde det ... undskyld, hvis hr. Kim Mortensen vil kalde det det. Jeg kan godt mærke, at jeg har været i kommunal valgkamp i 4 uger.

Når vi snakker om korruption og Københavnerkriterierne, kan jeg sige, at det, som jeg hæftede mig ved, da jeg sad og læste Københavnerkriterierne, var, at der er nogle kriterier. Der er et kriterium om, at der skal være demokrati. Der er et kriterium om, at det skal være et retssamfund. Det mener jeg ikke at lande som Rumænien og Bulgarien, som i øvrigt er nr. 71 på listen, opfylder. Når man har korruption, er det ikke et retssamfund. Og så er det, jeg studser over, hvordan man så kan blive optaget i EU, for så opfylder man jo ikke kravene. Hvem har ligesom sagt o.k. for det?

**Formanden:**

Hr. Kim Mortensen.

**Kim Mortensen (S):**

Nu stillede jeg jo et meget præcist spørgsmål, der handlede om, hvordan vi får gjort op med de lande, som er i EU, og som f.eks. befinder sig på 63.-pladsen på den samme liste. Er det godt eller skidt? Det var det ene spørgsmål.

Det andet spørgsmål kunne være, om Dansk Folkepartis ordfører har lagt mærke til, at de lande, der rent faktisk er optaget i EU ... Hvis du tager listen fra 2000 og sammenligner den med listen her fra 2009, vil du kunne se, at stort set alle lande har opnået forbedring i det pointsystem på mellem 20 og 30 pct. Det, der kunne være interessant, var, om Dansk Folkeparti havde andre forslag, end at man prøver at stille nogle målsætninger og nogle kriterier op, til, hvad det så ellers er, der kan løfte nogle af de her lande og få dem med i et europæisk samarbejde.

**Formanden:**

Jeg vil lige sige, at nu er fru Pia Adelsteen gået over til korrekt tiltaleform, og så begynder hr. Kim Mortensen med den forkerte. Det smitter åbenbart. Men i disse smittetider, må vi sige, at det kan ske, bare vi lærer af det.

Fru Pia Adelsteen for en kort bemærkning. Værsgo.

**Pia Adelsteen (DF):**

Tak, formand. Så skal jeg prøve og se, om jeg kan huske at tale korrekt.

Hr. Kim Mortensen spørger om, hvad vi skal gøre med de lande, der er i EU. Det, vi i hvert fald ikke skal gøre, er at gentage fejltagelserne. Det er det, jeg mener. Det er ikke, fordi jeg mener, at kriterierne for optagelse er forkerte, men at man ikke opfylder kriterierne, når man kommer ind i EU. Det er det, der er hele problematikken. Nu er der så lande, der er kommet ind i EU, og selvfølgelig er det svært at sige: Ud med jer igen, når de er blevet optaget. Det kan man altså ikke.

Det er da kun godt, at der er sket forbedringer fra 2002 og så til nu, men det er da vigtigt, når vi taler fremtidige udvidelser, at de opfylder alle kravene. Jeg mener stadig væk også, det er vigtigt, at borgerne har et ord at skulle have sagt.

**Formanden:**

Så er der en kort bemærkning fra fru Lone Dybkjær.

**Lone Dybkjær (RV):**

Tak. Bare for en ordens skyld og ikke for at virke docerende eller noget som helst: Finansloven kan ifølge grundloven ikke komme til folkeafstemning, og det er ikke fru Pia Adelsteens skyld, at hun blev ledt ind i den misforståelse. Jeg siger det mere for en ordens skyld, for hvis der nu skulle være en lytter et eller andet sted, som pludselig kunne få den fejlopfattelse, at finansloven kan komme til folkeafstemning, er det måske meget godt at sige, at det kan den ikke.

Det andet, jeg vil sige, er, at jeg synes, der er mange ting, som bliver blandet ind i det, som jo er relativt enkelt. Det handler om, hvorvidt der skal være vejledende folkeafstemning, og nu siger fru Pia Adelsteen jo oven i købet om samtlige udvidelser af de internationale organisationer. Det synes jeg er interessant, og jeg vil egentlig foreslå, at Dansk Folkeparti fremsatte et beslutningsforslag, hvoraf

Kl. 16:27

det fremgik, hvad det egentlig er, man gerne vil have vejledende folkeafstemninger om, så vi ligesom kunne se en mere omfattende liste og ikke bare tage det bid for bid. Det ville måske også føre til en mere rationel diskussion.

Kl. 16:27

Så har jeg også en bemærkning om Bulgarien og Rumænien, men nu vil jeg respektere den røde lampe.

Kl. 16:31

**Formanden:**

Ordføreren.

Kl. 16:31

**Pia Adelsteen (DF):**

Det er klart, at når man bliver stillet spørgsmålet, om vi vil have vejledende folkeafstemninger, vil jeg gerne sige ja til så meget som muligt, for jeg mener faktisk, det er en meget demokratisk udtryksmåde, når de er vejledende.

Jeg er glad for, at fru Lone Dybkjær rettede det med finansloven. Det kan man altså ikke ifølge grundloven, og det er fint, at vi får det på plads.

Men når det drejer sig om andre områder, er der nogle, der giver mere mening end andre, vil jeg sige. Vi har EU, som for mange er meget tæt på. EU har en meget stor påvirkning på danskernes hverdag og på den danske lovgivning, og derfor mener jeg, det er meget vigtigt, at vi får de vejledende folkeafstemninger, så danskerne også får indflydelse den anden vej, for ellers mener jeg, det er meget lidt indflydelse, vi reelt har. Det kan så være, der er andre organisationer, hvor det også giver mening, men det kan også være, der er organisationer, hvor det ikke giver mening.

Kl. 16:32

**Formanden:**

Fru Lone Dybkjær.

Kl. 16:32

**Lone Dybkjær (RV):**

Nu kan jeg se, at formanden studerer grundloven, og så kan det jo være, vi kan få de præcise paragraffer frem, for jeg sidder ikke lige med den her.

Jeg vil lige sige om Bulgarien og Rumænien, at jeg synes godt, man kunne diskutere, om de to lande var langt nok fremme, men det synes jeg ikke har noget med vejledende folkeafstemning at gøre. Jeg synes, at hvis man siger det, er det en fejl, og det var måske også en fejl fra vores side, at vi ikke gik hårdere ind i det. Men når man accepterede, at de ikke opfyldte alle kriterier, var det selvfølgelig, fordi man i alle andre tilfælde af EU-medlemskaber har ført landene på den rette vej, om jeg så må sige, det vil sige på vejen mod at udvikle mere demokrati, mindre korruption, bedre beskyttelse af menneskerettigheder og sådan noget etc. etc.

Det er jo også til gavn for Danmark, og det er jo også derfor, den vurdering af lagt ind, men det er én diskussion. En vejledende folkeafstemning er, om jeg så må sige, en helt anden diskussion, og jeg vil stadig opfordre fru Pia Adelsteen og Dansk Folkeparti til at komme med et beslutningsforslag om, hvad man gerne vil have vejledende folkeafstemning om, og så måske lade være med lige at starte med de internationale organisationer, men måske starte med vejledende folkeafstemninger eller et eller andet tilsvarende om den danske lovgivning de steder, hvor det nu er muligt. Der var jo f.eks. mange, der i sin tid ønskede, at vi havde fået en folkeafstemning om Storebæltsbroen. Så havde vi ikke haft den i dag, og så kunne vi tage en diskussion om det, i stedet for det her drypvise og det med, at vi kun gør det i en international sammenhæng.

Kl. 16:29

Kl. 16:29

---

Kl. 16:33

**Formanden:**  
Ordføreren.

Kl. 16:33

**Pia Adelsteen (DF):**

Jamen det vil jeg så overveje.

Fru Lone Dybkjær siger, at vi kan diskutere, om landene var langt nok fremme, men at det ikke har noget med forslaget om vejledende folkeafstemning at gøre, men jeg mener faktisk, at det lige præcis har noget med vejledende folkeafstemning at gøre. Jeg ser det simpelt hen omvendt, bagvendt i forhold til fru Lone Dybkjær, nemlig på den måde, at hvis danskerne var blevet spurgt, om de syntes, Rumænien og/eller Bulgarien skulle optages, tror jeg, de havde sagt nej, fordi de vidste, hvordan landene var.

Derimod er det sådan nu med de kriterier, at der har siddet nogle folk og sagt: Nå, men de er godt på vej, så nu tager vi dem med. Jeg er godt klar over, at der sker en forbedring, men de samarbejdsaftaler, vi har med lande uden for EU, fremmer jo også den demokratiske udvikling i de lande, så de behøver ikke nødvendigvis være medlemmer.

Kl. 16:34

**Formanden:**

Tak til fru Pia Adelsteen.

Der er ikke flere korte bemærkninger, og så er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Europaudvalget, hvis ingen gør indsigelse, og det er ikke tilfældet.

---

Kl. 16:35

### Meddelelser fra formanden

**Formanden:**

Der er ikke mere at foretage i dette møde.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, fredag den 27. november 2009, kl. 10.00.

Jeg henviser til den dagsorden, der er opslået i salen. Jeg skal i øvrigt henvise til den omdelte ugeplan.

Mødet er hævet. (Kl. 16:35).

---